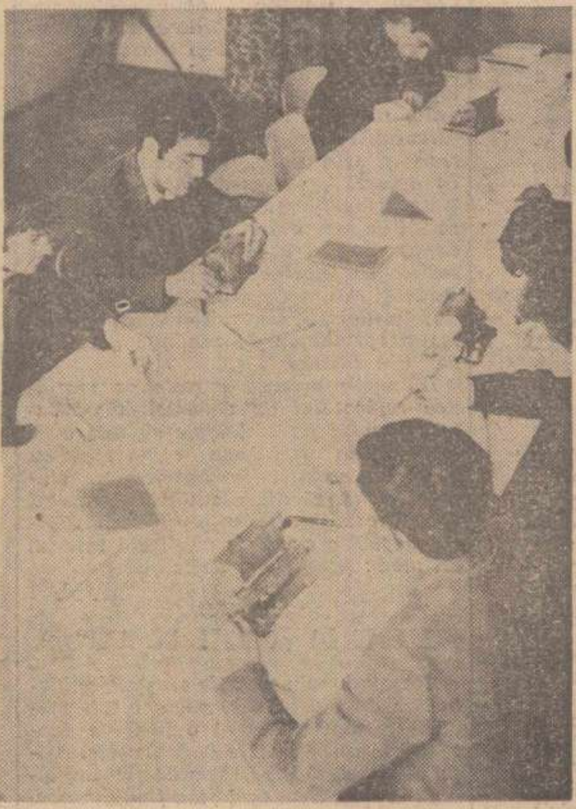
Viața studențească

REVISTĂ A ASOCIAȚIILOR STUDENȚILOR DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA, Nr. 11 ● Miercuri 12 martie 1969 ● 16 pagini ● 0,50 lei

Mandatul studenților reprezentanți

Mobilurile analizei noastre au ca punct de plecare cîteva întrebări legitime, cu caracter generalizator : Cine sînt reprezentanții studenților în senat și consiliile profesorale ? Cum își înțeleg și cum își exercită ei mandatul încredințat de cei care i-au ales ? Cum se manifestă dubla lor relație cu masa de studenți pe care o reprezintă și cu forurile în cadrul cărora activează ? Care sînt rezultatele concrete ale muncii lor de pînă acum ?

Se înțelege, o analiză întemeiată pe aceste mobiluri ne va pune, de la facultate la facultate și de la institut la institut, în fața unor situații diferite, în funcție de cadrul universitar respectiv, de problemele specifice existente în fiecare dintre instituțiile de învățămînt superior. Pentru prezentul material am ales drept „centru de greutate" Institutul politehnic din Brașov, aplicînd astfel investigațiile noastre activității celor 10 reprezentanți ai studenților în consiliile profesorale ale facultăților și în consiliul științific al institutului.

Din discuțiile purtate cu acești exponenți ai studenților brașoveni, printre care Chelea Grigore (Mecanică), Cruciat Petru (Tehnologia construcțiilor de mașini), Stan Vasile (Silvicultură), Opriș Ion (Industria lemnului), Mureșan Mircea (Mecanică), am desprins spiritul de seriozitate cu care își înțeleg răspunderile ce le incumbă ca reprezentanți ai colegilor lor în organismele profesorale.

Întăriți în atribuții și de calitatea de secretari ai comitetelor U.T.C. pe facultăți ori președinți ai consiliilor A. S., trăind intens în miezul activității studențești, cunoscînd îndeaproape cerințele și nevoile celor care i-au desemnat ca împuterniciți ai lor, reprezentanții politehniștilor brașoveni au adus în dezbaterile consiliilor probleme dintre cele mai stringente, a căror soluționare a contribuit la mai buna organizare a procesului de învățămînt în institut, la lichidarea unor neajunsuri privind condițiile de viață și de studiu ale studenților. Printre aceste probleme se înscriu cele legate de necesitatea unei mai judicioase întocmiri a orarelor, de repartizarea echitabilă a sălilor de cursuri și seminarii, de înzestrarea și aprovizionarea unor laboratoare și biblioteci, de pregătirea proiectelor de an, de activitatea social-obștească a studenților.

Relatîndu-mi una din propunerile formulate de el într-o ședință a consiliului profesoral al Facultății de mecanică, propunere care viza înlocuirea proiectului de an la disciplina „Mașini și instalații zootehnice" cu o oră săptămînală de laborator, studentul Chelea Grigore sublinia că ea a izvorît dintr-o largă consultare cu studenții anului respectiv, dintr-o solicitare expresă a lor. Propunerea s-a bucurat de bună primire în consiliul profesoral, deoarece ea era constructivă, în sensul că exprima nevoia adoptării unei forme mai active de asimilare și fixare a cunoștințelor, în locul celei de pînă atunci, absolut formală și ineficace.

Ion SEGĂRCEANU

(Continuare în pagina a 5-a)

Idei pentru o noapte albă

● Cred că moștenim și cultivăm o înțelegere naivă și comună a noțiunii de surpriză. Ne închipuim că viața ar urma fără plăcere în absența surprizei. Faptul că mi-au displăcut întotdeauna surprizele, plăcute și neplăcute în egală măsură, mi-a dat un fel de stare de continuă jenă. Pentru că se crede în general altfel și, cel puțin în ceea ce privește această idee, nu țin să fiu cu totul original. Dar socot că putem la fel de bine să luăm în stăpînire lumea fără să așteptăm mereu așteptarea. O rachetă plecată de pe Pămînt a înaintat adînc într-un spațiu necunoscut, a înconjurat Luna și, după mai multe zile de mister posibil, s-a întors exact la locul unde era așteptată. Și noi toți voiam tocmai acest lucru : să nu apară surprizele, să nu fim jigniți noi, cei aproape trei miliarde de oameni, de vreo ciudățenie a spațiului.

(E posibil să nu fi exprimat chiar bine ideea, dar nu se poate să nu fiți de acord că e de luat în seamă).

Aud acum, la sfîrșitul facultății, cum se lamentează unii colegi ai mei. Par a descoperi abia în ultimele zile că vor fi profesori în mediul rural. Au aerul că lucrurile s-ar putea aranja și altfel. O surpriză neplăcută deci în accepțiunea unora dintre ei.

Dacă ai curajul să te privești bine, fără indulgență, descoperi în scurtă vreme care e rostul tău pe lume, la ce ești potrivit și la ce nu. Probabil că cei mai mulți știm asta și nu avem chef să credem. Și atunci așteptăm o rezolvare fericită din necunoscut, deși ar trebui să știm că luăm locul altuia pe nedrept, ceea ce începe să semene a ceva urît. În fond, e limpede că într-o competiție nu există decît un singur loc unu și cineva trebuie să se afle fie pe locul doi, fie pe ultimul. Participarea la cursă devine chestie de autocunoaștere, de adevăr și demnitate.

S-ar părea că între zborul rachetei „Apollo-9" și ziua socotelilor noastre universitare nu e nici o legătură. Cu puțină gravitate, legătura apare.

● Într-o discuție un om se află deseori în cîștig și tot de atîtea ori în pierdere. Sînt mereu enervat de cei cu care stau de vorbă, mai bine zis de cei care vin să stea de vorbă cu mine. Am sentimentul că pierd timpul, că nu mă aleg cu nimic. Dar mă tulbură din ce în ce mai greu și posibilitatea contrarie.

● Cînd începi ceva, ce tip de om îți propui să urmezi? Vrînd-nevrînd, trebuie să copiezi pe cineva. Că, încercînd să-ți afli felul tău, la nesfîrșit, și văzînd cum nu-ți iese, e altă problemă. (S-ar putea să existi într-un chip absolut nou!). Intri însă într-un loc unde vei petrece cinci ani din viață și spui că nu imiți pe nimeni ! Se poate. Totuși, ce tip de om îți propui să urmezi?

● De cîteva ori am citit sau am auzit vorbindu-se de reviste care nu-și plătesc colaboratorii, a căror calitate e tocmai aceasta. Superb anacronism într-un timp ce se străduiește să afle cea mai scurtă cale de a răspunde celui mai neînsemnat consum de energie omenească. N-am văzut astfel de reviste pînă de curînd, pînă la apariția celor cîteva zeci de reviste de institut. S-ar putea — dovadă că în unele institute a început deja să se poată — să se descopere un mijloc de a răsplăti colaboratorii. N-ar fi urît, dar n-ar mai fi atît de frumos. Să n-ai nici măcar candida satisfacție de a semna versuri! Să faci doar lucruri utile, cu efect imediat, cu efect îndepărtat sau chiar convins de faptul că încerci în imposibil.

*

Acestea sînt cîteva idei regăsite. La recenta consfătuire a reprezentanților revistelor studențești din tabăra de la Sinaia le-am ascultat gîndite și spuse în diferite feluri. Mi s-a părut util să le țin minte în scris pentru cîteva din nopțile mele albe. Ale mele și ale dumneavoastră.

Tudor OCTAVIAN

SUMAR TELEGRAFIC:

Cotidian studențesc : 10 minute pauză

PARADOXURILE CERERILOR ŞI SESIZĂRILOR STUDENŢEŞTI

Dorind să aflăm modul în care factorii răspunzători rezolvă sesizările studenţeşti, am vizitat secretariatele unor institute şi facultăţi, serviciile sociale ale unor institute, precum şi Consiliul U.A.S. din A.S.E.

Remarca generală este că, în marea majoritate a cazurilor, cererile şi sesizările studenţilor primesc o rezolvare concretă şi oportună, fiind cercetate cu toată solicitudinea de cei care au această atribuţie.

În cursul raidului nostru am întîlnit însă şi cîteva situaţii de-a dreptul paradoxale, pe care vom încerca să le expunem în rîndurile de mai jos.

Prima dintre acestea ne-a fost expusă de tovarăşul Gheorghe Nistor, secretarul C.U.A.S. din A.S.E. E vorba de mai mulţi studenţi care au făcut în primele luni ale anului trecut cereri pentru ajutor social, respectiv pentru cumpărarea din fondurile asociaţiilor a unor ochelari de vedere. C.U.A.S. din A.S.E. a rezolvat cu maximum de operativitate aceste cereri. Toate aceste operaţii au durat mai puţin de zece zile (!) — dovadă a solicitudinii cu care au tratat cererile organele de resort. Paradoxal însă, la un an după depunerea cererilor, studenţii solicitanţi nu s-au prezentat încă să-şi ridice ajutoarele aprobate (!), deşi au fost în repetate rînduri convocaţi în mod special pentru aceasta (!). Iată o mostră elocventă de lipsă de răspundere faţă de fondurile asociaţiei, faţă de timpul cadrelor U.T.C. şi A.S. puse în situaţia să depună eforturi inutile.

Tot la A.S.E. am remarcat o altă situaţie critică, şi anume în domeniul rezolvării sesizărilor studenţeşti privind cantinele. Pînă în decembrie 1968 cu aceasta se ocupa o comisie formată din reprezentanţi ai C.U.A.S. şi ai Serviciului social al institutului. In urma unei inspecţii efectuate de Ministerul Învăţămîntului s-a încredinţat această sarcină comitetelor de cantină, aşa cum sună de altfel instrucţiunile în vigoare. Din această clipă, răspunsurile la sesizări au devenit formale şi imprecise; în multe cazuri, această obligaţie elementară de a răspunde sesizărilor nu este îndeplinită.

E grăitor exemplul cantinei „Cihoschi" unde, de la preluarea atribuţiilor privind răspunsurile la sesizări de către comitetul de cantină, a apărut o pauză imensă în această activitate; preşedintele comitetului, Doru Grecescu (anul IV, Finanţe) nu a mai răspuns la sesizări din data de 6 ianuarie a.c., deci de două luni de zile! Iniţial, administratorul cantinei, care păstrează carnetul cu sesizări şi răspunsuri. (De ce? De cînd persoana controlată are dreptul de a păstra şi dispune de actele de control care se referă la ea? E încălcat un principiu juridic elementar!), ne-a declarat că nu au existat sesizări în această perioadă, pentru ca, ulterior, să descoperim într-un plic cinci sesizări nerezolvate.

E cu totul condamnabilă atitudinea neglijentă cu care studenţii desemnaţi să verifice modul în care sînt respectate drepturile colegilor lor şi ale lor personal îşi îndeplinesc această obligaţie. După cum ne-a informat tovarăşul Gheorghe Nistor, situaţia este generală (cu mici excepţii) pentru toate cantinele şi căminele Academiei de studii economice. Evident, e cazul ca preşedinţii comitetelor de cămin sau de cantină să fie traşi la răspundere cu toată seriozitatea şi fermitatea de către colegii ale căror interese nu le-au vegheat cum trebuie.

Pentru că e de-a dreptul paradoxal ca numai salariaţii institutului să se ocupe cu multă răspundere de problemele studenţilor, nu şi studenţii înşişi!

P. OV.

ALEGERILE ÎN ASOCIAŢII

Maturitate şi responsabilitate

Conferinţa de dare de seamă şi alegeri în asociaţia studenţilor din Facultatea de energetică a Institutului politehnic bucureştean s-a desfăşurat sub semnul maturităţii şi responsabilităţii studenţilor faţă de principalele probleme ale vieţii universitare: pregătirea politico-ideologică şi profesională. De fapt, claviatura amplă de probleme dezbătute în cadrul discuţiilor a fost deschisă de un raport, profund şi fertil în idei şi fapte. S-a trecut în revistă activitatea A. S. din ultimii ani şi mai ales din ultimul semestru universitar; s-au desfăşurat statistici elocvente care demonstrează dinamica atitudinii faţă de studiu a studenţilor energeticieni prin prisma noii Legi a învăţămîntului; s-au constatat lipsurile organizaţiei A. S. în ce priveşte activitatea politico-ideologică, redusă doar la informări politice, şi s-au remarcat eforturile constante ce trebuie depuse de către activiştii U.T.C. şi A. S. mai ales pentru mobilizarea studenţilor din anul I şi din anul IV la îndeplinirea exemplară, lucidă, a sarcinilor profesionale. S-a discutat mult despre examenele parţiale şi despre împărţirea defectuoasă a examenelor între cele două sesiuni: de iarnă şi de vară, dar s-a omis uneori să se sublinieze, autocritic, răspunderile sporite ce revin studenţilor faţă de studiu în condiţiile evoluţiei rapide a ştiinţei şi ale unei informări ştiinţifice multilaterale, complexe. Din cadrul dezbaterilor a reieşit că noile organe alese vor trebui să activizeze şi să mobilizeze studenţii întregii facultăţi prin crearea unui sentiment al colectivităţii cu adevărat comunist, revoluţionar, a unei opinii combative, corespunzătoare, privind munca profesională şi politico-ideologică, la înţelegerea etapei importante, dar dificile, de tranziţie spre aplicarea unanimă a prevederilor Legii învăţămîntului, la sporirea exigenţei faţă de abaterile de la principiile moralei şi eticii universitare, la o judicioasă şi chibzuită organizare a timpului liber.

Luînd cuvîntul în încheierea dezbaterilor asupra raportului prezentat de consiliul A. S. pe facultate, tovarăşul Mircea Angelescu, preşedintele C. E. al U.A.S.R. şi secretar al C.C. al U.T.C., şi-a exprimat satisfacţia faţă de problematica largă, cuprinzătoare, a discuţiilor din conferinţă. Printre concluziile care vizează activitatea noului consiliu ce a fost ales, tovarăşul Mircea Angelescu a subliniat necesitatea de a munci cu pasiune şi răspundere politică şi socială pentru însuşirea celor mai noi cuceriri ale ştiinţei, atrăgînd atenţia că rezultatele bune obţinute în sesiunea din iarnă, comparativ cu cele realizate în aceeaşi etapă a anului trecut, vor trebui să mobilizeze şi mai mult pe studenţi, avînd în vedere faptul că în sesiunea din vară numărul examenelor este simţitor multiplicat! Sarcina care revine organizaţiilor de U.T.C. şi A. S. în acest semestru este aceea de a-i ajuta colegial, tovărăşeşte, pe studenţii care n-au înţeles temeinic înlesnirile aduse de Directivele C.C. al P.C.R. privind reducerea numărului de ore, a examenelor şi prin introducerea examenelor parţiale. În acest sens, în problemele care interesează direct masa studenţilor se simte nevoia unui contact mai strîns şi reciproc cu reprezentanţii săi în consiliul profesoral. Problemele politico-ideologice, ale formelor complexe şi multilaterale de desfăşurare a informaţiilor politice şi a dezbaterilor cu caracter politic şi filozofic vor trebui să preocupe mai intens organizaţiile U.T.C. şi A. S., veghindu-se totodată ca în activitatea celor două organizaţii să fie promovat permanent un spirit politic, revoluţionar, combativ faţă de manifestările de apolitism sau indiferenţă în pregătirea profesională, faţă de abaterile de la principiile şi normele eticii universitare. Tovarăşul Mircea Angelescu a arătat, în încheiere, că planul de măsuri care va sta la baza activităţii noului consiliu ales va trebui să fie mai concret, mai eficient, adaptat la cerinţele majore ale pregătirii complexe şi multilaterale a studenţilor din Facultatea de energetică a Institutului politehnic din Bucureşti.

La Facultatea de medicină veterinară

Istoria se repetă

O prezenţă cu chiu cu vai statutară, o întîrziere de 35 de minute faţă de ora anunţată. Pentru început, o dare de seamă completă, dar, pe alocuri, contradictorie, discuţii sterile pe probleme minore, revendicări uneori chiar hilare din partea studenţilor, discuţii excelente, dar purtate doar de... cadrele didactice.

Acestea ar fi, în mare, trăsăturile caracteristice ale conferinţei de dare de seamă şi alegeri a Asociaţiei studenţilor din Facultatea de medicină veterinară.

În darea de seamă au fost trecute în revistă toate succesele obţinute de Asociaţia studenţilor din facultate de la ultimele alegeri, au fost evidenţiate îndeosebi rezultatele bune pe linie profesională.

Totuşi, la sfîrşitul anului universitar trecut au fost trecuţi la „pierderi" un număr de 126 de studenţi (10 la sută!), iar în ultima sesiune de examen numai procentul nepromovaţilor reprezintă 44 la sută (!) din totalul studenţilor prezentaţi la examen. Din păcate, atît darea de seamă cît şi discuţiile purtate de studenţi s-au oprit cu totul insuficient sau nu s-au oprit deloc asupra acestor aspecte ţinînd de esenţa prezenţei studenţilor în facultate. Aceasta e o dovadă elocventă a lipsei de răspundere cu care mulţi studenţi din facultate privesc propria lor pregătire, lipsă de răspundere spre a cărei eradicare ar trebui să se concentreze o bună parte a eforturilor viitorului consiliu.

Chiar în darea de seamă au fost subliniate lipsurile muncii politice desfăşurate de fostul Consiliu A.S. (motivate de fostul preşedinte al C.A.S. ca... obiective, datorîndu-se unor instrucţiuni). Cum, cine şi cînd a dat asemenea instrucţiuni? Ori tovarăşul Victor Dincă a înţeles că accentuarea asupra activităţilor profesionale înseamnă, implicit, o slăbire a pregătirii politico-ideologice? Dacă da, e explicabilă suita de manifestări de indisciplină sau chiar penale — comise în ultima vreme de studenţii facultăţii, e explicabilă lipsa de combativitate, de maturitate politică a discuţiilor şi — în general — aspectele conferinţei la care am asistat.

De-a dreptul lipsită de răspundere mi s-a părut discuţia susţinută de studentul Ovidiu Şerban din anul V, care a acuzat revista „Viaţa studenţească" de părtinire în reflectarea vieţii Facultăţii de medicină veterinară. El consideră că nivelul politic şi cel disciplinar al studenţilor facultăţii a crescut de la apariţia materialelor „jignitoare" referitoare la nişte cazuri de morală petrecute nu cu mult timp în urmă!

Or, chiar din darea de seamă şi discuţii a reieşit că în ultima vreme s-au manifestat serioase abateri disciplinare (distrugerea sau degradarea bunului obştesc), că au început furturile în cămine, iar cazul Nicoletei Tutelcă trăieşte o recrudescenţă alarmantă.

Considerăm că în atenţia revistei trebuie să se afle — alături de realizările de nimeni contestate ale studenţilor facultăţii — problemele grave ale acesteia. Aceste probleme, şi în primul rînd acestea, vor trebui înscrise cu toată răspunderea şi pe agenda de lucru a noului consiliu al Asociaţiei studenţilor. Este singurul mod de reabilitare care stă la dispoziţia colectivului studenţesc al facultăţii, alături de creşterea exigenţei în abordarea tuturor celorlalte domeni de activitate.

Aşteptăm, aşadar, răspunsul cel mai grăitor — faptele!

P. OVIDIU

PULS

CERCUL SOCIOLOGILOR

Prima serie de studenţi în sociologie (anul III) a Facultăţii de filozofie din Bucureşti a înfiinţat joia trecută Cercul ştiinţific de sociologie.

La şedinţa de deschidere au participat numeroşi studenţi şi cadre didactice de la Catedra de sociologie a facultăţii, printre care menţionăm pe conf. univ. dr. Ion Iordăchel, îndrumătorul cercului, lector univ. Pompiliu Grigorescu şi asist. univ. Septimiu Chelcea. În această primă şedinţă s-au stabilit statutul de funcţionare al cercului, sfera lui de activitate. În continuare a fost expus un referat privind investigaţiile sociologice efectuate de un colectiv de studenţi (Dana Crisicos, Florinela Vasiliu, Vasile Fornea şi Ion Mărgineanu) la întreprinderea de tricotaje „Tricolana" din Bucureşti.

Discuţiile aprinse purtate pe marginea referatului au demonstrat utilitatea cercului de sociologie şi, mai ales, rolul lui în stabilirea contactelor cu realitatea socială. Rezultatele şi concluziile la care au ajuns autorii referatului vor fi comunicate întreprinderii „Tricolana". E o realitate restituită într-un alt mod: ştiinţific şi studenţesc!

M. N.

PRELUDIU LA „CERBUL DE AUR"

Braşovul, prin tradiţie oraş al festivalurilor de muzică uşoară, a oferit privirii trecătorului atent o imagine deosebită în ultimele zile de februarie. Afişe albastre şi albe, „fluturaşi" împînzeau oraşul, anunţînd faza finală a concursului de muzică uşoară „Primul ghiocel", *organizat de Comitetul judeţean pentru cultură şi artă, în colaborare cu Comitetul judeţean Braşov al Uniunii Tineretului Comunist.*

Din numărul total de 200 de concurenţi înscrişi pentru faza finală, juriul a selecţionat 35 de solişti, care şi-au disputat titlurile de laureaţi în ziua de 23 februarie 1969. Apreciind în mod deosebit evoluţia studenţilor Marian Otliţă, anul III al Facultăţii de silvicultură, şi Vincenţiu Apolzan, anul V al Facultăţii de construcţii de maşini, juriul le-a acordat premiul I şi respectiv III, răsplătind astfel două din talentele mult apreciate şi în rîndul studenţilor braşoveni.

În seara zilei de miercuri, 26 februarie, studenţilor mai sus amintiţi le-au fost înmînate, în cadrul concertului festiv al laureaţilor, distincţiile „Ghiocelul de aur" şi „Ghiocelul de bronz", împreună cu un premiu demn de invidiat de întreaga noastră studenţime — cîte un abonament la toate serile Festivalului „Cerbul de aur".

Le urăm celor doi laureaţi la prima ediţie a festivalului „Primul ghiocel" să participe nu numai ca spectatori la „marele festival", ci şi ca temuţi concurenţi la viitoarele ediţii ale „Cerbului de aur".

M. C.

UN NOU CENACLU STUDENŢESC LA CLUJ

Organizat sub auspiciile Facultăţii de istorie-filozofie, cenaclul literar „Lucian Blaga" îşi propune să valorifice potenţele literare şi eseistice din facultatea respectivă, precum şi din alte facultăţi. În şedinţa de deschidere, după o „profesiune de credinţă" rostită de Teodor Vidam, conducătorul cenaclului, au citit: Mircea Petrehuş (poezie) şi Aurel Codoban (proză).

Mircea Petrehuş cultivă poezia de dragoste, limitîndu-şi investigaţia poetică la nivelul unei stări sentimentale. Cu toate acestea, cei înscrişi la cuvînt au relevat potenţele artistice ale debutantului, existenţa unor pulberi de aur, din păcate insuficiente în raport cu elementele de prisos.

Proza lui Aurel Codoban a fost mai bine primită, deşi discuţiile pe firul ei au fost puţine. S-a prezentat o proză încărcată de simboluri (uneori pînă la obscur) cu utilizarea unui colaj special pentru a oglindi derularea timpului.

Au participat la discuţii: Dinu Flămînd, Nicolae Prelipceanu, Ecaterina Timişeanu, Valer Seridonesi.

Cenaclul recent înfiinţat se înscrie încă de la început, alături de cenaclul filologilor, „Echinox", ca o nouă şi promiţătoare prezenţă în peisajul spiritual al studenţimii clujene.

I. C.

ODĂ PĂMÎNTULUI MEU

AMEŢITOARE SETE DE TIMP

Există o oră a sufletului, o oră a metaforei. Într-o astfel de oră, desigur, s-a spus despre ţara Moldovei că dacă nu ar fi existat ar fi inventat-o poeţii. Căci pe aceste plaiuri, unde apele se varsă unele în altele — ca într-o ameţitoare îngemănare — nume de oameni şi fapte, totul este un grai lăuntric care se deschide pînă-n rădăcini de legendă. Aici, cînd vorbeşte pămîntul, simţi parcă neodihna legendei materializîndu-şi tropotul în substanţa fiinţei şi parcă vezi pînă în imensitatea zărilor, de jur-împrejur, flăcări arzînd pe comori.

Dar legenda freamătă alături de prezent, istoria continuîndu-se spiralic, suind de undeva din străfundurile timpului pînă la înălţimile acestor zile de flacără incandescentă a tîmplei. Căci există aici, deopotrivă, şi o oră a tîmplei, a ideii...

...Oră a sufletului şi oră a tîmplei... Două ore cînd vorbim cu pămîntul, în unicul grai al pămîntului, unică plămădire a vieţii rostindu-se...

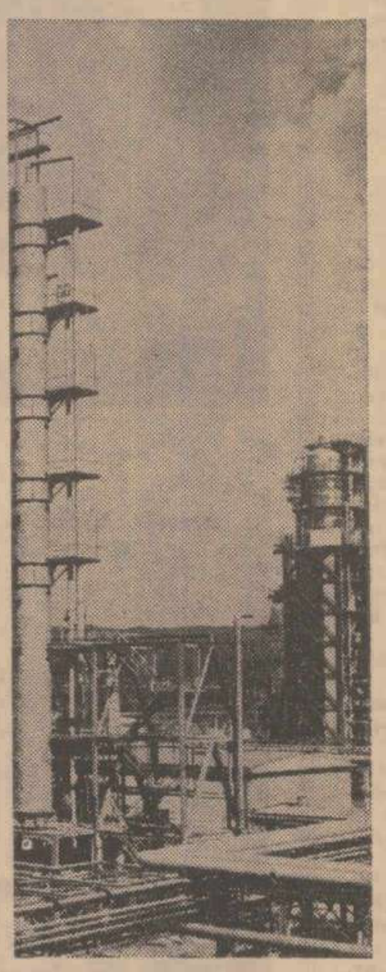
★

Nimic mai sublim din această interpătrundere de trecut şi prezent, din această osmoză între istoric şi viaţă, din această continuitate esenţială, din această fuziune pînă în esenţialităţi ca respiraţia pămîntului Moldovei, cristalizată în miezul realităţii de o parte şi de alta a Trotuşului. Sînt ape care, din ceea ce au văzut, ar putea povesti la infinit, căci nesecată le este slova memoriei, ca însăşi vina nesecată a izvoarelor. Iar tot ce a văzut Trotuşul, de la întîile fîntîni tăiate de strămoşii căutători în apă şi pînă la magistralele prezentului, este inepuizabil şi arzător; inepuizabil ca sufletul izvoarelor sate, arzător ca sufletul oamenilor.

★

...După o lungă încleştare cu brîul pietros al munţilor, în care piatra se despică apei, Trotuşul, undeva mai tîrziu de Tg. Ocna, se rostogoleşte în larga vale a Oneştilor. Există aici un punct aparte al locurilor, nodal am putea spune, acel punct în care Tazlăul, Caşinul, Oituzul şi Trotuşul îşi împreună apele şi care deschide priveliştea, asemenea unei porţi, în clocotul zonei industriale Oneşti-Borzeşti. De-a dreapta Trotuşului, ca o neaşteptată izbucnire de materie şi de suflu vital, se înalţă oraşul Gheorghe Gheorghiu-Dej. Încerci aici senzaţia ameţitoare a ceea ce a însemnat sete de timp. O nepotolită sete de timp. În anii socialismului, timpul înseamnă creaţie, iar biografia unui oraş nu se măsoară în zile şi nopţi, ci în substanţa realizărilor şi în dimensiunea acestora. S-a construit aici masiv, s-a construit enorm şi frumos şi bine. În primul rînd, de la prima piatră, s-a zidit însuşi oraşul. Pînă prin anii 1958—1959, acolo unde astăzi pulsează marile artere era numai un simplu sat. Dacă ar fi să amintim, între altele, de spitalul utilat cu cea mai modernă aparatură medicală, de elegantul hotel „Trotuş", unde confortul înseamnă o adevărată operă de artă, de grupul şcolar „Petrol-chimie" care pregăteşte sute de cadre de înaltă calificare pentru industria petrochimică a acestei zone industriale, desigur că toate acestea nu ar fi decît un început de cronică scrisă în literă de aur. Impresionează prin necruţătorul irepetabilului şi noua gară, al cărei stil elegant îi conferă o siluetă tăiată parcă sculptural în beton, aluminiu şi sticlă şi un aer de pitoresc şi de fantast, de parcă o bijuterie uriaşă ar aprinde decorul în scinteii multicolore şi vii.

Dar elementul nr. 1 al acestor locuri este ceea ce am putea numi pe drept cuvînt „cetate" — Combinatul de cauciuc sintetic. Situat în stînga oraşului, cu coloane în care parcă se îngemănează forţa şi poezia aspirînd infinitul, această magistrală a socialismului a produs pentru prima dată în ţara noastră cauciucul sintetic al cărui nume — CAROM — a devenit cunoscut cu o uimitoare repeziciune pe toate meridianele lumii. Gradul înalt de automatizare, nivelul ridicat al productivităţii muncii sînt deja lucruri bine cunoscute, iar indicele calitativ

al CAROM-ului, apreciat la scară mondială, este o dovadă grăitoare a ceea ce pentru noi înseamnă măiestrie, talent, creaţie...

★

Călător în tren, spintecînd depărtările paralel cu Trotuşul, ai sentimentul unei izbucniri de feerie; este sentimentul acelei clipe cînd zările, rotunjindu-se ca într-o constelaţie, îşi revarsă luminile rafinăriei „10 — Gheorghe Gheorghiu Dej". Cea mai modernă instalaţie de cracare catalitică specializată în obţinerea benzinelor superioare te întîmpină în nepotolire de cîntec. Şi cîntecul trece mai departe, continuîndu-se prin noua secţie de reformare catalitică, secţie care împreună cu cea asemănătoare de la Brazi constituie strălucite nestemate în peisajul industrial contemporan. Locuri şi oameni, sens şi semnificaţie. Dialog între adîncimi şi azur...

Aici se prelucrează cea mai mare parte a aurului negru din zona petroliferă Moineşti-Tg-Ocna. Valuri de fluid subteran se rup şi se împreună pînă la limpezimea petrolului românesc.

★

Odată cu luminile rafinăriei, priveliştea îţi năvăleşte în ochi cu o altă imagine. Asemenea unui strigăt, izbucnesc coşurile termocentralei Borzeşti.

Alături de vechea uzină în plină activitate, o uzină nouă se deschide respiraţiei. Încă din anul trecut, cele două turbine ale ei de cîte 210 megawaţi se aflau în plin proces al probelor tehnologice. Trepte noi în lumină, mai sus, tot mai sus.

Aerul devine parcă o fierbere în jurul acestor „castele ale tensiunilor înalte". Undeva, către dreapta, ochii încep deopotrivă să alunece şi pe fir de legendă, căci se arată biserica lui Stefan cel Mare, zidită la Borzeşti, după cum atestă hrisoavele, în amintirea copilăriei petrecute aici de către marele domn. Prin zidurile bisericii, mereu în înălţimi, parcă auzi, ca într-o rememorare, ceva adînc din curgerea peste timp a domnului şi simţi fierbinte lumina istoriei, iar peste această lumină, intersectînd-o sublim, ca într-un sărut pios şi energic, o altă lumină vibrează enorm, lumina ameţitoare a megawaţilor de azi care aleargă cu o viteză fantastică prin firele de înaltă tensiune. Ai în faţă imaginea întîlnirii şi a continuităţii; din adîncimea legendei, lumina trecutului curge-n înalt, iar ocolo, în înălţimi, lumina prezentului o trimite, amplificată prin ea, în nesfîrşirea celor 4 puncte cardinale, tot mai departe, viitorului. Dialog între oameni şi lumini. Dialog între trecut şi prezent, dialog între înfăptuirile prezentului şi proiectele viitorului...

★

La Borzeşti, înălţimile sînt dominate de construcţiile Combinatului chimic. Industria îşi deschide porţile din nou în imperiul chimiei. Folosind materia primă aflată în apropiere — sarea de la Tg. Ocna — combinatul realizează o însemnată producţie de clor, clorură de sodiu şi multe alte produse, care au devenit foarte solicitate nu numai pe piaţa internă, ci şi dincolo de graniţe. Şi aici, din cifre şi fapte, din emoţie şi gîndire răzbate, nepotolit şi tînăr, suflul ardent al timpului pe care îl trăim, suflu de viaţă şi creaţie, vesnică ardere omenească, veşnică revitalizare...

Dar Trotuşul nu-şi opreşte rostirea aici. Pînă la Adjud, la locul de vărsare în Siret, el mai are de străbătut mănoasele cîmpii ale Căiuţului, unde acum, la aceste ceasuri de aşteptare a primăverii, aude cîntecul de zbatere a sevelor în carnea ţărînii, care în fierberea lor tainică şi chinuitoare pregătesc foşnetul viitoarelor lanuri grele de rod şi mireasmă...

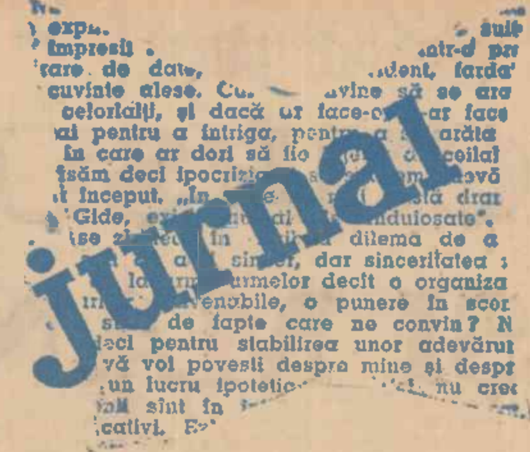
★

...Drum pe Trotuş, drum prin timp. Aici, între punctele cardinale, totul înseamnă sete de timp. O sete materială, adîncă, ameţitoare. O sete de esenţial, de zbor, de înălţare. O sete copleşitoare a creaţiei pe măsura acestui timp socialist, entuziast şi efervescent, luminos şi uman...

...Drum pe Trotuş, drum prin legendă şi viaţă. Drum prin fiinţa Moldovei, drum a două ore esenţiale: oră a sufletului şi oră a tîmplei. Două ore cînd vorbim cu pămîntul, în unicul grai al pămîntului, unică plămădire a vieţii, rostindu-se...

Drum pe Trotuş — lumini pe Trotuş. Istorie şi viaţă, lumini pe Trotuş, timp spiralic, spiralică sete de timp...

Matei RĂDULEA
Vasile CONSTANTINESCU

10

Swift mărturisea: „Nu scriu pentru a face plăcere omenirii, ci pentru a o răni". Dar iată-ne şi în faţa unei diversiuni: mai moderni autohtoni stabilesc diferenţele dintre polemică şi pamflet, voind să despartă săgeata de arc. A polemiza este a mişca idei; a face pamflet egal a jigni fără demonstraţie, folosind fiziologia gramaticii. Se confundă dintr-o falsă judecată mijloacele cu conţinutul, dar trucul nu ţine decît pentru cei neduşi în circul cuvintelor.

Puţină istorie:

Iată un vechi text chinez, care sună cam aşa: „Greşelile oamenilor aduc pedepse celeste şi invers. Turburarea cerului duce la turburarea oamenilor. O atitudine respectuoasă aduce ploaia în epocile voite, o bună administraţie — seninătatea cerului; prudenţa — căldura binefăcătoare; înţelepciunea Suveranului — vîntul la timpul potrivit, după cum aroganţa produce ploaia torenţială, iar lipsa de consideraţie — seceta. La indolenţă vine căldura cea mare, iar la prostie — furtuna".

Cele de mai sus fac parte dintr-o carte fundamentală chineză numită Ychingul sau Cartea Facerii şi, cu voia dumneavoastră, ar fi prima polemică cu moravurile principilor care nu respectă preceptele morale, de unde marile turburări trimise de natură. Un pamflet poate şi mai vechi vorbeşte despre împăratul Kie, un incapabil, care a terorizat cele o sută de familii ale nobililor, iubind luxura şi vîrînd la închisoare pe cei plini de virtuţi. Din pricina imprecaţiilor nedreptăţiţilor au început să cadă stelele, pămîntul s-a cutremurat şi rîul Yi a secat. Pe cer s-au arătat doi sori gemeni. Într-un alt pamflet, o femeie cu limba lungă, care atrăgea nenorocirile, ia numele bufniţei Pao-seu. Altunde ni se spune că Regina Mamă a Occidentului (muma celor rele) Si-Wang-Mu a fost ridicată la rangul de Divinitate a Ciumei. Iată şi o polemică a lui Confucius cu suveranii din Analele de primăvară şi de toamnă:

„Principii nu se ocupă să reflecteze asupra lor înşişi şi anturajul îi împiedică să audă ceea ce ar putea să-i neliniştească. Astfel rămîn pînă la capăt ignoranţi şi nu-şi respectă îndatoririle. Păcatele lor sînt cauza pierzaniei lor". Misteriosul Ko-Hiuan, autorul cărţii: Miao-tao-yao-liao vrea să stabilească o paralelă între calităţile morale şi proprietăţile chimice ale naturii, face deci fără să ştie moralităţi ca Theofrast. La Bruyere-ul chinez ar fi Ko-hung, autorul celebrei opere: Pao-pu-te. Iată, să-i zicem o polemică subtilă, cu ignoranţii: „Stăpînul meu a zis că omul care a învăţat că totul este Una, cunoaşte toate fiinţele lumii; celui care a învăţat că totul este Una, nimic nu-i scapă. Celui care nu ştie că totul e Una, totul îi scapă". (Despre perfecţiunea terestră). În Cartea Solitarilor (Sien-king) pot fi identificate încă alte multe pasaje polemice pe care nu le mai reproducem. Primul pamflet din lume adresat celor ce se întrec cu paharul e adresat lui Li-Po, care, beat, a căzut în rîu, voind să culeagă razele de lună. În multe din nuvelele chineze, din antichitatea acestei culturi, femeii i se spune, pamfletăresc, vulpea (temă găsită şi în literatura ebraică dibbouk). Mai tîrziu se culege un serial de pamflete adresate principilor sub titlul de Oglinda de aur. Şi ca să încheiem scurta trecere în revistă, producem şi numele unui polemist de mare forţă: Wang-Ciung. Opera sa e cunoscută sub numele de Balanţa discursurilor (Lun-heng). Acesta mărturisea că voieşte să-şi trezească epoca şi s-o vindece de păcate. Şi-o fi ales el mijloacele sau o fi recurs la cele joase ale adjectivelor? S-o fi ajutat de invective, sau o fi aşteptat cîteva secole pînă să apară marii pamfletari, folosind pînă atunci metoda polemicii? Cine mai ştie?

După socoteala mea, Homer ar fi şi el unul dintre primii polemişti, iar Ahile, întîiul pamfletar grec. În Iliada el se exprimă destul de neacademic, împroşcîndu-l pe Agamemnon cu cuvinte nealese: „Tu beţivan; tu dulău fără obraz, sperios ca cerbul / Nici cu oştirea nu te bizui să ieşi la bătălie vreodată / Doar ţi-este mai bine să huzuri în tabăra noastră cea mare / Şi să despoi de-a lui daruri pe cine-ţi grăieşte-mpotrivă". Nici Ulise nu-şi alege limbajul cînd e vorba de acelaşi şi nu-l mai scoate din flecar, ticălos şi mîrşav. Nu lipseşte epitetul de bîrfitor prost. Hector vorbeşte cam aşa cu Paris: „Nevrednice, numai cu faţa viteaz, muierce, tu hoţ de fete / Şi-amăgitor, mai bine piereai fără nuntă / Mai bine nu te năşteai... / Tu care n-ai nici pic de virtute şi inimă-n tine". Menelau, la rîndul său, îl cam înghesuie pe acelaşi Paris, în stilul cel mai pamfletăresc cu putinţă: „Doamne, tu fă să-mi răzbun pe mişelul acel ce întîiul rău mi-a făcut..." şi nu-l mai scoate din înjurii versificate. Dar să ne oprim deocamdată aici...

Eugen BARBU

Un sondaj la Institutul politehnic din Bucureşti

CURSURI ŞI MANUALE, NU SCUZE ŞI EXPLICAŢII!

— Anchetă privind unele deficienţe în tipărirea şi litografierea cărţii universitare —

Dintre cititori, poate cei mai sensibili la noutăţile editoriale sînt studenţii, mai ales în cazul în care un manual, o carte bună le facilitează studiul universitar. De aceea ei trebuie să le găsească în biblioteci într-o măsură convenabilă, mai ales acum, în condiţiile în care Legea învăţămîntului subliniază creşterea ponderii studiului individual aprofundat. Adică, studentul trebuie să dialogheze mai mult cu profesorul său asupra detaliilor meseriei, prin intermediul manualelor, cursurilor, culegerilor de probleme, îndrumarelor etc. Însă, după cum se ştie, necesarul de cărţi şi de alte lucrări didactice nu este satisfăcut. Înţelegem, este tentant pentru fiecare autor să publice în edituri prestigioase, ca Editura Academiei, Editura ştiinţifică, Editura tehnică şi altele care asigură operativitate, tiraj satisfăcător, condiţii optime de difuzare. Aici se impune însă să deschidem o paranteză pentru a reaminti că situaţia dezavantajoasă în care se află Editura didactică faţă de editurile citate se datoreşte **Centralei editurilor şi difuzării cărţii**, care, ignorînd nevoile imperioase ale învăţămîntului superior, stabileşte arbitrar tirajele, apreciind, peste capul persoanelor competente de a aviza tipărirea lucrărilor, oportunitatea unora sau a altora. Unul dintre criterii ar fi asemănarea titlurilor sau incidenţa unor lucrări în acelaşi domeniu, dar concepute, desigur, diferit şi apărute în edituri diferite. Acest mod de a privi lucrurile pune sub semnul întrebării apariţia unora din cele 182 de titluri care formează planul pe acest an al Editurii didactice. Întrucît există o hotărîre care, pe drept, nu permite tipărirea de lucrări într-un tiraj sub 1 000 de exemplare. Discuţiile cu privire la tiraje sînt în curs şi sperăm că raţiunea îşi va spune un cuvînt ferm.

Dar dacă pentru tipărire există unele dificultăţi şi exigenţe mai mari, nu se poate afirma că posibilităţile locale ale institutelor pentru multiplicare, în ultima vreme mai bine dotate tehnic, sînt folosite pe deplin în scopul acoperirii prompte a solicitărilor învăţămîntului într-o formulă, deşi riguroasă din punct de vedere ştiinţific, mai puţin pretenţioasă grafic şi mai potrivită într-o perioadă de continuă îmbunătăţire a planurilor şi programelor de învăţămînt.

Instituţiile de învăţămînt superior îşi alcătuiesc planuri de multiplicare foarte promiţătoare, însă cînd trebuie să le realizeze, în loc să se treacă hotărît la redactarea manuscriselor, se pierde timpul pentru găsirea de motivaţii, de amînări cît mai îndelungate ale predărilor la litografie. O situaţie similară se întîlneşte cu prilejul încheierii contractelor cu Editura didactică. De aceea o serie de cadre didactice rămîn cu **datorii vechi şi foarte vechi** faţă de editură, faţă de litografia institutului, în ultimă instanţă — **faţă de studenţi** şi faţă de ele însele.

Exemplele ce urmează ilustrează o situaţie întîlnită în genere şi în alte institute de învăţămînt superior, nu numai în Institutul politehnic Bucureşti. O informare asupra stadiului de îndeplinire a planului de redactare a cursurilor pe 1968 la I.P.B., alcătuită la sfîrşitul anului universitar trecut, menţiona următoarele: **„Sînt prevăzute 49 de lucrări, cuprinzînd 21 515 pagini. Dintre acestea, pînă în octombrie vor fi predate la Editura didactică 24 de lucrări; alte 10 — pînă la 31 decembrie, iar restul vor fi amînate pentru 1969".** Editura ne informează că de fapt, în momentul de faţă, doar o mică parte dintre acestea au fost predate. Desigur că în acest an vor apărea o serie de cursuri şi manuale pentru învăţămîntul tehnic, dar puţine dintre cele care au făcut obiectul informării amintite! În continuare se arăta că **„din planul pe 1967 sînt restante 16 lucrări, dintre care numai 5 vor fi încheiate în 1968. Analizînd motivele indicate de autori sau de facultăţi pentru a explica nerealizarea planului de editare, s-a constatat că foarte frecvent este invocată suprasolicitarea cu sarcini; de asemenea, plecările în străinătate, restructurarea colectivului de autori, micşorarea volumului lucrărilor cerute de editură, întîrzierea predărilor în planul anului precedent restructurarea planului şi programelor de învăţămînt. Aceste întîrzieri au dovedit că multe cadre didactice nu au îndeplinit prevederile Ministerului Învăţămîntului privitoare la redactarea notelor de curs şi deci nu s-au putut aprecia exact termenele pentru redactarea lor definitivă".** Nici unul dintre autori, adăugăm noi, indiferent de ce institut aparţin, nu ar aminti vreodată că s-a întîmplat ca editura să înapoieze manuscrise nepublicabile prin inconsistenţă şi deficit ştiinţific.

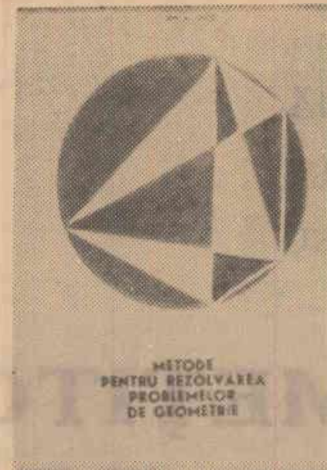
Pe de altă parte, referatele existente la rectoratul I.P.B. dovedesc că planul intern prevedea 82 de lucrări. Adică peste 10 milioane pagini de manuale, cursuri, culegeri de probleme, îndrumare. Dintre acestea s-au realizat numai două îndrumare! În plus, la sfîrşitul anului trecut s-a anunţat încheierea elaborării a patru cursuri şi îndrumare de profil tehnic, precum şi a trei cursuri de limbi străine neprevăzute în planul menţionat şi incluse ulterior printre obiectivele anului în curs. Este interesant de subliniat că cele aproape 3 700 000 de pagini ale acestui an nu cuprind nici una din lucrările prevăzute anterior şi nerealizate într-o atît de mare proporţie. S-ar ridica întrebarea: oare nu există pericolul de a se lăsa să se creadă că s-a renunţat la multiplicare lor? Socotind după rezultatele de pînă acum, se pare că ele vor fi date uitării, dovedind cît de formal a fost angajamentul iniţial de a le redacta. Planul pe acest an este mai modest, însă în momentul de faţă perspectivele realizării lui nu se anunţă a fi promiţătoare. În afara celor 7 lucrări anunţate au fost încheiate doar cele 100 de pagini ale unui îndrumar de „Mecanisme şi elemente constructive de mecanică fină" pentru facultăţile de Electronică şi Automatică. Ar fi de reţinut că o serie de cadre didactice motivează neprezentarea cursurilor nu numai cu argumentele enunţate mai sus, ci şi prin absenţa unor posibilităţii de retribuţie a lucrărilor didactice litografiate, mai ales în condiţiile în care autorul însuşi suportă cheltuielile pentru dactilografiere şi pentru realizarea desenelor necesare. Or, aceasta înseamnă, la o lucrare de o sută de pagini, suma de aproximativ 2 000 lei.

O analiză a acestei situaţii demonstrează că orice problemă tehnică poate deveni rezolvabilă în măsura în care va fi elucidată **problema nr. 1: redactarea la nivelul celor mai serioase exigenţe a cursurilor şi a celorlalte lucrări şi predarea lor pentru tipărire sau multiplicare. Ar urma ca, în cazul Institutului politehnic, atelierul de litografie care, cu aparatura ce o posedă, poate multiplica milioanele de pagini prevăzute, să fie dotat cu un xerograf şi cu două dactilografe corespunzător retribuite. De asemenea, să fie procurate din timp unele materiale tehnice indispensabile. În plus, trebuie găsită o formă juridică de gospodărire şi contabilizare a producţiei. Unele soluţii ar trebui aflate şi în ce priveşte depozitarea lucrărilor lito.**

★

INVESTIGAŢIILE NOASTRE NE ÎNDREPTAŢESC SĂ PROPUNEM CA FORURILE ÎN DREPT SA ANALIZEZE AMANUNŢIT ŞI SA STABILEASCA CLAR, DE LA CAZ LA CAZ, CINE ESTE RASPUNZATOR PENTRU PREJUDICIEREA REPETATA A CARŢII UNIVERSITARE ŞI CE MASURI SE IMPUN PENTRU A O SCOATE DIN IMPAS.

Georgeta RUŢĂ

În luna martie vor apărea:

Texte de specialitate petrol, gaze, geologie, mine — partea a doua.

J. Florea şi Gh. Zidaru, Bazele hidraulicii; **E. Angelescu şi F. Cornea,** Probleme teoretice de chimie organică; **R. Cernea,** Termotehnica; **D. Buican şi D. Stugren,** Biologie generală, genetică şi ameliorare. **(Editura didactică şi pedagogică).**

Lazăr Dragoş, Magnetodinamica fluidelor; **Al. A. Vasilescu,** Analiza dimensională şi teoria similitudinii; **D. G. Lăzăroiu,** Maşini electrice cu inerţie redusă; **St. I. Gheorghiţă,** Introducere în hidrodinamica corpurilor poroase; **Gr. Ionescu (sub redacţia),** Arhitectura în România, 1944—1968. **(Editura Academiei).**

G. Ivaşcu, Istoria literaturii române, vol I; **H. H. Stahl,** Controverse de istorie socială românească; **P. P. Panaitescu,** Introducere la istoria culturii româneşti; **D. Pippidi,** Studii de istorie a religiilor antice. **(Editura ştiinţifică).**

P. Mazilu, Culegere de probleme de rezistenţa materialelor. **(Editura tehnică).**

Cartea de vizită a organizaţiei

CONŢINUT BOGAT ACTIVITĂŢILOR, ACCES LARG AL STUDENŢILOR

A început un nou semestru de activitate. Este semestrul unor sarcini incomparabil mai dificile, în care toate perfecţionările aduse procesului de învăţămînt vor trebui să corespundă şi cu schimbări calitative, de mentalitate şi atitudine a tuturor studenţilor.

Organizaţiilor de tineret, U. T. C. şi A.S. le revin, evident, sarcini deosebite. Răspundem noi prin acţiunile pe care le organizăm acestui deziderat ? Ce trebuie să facem pentru ca activitatea noastră să devină mai eficientă sub acest aspect ? Sînt cîteva întrebări la care voi încerca, folosind experienţa noastră, să dau un răspuns.

S-au organizat şi se organizează în centrul universitar un număr mare de acţiuni cu caracter profesional, politic, educativ, cultural, distractiv, sportiv.

Am fost onoraţi de prezenţa unor personalităţi politice, ştiinţifice şi artistice din municipiu şi din afara acestuia. Au avut loc expuneri, simpozioane, dezbateri deosebit de interesante, instructive şi educative.

Prin fondul şi forma lor, acestea au atras un număr mare de studenţi. Sînt deja cunoscute în rîndul studenţilor nume care prezintă garanţia unei acţiuni reuşite sub toate aspectele. Este suficient să fie anunţată în centrul universitar, printr-un simplu afiş, prezenţa unei asemenea personalităţi pentru ca sala expunerii să devină neîncăpătoare. Cele 400—500 locuri pe care le are o aulă nu pot satisface dorinţa de participare a studenţilor, dacă ne gîndim că în întreg centrul universitar avem peste 13 000 studenţi.

De ce atunci unele acţiuni, deşi prezintă garanţia calităţii lor, nu întrunesc şi dorinţa de participare corespunzătoare a studenţilor ? Cauzele sînt multiple. Am spus mai sus că prezintă garanţia calităţii lor ! Pentru cine însă? În cele mai multe cazuri, pentru cei care pregătesc acţiunea. Cei cărora le este destinată n-o cunosc, fie datorită popularizării ei necorespunzătoare, fie pentru motivul că titlul ei, numele celor care urmează să o susţină nu spun nimic la o simplă lectură a afişului. Nu mai vorbesc despre deserviciul pe care ni-l facem prin cîteva acţiuni care au un conţinut îndoielnic şi nu întrunesc nici forma corespunzătoare, vie, convingătoare de prezentare sau dezbatere. Există uneori însă şi tendinţa, greşită, după părerea mea, de apreciere a eficienţei unei acţiuni după numărul locurilor ocupate în sală. De aceea opinez, în rezolvarea corespunzătoare a acţiunilor, pentru cîteva elemente precise absolut necesare.

În primul rînd să fie solicitate personalităţi care pot garanta atît conţinutul, cît şi forma de prezentare.

De asemenea, e bine să urmărim ca acţiunile organizate să nu exceleze toate prin grandoarea lor, ci în primul rînd prin conţinutul şi atractivitatea lor. Preconizăm un număr foarte mare de acţiuni organizate de la centru universitar pînă la grupă, care pot avea o cuprindere largă a studenţilor, în totalitatea lor, evident combinate şi cu acţiuni (după caz) care să întrunească, fiecare, un număr mare de participanţi. Aş vrea să dau şi un exemplu. A fost organizată, încă din primul semestru, la nivelul centrului universitar, o tribună a dezbaterilor politice şi ideologice, aşa-numita „tribună politică". Cît timp ne-am ocupat doar de participarea studenţilor în număr cît mai mare, acţiunile nu au reuşit. Desfăşurarea lor avea un caracter oarecum formal. Din momentul în care preocupările noastre au avut ca obiectiv asigurarea şi pregătirea în conţinut şi formă, popularizarea acţiunii, fără să considerăm o nereuşită participarea la prima dezbatere, de exemplu, a numai cca. 30 studenţi, efectul pozitiv apare cu timpul evident.

Unii studenţi sînt interesaţi de la început, antrenarea altora se face în continuare prin discuţiile pe care le poartă firesc cei care au participat cu colegii lor, astfel încît dezbaterile ulterioare au fost mai active, mai interesante şi cu participarea unui număr sporit de studenţi.

La întrebarea dacă aţi reuşit să cuprindeţi toţi studenţii în acţiunile politice pe care le-aţi organizat, cineva s-a grăbit să răspundă imediat, făcînd o socoteală pe cît de simplă (însumînd cu aproximaţie participanţii la toate acţiunile noastre), pe atît de superficială. **Noi am pornit însă de la situaţia reală că sînt încă studenţi care manifestă pasivitate, lipsă de preocupare faţă de problemele lor profesionale, un nivel politic şi ideologic deficitar.** De altfel şi multe întrebări puse de unii studenţi în cadrul informărilor politice periodice denotă, pe de o parte, o consultare uneori superficială a presei, alteori o tendinţă spre senzaţional. **Avînd în faţă aceste realităţi, datoria noastră este de-a orienta conţinutul tuturor acţiunilor pe care le organizăm.**

Există două opinii în rezolvarea acestei probleme : una ar fi aceea a coordonării activităţilor la nivelul centrului universitar, iar alta care susţine ideea coordonării numai la nivelul institutului sau al facultăţilor.

Cunoscînd situaţia concretă, probabil particular valabilă numai centrului nostru universitar, **consider că îmbinarea celor două variante extreme reprezintă soluţia potrivită şi anume : coordonarea acţiunilor să se facă la nivelul institutului cu grija corespunzătoare pentru a evita orientarea lor unilaterală, iar acţiunile organizate la nivelul centrului să întregească pe cele organizate în institute.**

A existat şi există o preocupare permanentă şi pentru găsirea formelor corespunzătoare în desfăşurarea acţiunilor propuse.

Dezbaterea cu participarea directă a studenţilor, organizată sub cele mai interesante forme, cu un număr mai restrîns de studenţi, prezintă evidente avantaje în multe situaţii.

Un invitat al nostru nu s-a simţit bine după o astfel de dezbatere, pentru că, spunea domnia sa, deşi s-au dezbătut multe probleme interesante, ele nu au atins un nivel ridicat, conchizînd pentru renunţarea la astfel de dezbateri.

Dintr-un punct de vedere mai îngust, concluzia poate să pară corectă. Dacă privim în perspectivă dezvoltarea lor, dimpotrivă, acţiunile se impuneau a fi continuate. Şi experienţa noastră a demonstrat că continuarea ciclului respectiv a crescut în conţinut şi în interes şi ca participare. **Sînt de părere că şi în continuare găsirea unor forme de organizare şi desfăşurare a activităţilor trebuie să reflecte o preocupare, în fond, tot de conţinut.** Aşa, de exemplu, atunci cînd ne-am propus ca, experimental, în acest semestru, să organizăm la un institut din centrul nostru universitar informări politice cu cicluri tematice, avînd lectori specializaţi pe aceste cicluri, ne-am gîndit la un cadru organizatoric mai corespunzător de informare competentă a studenţilor cu problemele politicii interne şi externe a partidului şi statului nostru.

De altfel în toate acţiunile noastre nu putem asigura nici conţinutul şi nici accesul larg al studenţilor la activităţile pe care le iniţiem, dacă nu vom îmbunătăţi în continuare munca organizatorică, dacă toate cadrele de conducere pînă la nivelul grupelor nu se vor strădui să cunoască şi să lupte pentru transpunerea în viaţă a hotărîrilor luate. Aceasta cu atît mai mult cu cît ne este cunoscut faptul că multe intenţii bune în organizarea şi desfăşurarea acţiunilor din centru universitar, institute şi facultăţi nu sînt cunoscute de unii studenţi.

Ce poate fi mai elocvent decît faptul că la o acţiune întreprinsă într-una din zilele trecute, mare parte dintre studenţii participanţi au aflat-o nu de la secretarii organizaţiilor U.T.C. de an, care cunoşteau din timp şi în detaliu desfăşurarea acţiunii, ci din informaţia care a fost transmisă în cursul aceleiaşi zile prin emisiunea „Student 69" a staţiei de radioamplificare a complexului ?

Bineînţeles, aceste măsuri trebuie dublate şi de o îndrumare şi un control mai direct al activităţii din centru şi institute, la nivelul facultăţilor, anilor şi grupelor. Măsurile luate ca „patru şesimi" din timpul lor liber activiştii centrului universitar să şi-l petreacă în grupe, ani şi facultăţi, cred că vor veni în sprijinul acestui contact direct. Sînt de altfel concluzii ale plenarei U.A.S.R., cărora, prin cadrul organizatoric pe care l-am oferit, sînt convins că le vom da răspunsul practic, corespunzător.

Am prezentat cîteva aspecte legate de o situaţie existentă de fapt în centrul nostru universitar. Concluziile ce se desprind cred că pot avea o valabilitate mai extinsă, plecînd de la situaţia reală că majoritatea studenţilor manifestă o conştiinţă ridicată, profesională şi politică.

Pentru a contribui efectiv la schimbarea de atitudine a tuturor studenţilor, trebuie să asigurăm în primul rînd activităţi cu o orientare şi un conţinut corespunzător. Ele trebuie să prezinte, în diversitatea lor, exigenţă în calitate, echilibru şi orientare tematică, să fie subordonate obiectivului fundamental al activităţilor organizaţiilor U.T.C. şi A.S. în rîndul studenţilor — „CULTIVAREA DRAGOSTEI DE ÎNVĂŢĂTURĂ A ACESTORA, A SPIRITULUI DATORIEI ŞI RESPONSABILITĂŢII SOCIALE, A UNEI ATITUDINI DEMNE, ÎNAINTATE ÎN ŞCOALĂ ŞI ÎN SOCIETATE A FIECĂRUI TÎNĂR", aşa cum sublinia la Conferinţa naţională a cadrelor didactice secretarul general al partidului nostru, tovarăşul NICOLAE CEAUŞESCU.

În acelaşi timp, trebuie asigurat accesul larg al tuturor studenţilor la aceste acţiuni, prin combinarea celor organizate cu un număr mare de studenţi cu cele care se adresează unui grup mai mic. Aş înclina pentru ponderea ultimelor, acestea putînd oferi o dezbatere mai vie, mai cuprinzătoare, atît a problemelor, cît şi antrenarea aproape totală a celor care participă. Organizarea lor necesită un efort suplimentar din partea cadrelor de conducere, de la centru universitar pînă la grupe, în activitatea organizatorică, care presupune, desigur, o exigenţă deosebită din partea lor.

Un element pe care-l consider deosebit de important sau chiar, alături de altele, determinant în activitatea organizatorică şi care neglijat în centrul universitar ar putea determina tendinţe periculoase de formalism, este acela al dozării judicioase a efortului pe care-l fac cadrele cu munci de răspundere în comparaţie cu alţi colegi ai noştri. Este evidentă şi caracteristică chiar unor organizaţii U.T.C. de ani şi de facultăţi ideea de a nu antrena în activităţile pe care le desfăşoară masa studenţilor în organizarea acţiunii. În primul semestru, după alegerile pe centru universitar, au avut loc, la nivel de ani şi facultăţi, cîteva activităţi prin care s-a urmărit şi antrenarea în organizarea acestora a celor cărora le sînt adresate. Faptele confirmă că însăşi eficienţa acţiunii, prin participarea activă a tuturor studenţilor la organizarea şi desfăşurarea ei, creşte considerabil. O astfel de organizare a activităţii noastre dezvoltă în plus şi iniţiativa studenţilor. Şi este esenţial pentru organizaţiile noastre să răspundă iniţiativei studenţilor cu acţiuni de conţinut, avînd o arie largă şi cuprinzătoare.

Am prezentat cîteva aspecte ale activităţii noastre şi chiar dacă nu toate reprezintă elemente determinante, ci poate doar elemente de detaliu, ţin să le subliniez încă o dată, pentru că, neglijate, ele ar putea determina superficialitate şi formalism în activitatea practică a organizaţiilor U.T.C. şi A.S.

În activitatea viitoare va trebui să mizăm deci numai pe acţiuni de conţinut care să cuprindă masa largă a studenţilor.

Gheorghe CREŢU
secretar al Comitetului U.T.C.
al Centrului universitar
Timişoara

Mandatul studenţilor reprezentanţi

(Urmare din pag. 1)

O asemenea propunere constructivă, dezbătută mai întîi în conferinţa de dare de seamă şi alegeri a comitetului U.T.C., a susţinut în consiliul facultăţii sale şi studentul Stan Vasile de la Silvicultură. Ea se referă la reintroducerea la finele anului IV a practicii de 1—2 săptămîni sub îndrumarea directă a catedrelor de specialitate, înainte de plecarea studenţilor în practica reglementară de producţie la unităţi. Cîştigul, prin prezenţa şi îndrumarea cadrelor didactice în această practică „de catedră", ar fi, desigur, mult mai mare pentru viitorii silvicultori. Acelaşi „cîştig de cauză" l-a avut şi sugestia ca repartizarea în practica de vară a studenţilor de la Secţia de exploatări forestiere să se facă pe grupuri mici, la mai multe unităţi, şi nu în bloc, la unul sau două centre, ca pînă acum, practicanţii avînd astfel posibilitatea unei participări mai largi şi mai active la rezolvarea unor sarcini concrete de producţie.

Ca reprezentant în consiliul institutului, studentul Mureşan Mircea a adus la cunoştinţa forului institutului observaţiile şi sugestiile colegilor săi cu privire la felul de desfăşurare a unor cursuri şi seminarii, greutăţile întîmpinate în pregătirea profesională la diferite obiecte din cauza lipsei de cursuri şi manuale litografiate ori tipărite, anumite abuzuri săvîrşite de personalul administrativ şi de deservire în cămine şi cantină.

Făcîndu-se interpreţii intereselor şi cerinţelor colegilor lor în consilii, reprezentanţii politehniştilor braşoveni şi-au îndeplinit, în acelaşi timp, şi misiunea de popularizatori ai măsurilor şi hotărîrilor adoptate, informînd de fiecare dată masa de studenţi, în cadrul adunărilor generale U.T.C., în discuţii colective, în convocările cu activele U.T.C. de an, asupra celor discutate şi convenite în şedinţele de lucru ale acestor foruri. Am reţinut, totuşi, opinia studentului Cruciat Petru, care aprecia că munca de informare şi popularizare va deveni mai operativă şi mai cuprinzătoare o dată cu apariţia mult doritei şi aşteptatei reviste a institutului — „Sigma"...

Există, de bună seamă, aşa cum au recunoscut înşişi interlocutorii mei, multe probleme de interes major, asupra cărora ei n-au reuşit încă să se pronunţe. O insuficientă explorare a pulsului existent în institut a făcut ca unii dintre ei să nu fie întotdeauna temeinic înarmaţi cu problemele cele mai imperioase ale studenţilor şi, ca atare, să nu le poată supune atenţiei şi analizei factorilor chemaţi a dispune asupra rezolvării lor.

După cum preconiza asistentul Nicolae Bujdoiu, secretarul comitetului U.T.C. pe centrul universitar, se aşteaptă ca în etapa următoare activitatea reprezentanţilor braşoveni în consiliile profesorale şi în consiliul pe institut să se pătrundă de o mai accentuată conştiinţă de sine, mai ales că experienţa acumulată şi rezultatele dobîndite pînă acum îndeamnă la saltul calitativ necesar. Sperăm ca actualele adunări şi conferinţe de dare de seamă şi alegeri ale asociaţiilor studenţeşti, care iau în dezbatere şi munca depusă de cei pe care masa de studenţi i-a investit cu sarcina reprezentării lor în forurile universitare, să constituie, într-adevăr, şi în această privinţă, „bază de lansare" într-o activitate mai vie, pătrunsă de menirea şi utilitatea sa, mai fructuoasă...

„UNIVERSITAS“ - într-o nouă perspectivă

Numărul 3 al revistei studențești „UNIVERSITAS“ a apărut într-o nouă formulă grafică și cu un realizat profil specific, fapt ce afirmă maturitatea și exigența colegiului redacțional. Circumscrisă cu seriozitate problematicii, aspirațiilor și cerințelor cititorilor studenți, noua serie (fiind vorba de o radicală reevaluare a posibilităților) abordează în profunzime însăși menirea presei studențești. Articolul „Imperative actuale ale presei studențești“ este o profesiune de credință-program care arată, o dată mai mult, că revistele studențești nu sînt „doar reviste de informare, ci și de formare a viitorului specialist“. Fără a avea pretenția de a oferi o soluție definitivă, „Universitas“ pledează pentru „o reorganizare a comisiei de presă a U.A.S.R.“ ce ar putea „oferi o mai bună posibilitate de coordonare și legătură a revistelor studențești din întreaga țară“. În coloanele actualului număr se observă o atenție sporită acordată aspectelor muncii profesionale: ancheta „Studentul — obiect de cercetare“, „Biblioteci și bibliotecari“, „Agenda cenaclului filozofic“.

Menționarea promptă a celor mai importante evenimente culturale studențești (o piesă originală la Facultatea de limbă și literatură română, o reușită expoziție a Elenei Nistor), consemnarea tinerelor talente și sprijinul generos acordat în paginile revistei indică realizarea acelei oglinzi fidele a preocupărilor cultural-artistice universitare. Meritorie este și poziția critică a rubricii „Curier“, care mărturisește luciditate și intransigență față de aspecte minore ale vieții literare.

Ample și bine argumentate eseuri, interviuri și recenzii — „Tinerețea filozofiei și filozofia tinereții“, convorbire cu conf. Al. Valentin, îndemn pentru cercetarea celor două concepte și pentru lectura clasicilor marxism-leninismului, „Camil Petrescu și conceptul de teatru“ de I. Niculescu, o avizată trecere în revistă a esteticii dramatice, „Kant și neokantianismul“, recenzia lui E. Moroianu la lucrarea conf. dr. Al. Boboc — formează paginile „grele“ ale revistei. Cronicile teatrale au cîștigat în acuratețe și exigență. Notele de călătorie („Imagini finlandeze“), paginile de magazin, sport și mapamond împlinesc noul profil al revistei. Sînt de menționat consemnările despre Seminarul internațional studențesc de la Cates Toplice și despre Piața comună agricolă, materiale ce se înscriu într-o sferă de informație de mare actualitate.

Totuși „Universitas“ se axează preferențial pe problemele esteticii și filozofiei în dauna atît a unor materiale care ar trebui să reflecte problemele curente ale organizației U.T.C și asociației, cît și a subiectelor care interesează celelalte facultăți ale Universității. Nu și-au găsit încă locul în paginile revistei faptul de viață studențească, popularizarea colectivelor fruntașe, problemele căminelor și cantinelor, aspectele profesionale pe un perimetru sporit. Un fapt curios este absența oricăror vești despre sesiunea care a trecut, despre succesele și nereușitele celor 13 000 de studenți ai Universității bucureștene. Un spațiu mai larg acordat reportajului, instantaneului și chiar... confidențelor ar mări aderența profilului actual la specificul unei publicații studențești.

Felicitîndu-i pe redactori pentru realizarea actualului număr, așteptăm cu interes viitoarele ediții ale revistei „Universitas“.

Cu ALEXANDRU VALENTIN,

prodecan al Facultății de filozofie, despre:

TINEREȚEA FILOZOFIEI ȘI FILOZOFIA TINEREȚII

Este indiscutabil că dialogul acesta, propunîndu-și să găsească zona reală de interferență, între aceste două noțiuni **(cea de tinerețe și cea de filozofie)** are șansele maxime tocmai datorită unui interlocutor ca **Alexandru Valentin.** Spirit viu, tineresc, predispus mereu noului și căutării, domnia sa aduce în discuție nu doar pregătirea filozofică de mare seriozitate, ci și dorința sinceră de confruntare a părerilor ce dă tonul și sensul unui dialog. De fapt, discuția a plecat chiar de aici. De la prejudecata că cele două noțiuni (fie că se exclud, fie-coincid) sînt puse în uzul curent în relații mecanice în afara conținutului lor real.

— Credeți și dv. într-o asemenea posibilitate curentă de conjugare, ori de disjungere, între cele două noțiuni?

— Mi-ai propus să discutăm despre filozofie și tinerețe. E firesc, deci, să încep cu întrebarea: sînt ele compatibile? Tinerețea este o calitate aproape la fel de complexă și de contradictorie ca și filozofia. De aceea nu-mi propun definiții sau caracterizări complete, exhaustive.

Tinerețea se caracterizează cîteodată și prin precipitare, unilateralitate, subiectivism, superficialitate, toate datorită mai ales lipsei de experiență. Or filozofia, ca forma cea mai înaltă de manifestare a gîndirii, a spiritului omenesc, presupune, dimpotrivă, reținere, echilibru, profunzime și obiectivitate, o cultură și o experiență bogată, studiu și meditație îndelungate, într-un cuvînt, însușiri mai firești și mai frecvente la persoanele în vîrstă. Mai cu seamă în timpul nostru, filozofia nu se poate întemeia doar pe bunul simț, pe inteligența și experiența comună tuturor oamenilor. Ea își definește tot mai mult obiectul în raport cu celelalte activități teoretice sau practice, își elaborează metode de lucru proprii, un limbaj propriu ș.a.m.d. Prin urmare, în domeniul ei nu se poate pătrunde fără pregătire.

Este adevărat că și mulți filozofi au avut revelația ideilor de bază ale concepției lor, la o vîrstă relativ săracă în ani. În această privință, cred că pot servi ca exemplu Descartes, Hegel, și chiar Marx, care și-a formulat celebrele teze despre Feuerbach la vîrsta de 27 de ani. Datele statistice ne arată însă că momentul de maximă activitate creatoare în viața unui filozof se situează în jurul vîrstei de 40-50 de ani. Desăvîrșirea operei filozofice cere multă trudă și timp.

Există, însă, incontestabil, și numeroase afinități între tinerețe și filozofie. Filozofia presupune vigoare intelectuală, puritate morală, sete de perfecțiune și de absolut, însușiri pe care le întîlnim mai des la oamenii tineri. Un mare gînditor contemporan, J. Piaget, susține chiar că tinerețea este vîrsta metafizicii, adică a neliniștii și a frămîntărilor cu caracter filozofic. Unul dintre cele mai frumoase tablouri ale lui Paul Gauguin se intitulează: „De unde venim? Ce sîntem? încotro ne ducem?“. Acest tablou, după părerea mea putea fi dedicat tineretului, pentru neliniștea metafizică de care este urmărit.

În orice caz, Epicur ne sfătuiește să ne apucăm de filozofie de timpuriu, pentru că, spune el, țelul filozofiei fiind perfecțiunea morală și, respectiv, fericirea omului, niciodată nu ești prea tînăr (nici prea bătrîn) pentru a fi fericit.

— Așadar, vorbind despre această predispoziție a tinereții pentru domeniul „metafizicului“ (și este știută seducția, chiar și fascinația pe care metafizica a exercitat-o asupra spiritelor romantice, atît în sensul strict, cît și în acela larg al cuvîntului), în ce măsură ați vedea posibil un real dialog între filozofie și tinerețe?

— După părerea mea, orice om, deci și tinerii, trebuie să ceară de la filozofie, în primul rînd, suprema **conștiință de sine.** Înțeleg prin aceasta, în ultimă instanță, cunoașterea ființei noastre ca ființă moralmente liberă și responsabilă, capabilă de inițiativă și de activitate creatoare (creatoare de sine, de omenesc), bineînțeles, în contextul istorico-social dat, deci în mod concret. Pe individul uman, filozofia trebuie să-l ajute să se găsească pe sine, sau, mai precis, **să se realizeze pe sine,** urmînd, în deplină cunoștință de cauză, modelul cel mai demn de o ființă omenească. Vocația cea mai înaltă a filozofiei este cea de a-l înălța pe om deasupra vieții instinctive și a impulsurilor primare, de a da vieții omului un conținut și un sens uman. Desigur că acest lucru nu-l poate face orice filozofie care este animată de atari intenții. Pentru ca filozofia să-și poată înfăptui menirea, ea nu trebuie să fie doar expresia dorințelor noastre subiective, ci și o sinteză a datelor obiective ale întregii istorii a științei și practicii. Numai o astfel de filozofie poate servi voința noastră de bine și de perfecțiune.

— Problema opțiunii tineretului contemporan la un sistem filozofic sau altul nu mai este nicicum una simplă. Este vorba, dacă pot spune așa, de o filozofie în care problemele tînărului să nu-și afle doar oglindirea și răspunsul teoretic, ci și direcționarea practică. După părerea dv., care considerați că ar fi această filozofie?

— Răspunsul poate fi dat fără rezerve: filozofia marxist-leninistă. De ce? Pentru că filozofia marxistă este singura concepție care urmărește sinteza determinărilor multiple și contradictorii ce caracterizează și condiționează existența umană; pentru că ea (și numai ea) este lipsită de **unilateralitate** și pentru că filozofia marxistă caută să fie nu numai un **bilanț** al cunoașterii și al practicii sociale, ci și un **program** de cercetare și de acțiune, bilanț și program definite de un ansamblu de principii teoretico-metodologice, care constituie ceea ce înțelegem prin materialism dialectic“. Filozofia marxistă ne arată că rădăcina omului se află în omul însuși, deci este o apologie a omului, a capacităților sale creatoare. Ea exaltă spiritualitatea omului și face din dezvoltarea personalității umane țelul ei suprem, dar nu pierde din vedere **omul concret,** real, viu, care nu este spirit pur, subiect abstract. Filozofia marxistă afirmă drepturile individului, dar evidențiază măsura **socială** a omului. Individul și individualitatea nu se realizează decît în societate. Filozofia marxistă reunește luciditatea și realismul, proprii materialismului premarxist, cu aspirația spre desăvîrșire, proprie idealismului, obiectivitatea științei cu inițiativa și energia creatoare, proprii marxismului activ, practic, revoluționar.

— Foloseați cu un prilej o imagine plastică și anume aceea a filozofiei ca cetate cu mii de porți prin care poți pătrunde, dar dintre ale cărei cărări numai una poate fi cea dreaptă, a marxismului. **Astăzi, cînd nu numai necesitățile teoretice impun studiul atent și solid al filozofiei marxiste, dar și realitățile concrete, cotidiene chiar, ce sfat ați da celor ce vor să se apropie cu adevărat de marxism, să-l pătrundă chiar, și să îl cunoască?**

— Aș vrea să dau un sfat celor care vor să cunoască marxismul: să nu se limiteze la broșuri, manuale sau cursuri; să-i citească pe clasici cu atenție și răbdare; să-i consulte pe continuatorii lor cei mai autorizați în domeniul filozofiei: Plehanov, Gramsci ș.a.; să cerceteze literatura marxistă, de bună calitate, din zilele noastre; să țină seamă de faptul că și în studiul filozofiei marxiste rezultatele sînt pe măsura eforturilor, cu alte cuvinte, că numai studiul temeinic și reflecția constantă îl duc la o cunoaștere autentică a marxismului, iar a cunoaște marxismul bine înseamnă a-l prețui mult. Și încă ceva: numai cel care are o cultură **generală** solidă poate năzui la cunoașterea profundă și reală a filozofiei marxiste.

„ŞATRA“ ŞI „CE MULT TE-AM IUBIT“

de ZAHARIA STANCU

Cețos de goluri existențiale tulburi, tangajul celor două cărți e al unei sfîșieri meditative. O spaimă obsesiv-obositoare, paralizantă, îneacă în noianuri de volburi sumbre conștiințele. În aerul mitic, sub care se despletesc stările ritualice narate, zace viziunea iminenței morții, a seismelor ei anticipative. Ce merită a fi reținut aici e că teama de neștiutele drumuri de peste existență implică recunoașterea lucidă a unui relief închis, a unor limite cu neputință de învins. Or, șatra, într-una, și civilizația căreia îi aparține povestitorul, eroul celeilalte proze, reprezintă universuri închise, refuzînd evadarea, acoperind totul într-un tragic frig ontologic. Frica blagiană de „marele“, tristețea metafizică a intuițiilor obscurului se convertesc într-un delir chinuitor al întrebărilor esențiale : ce e dincolo, *ce urmează, de ce există* dincolo? *Recea bănuială a infinitului devine presentiment al ireparabilului și peste învolburarea de destine o aripă de paloare boreală așterne solemn neliniști grave, cutremurătoare. Sentimentul de oscilație între ceva și altceva aduce pe Him-bașa din* „Șatra“ *și pe fiul femeii moarte din* „Ce mult te-am iubit“ *aproape de intuiția perspectivei cosmice, și meditația lor ia ton de forțare a Naturii, a Enormului. Exodul* „oamenilor oacheși“ *din* „Șatra“ *spre locuri necunoscute, într-o curgere lent-măcinătoare de vieți, peregrinarea existențială între naștere și moarte a mamei marii familii, din celălalt roman, sînt nu doar fixații de momente anume, ci și dezagregări inexorabile de existențe, fulgurații ale Imensului. Ca desfășurări ritualice, ele sînt și mari întrebări asupra lumii, orice ceremonie împlinind o secretă intenție. Ceea ce înseamnă că actele lor capătă și sensul unei violentări a stabilitului, chiar dacă sfîrșitul aduce lentoarea amară a densităților tragice.*

Și nu numai atît. Pentru oamenii măsliniți ai șatrei, unica șansă de negare a anonimizării, de participare la istorie, era libertatea înțeleaptă, cu fum de secole, a civilizației lor bătrîne. Datini și obiceiuri se împlineau după legile arhaice și neclintite ale acestuia. Lisandra, soție cumpărată de Coșu din șatra lui Sedil, pe cîțiva galbeni, dar părăsindu-l pentru Ariston, mai putea fi pedepsită conform acelorași nescrise învoieli prin care căta a se menține spiritul de legiuire, de judecată : bătaia cu biciul. Așa cum se mai puteau bate cu harapnicele, crud și sîngeros, în fața întregii comunități, strînsă lîngă cortul lui Him-bașa, cei doi bărbați, spre a-și împărți iubirea pentru o femeie. Numai smulgerea, ca sub forța unei hotărîri fatumice, din milenara convenție ontologică, îi proiectează într-o zodie de neliniști. O anume hăituire a Timpului, ce-i împinge spre un mare fluviu al răsăritului, e întîiul semn al căderii lumii lor. Ceea ce era creație, devenire — rătăcirile în libertate — se încarcă acum de imaginea prăbușirii. Dar nu a oricărei căderi, într-un, de pildă, geologic amorf, ci una în necunoscut. Nu atît exodul fatal spre fluviul de gheață, cît exodul spre dincolo. *Acum plecarea capătă timbrul unei coborîri în moarte și tulburea presimțire a acesteia devine nota grav esențială a cărții. Un ritual asemeni îndelungii existențe* „a oamenilor oacheși“, *dar un ritual cutreierat de spaime teribile, de surpări de apocalipsă. Și Him-bașa, cel ce va muri înălțător, ca un ultim reprezentant mare al civilizației sale, sub un cer sticlos și răsăritean, întuind răcorile necunoscutului de după moarte, simte, totodată, definitiva prăbușire a propriei lumi. Sentiment tragic, fără promisiunea vreunei mîntuiri, fără compensația dramei parcurse.*

Așa cum plîngerea tristă a înmormîntării din „Ce mult te-am iubit“ *e tot o intuiție a violențelor tenebroase și necunoscute ale după-morții. Ce semnifică moartea, de unde senzația de năucire în fața ei, ce conștiință îi receptează abisurile — devin meditații asupra vieții. Intrarea în eterna somnie cheamă spiritul la introversiuni, la reflecții. Existăm înainte de a muri, ne naștem înainte de a fi, se moare înaintea altor nașteri, se naște după alte morți, un continuu diluviu în care viața se integrează, din care a făcut parte și Maria, mama personajului cărții, din care face parte și eroul-povestitor, din care și alții fac parte. Căutarea unui sens existențial presupune căutarea originii, fixarea unui raport între viață și moarte. Înmormîntarea bătrînei ascunde pretextul pentru o explorație a rostului existenței. Aproape de sensul universal al lumii, eroul simte blagian că* „pretutindeni e o tristețe. E o negare. E un sfîrșit“ *— și aici e de căutat cutremurul trist, selenar, al textului, orfismul șoptit, nins de luciri cădelnițate al frazei. Dar personajul nu poate spune ce tărîmuri se întrupează* dincolo. *Înțeleasă, de către acesta, reprezentația vieții, numai ca o călătorie pînă la evidența unui punct final, îi instaurează în conștiință sentimentul neliniștii, ca un plîns mut și profund. La care constatarea că nici învățătura cultă nu dezleagă misterul lui* dincolo *amplifică durerea și lasă să urzească în memorie obsesia unei dezlegări, sub erori de spaime întunecate. Plecarea în moarte e un excurs spre necunoscut, un exod în undeva, și, la fel ca în* „Șatra“, *percepția, presimțirea lui tremurată naște tristeți metafizice cu arome de transparențe otrăvite și somnolare.*

Vladimir UDRESCU

7 arte 7 zile

A DOUA VÎNĂTOARE DE CERBI

Scriam în cronica festivalieră de anul trecut că prima ediție a „Cerbului de aur“ — fără să uităm prezența Amaliei — n-a fost decît o confruntare pe teren neutru a două școli distincte : cea franceză și cea italiană. Desigur, festivalurile nu sînt făcute pentru a fi comparate, dar nu se poate nega faptul că anul acesta festivalul a fost mai **reprezentativ.** Lirismul reținut al Gigliolei Cincuetti, „bel-cantoul“ americanului Avalon, prospețimea agreabilă a lui Cliff Richard și, nu în cele din urmă, sinceritatea invulnerabilă a Margaretei Pîslaru au fost pe același plan valoric, cu greu putînd afirma că în acest context s-au detașat maturitatea Juliettei Greco și spiritualitatea de înalt calibru poetic a lui Matuska. Desigur, oricît s-ar fi străduit „culisele festivalului“ să sugereze, programul ediției '69 n-a fost bogat în ceea ce se numește „mari vedete“, dar a oferit o gamă întinsă de opțiuni stilistice, de valori și maniere distincte. Cerbul '69 a fost în orice caz mai bine conceput, organizatoric, recitalurile au fost epurate de trecerea gratuită în revistă, destul de jenantă pentru noi, a tuturor pretinselor noastre vedete, iar Margareta, în schimb, ne-a onorat, risipind orice reticențe și dînd o lovitură de moarte ideii că ne-am putea impune prin **cantitate.**

În concurs am avut satisfacția recunoașterii talentului a tuturor celor trei reprezentante ale noastre, satisfacție dublă pentru noi, întrucît două dintre ele sînt studente. Anul trecut am plîns după cerbi, acum l-am vînat chiar pe cel de aur și ar trebui să ne declarăm mulțumiți, fără să uităm că satisfacțiile acestea implică răspundere, cer o confirmare și o muncă sporită. Dar, de ce să nu mărturisim cinstit, victoria Luminiței Dobrescu a fost pentru noi neașteptată, o surpriză — plăcută, totuși surpriză — ceea ce înseamnă că, dacă „cerbul“ revenea altcuiva, nu am fi simțit „substituirea“. Deci, nivelul concurenților a fost apropiat, așa cum s-a observat în toate ocaziile, nimeni nu a reușit să se detașeze în învingător incontestabil, ceea ce semnifică o creștere valorică a concursului în ansamblu, măgulitoare pentru noi. Brașov '69 a fost un festival al ...fetelor, deci, al vocilor. Credeam, la început, că festivalul va accentua o tendință ușor remarcată anul trecut, cînd „cerbul de aur“ preferase tovărășia lui Hustin, interpret al propriilor sale cîntece. Numărul interpreților-autori a crescut acum și am avut surpriza să vedem concurenții spaniol, belgian, polonez, finlandez, iugoslav, italian, bulgar — deci 7 din cei 13 băieți — cîntîndu-și propriile compoziții. Dar timidele încercări ale acestora n-au avut ecou, nici unul n-a fost prezent în palmares. Anul acesta, împlinind imaginea unui festival care a accentuat pe muzica ușoară „tradițională“ juriul nu a preferat nici cîntărețul-poet, nici cîntărețul-actor, ci cîntărețul-cîntăreț. Și, astfel, nici Mihaela Mihai, cu o interpretare vocală sobră, dar cu o prezență scenică puțin convențională, nici Anda Călugăreanu, deși nu și-a putut etala pe de-a-ntregul glasul său generos, mai ales din cauza unei melodii sofistificate, nu au scăpat totuși o răsplată.

Într-un concurs care a încoronat îndeosebi mișcarea antrenantă, fraza muzicală corectă, nedistorsionată, lăsînd pe primul plan melodia și ritmul, chiar în defavoarea textului, Luminița Dobrescu s-a dovedit capabilă să comunice cu publicul, pe dimensiunile bunei dispoziții, dispunînd de o consistență a vocii și de o ...condiție fizică avantajoase.

Putem deci conchide : anul acesta juriul a insistat mai puțin asupra interpretărilor „actoricești“, mai mult sau mai puțin intelectualizate, preferînd muzica ușoară în accepția sa originară, moment de destindere colectivă, cu linii melodice clasice, cu refrene plăcute, cu priză la public. O formulă nouă față de cea care se ghicea anul trecut. O formulă în care tînăra generație de interpreți români și-a putut afirma personalitatea.

Nici o cronică a festivalului nu poate omite înregistrarea, cu mîndrie, a cuvintelor de serioasă apreciere pe care oaspeții le-au rostit la adresa organizatorilor. Televiziunea noastră a depus eforturi considerabile pentru a realiza o manifestare artistică de ținută și a reușit cu strălucire, începînd de la programe și pînă la transmisii, de multe ori decupajele imaginilor televizate atingînd, sub bagheta lui Lazarov sau Bocănet, virtuozitatea. Orchestra „simfonică“, cu regimentul de viori și alămuri, a muncit enorm, și, deși nu toți dirijorii ei au reușit să strunească valul de sunete, ținuta artistică a orchestrei a fost una din garanțiile succesului.

Eugen PATRICHE

„UN LOC RĂMAS LIBER“ LA „TEATRUL DE NORD“

Prezent prin două premiere, teatrul sătmărean, înființat de curînd, duce și aduce printr-o instabilitate de moment dovezi certe de simțire artistică, cu atît mai mult cu cît aplauzele spectatorilor locali așteptau, **suspendate ca frunzele toamna**, pretextul curgerii lor. Spectacolul inaugural cu **Haiducii** lui Victor Eftimiu a umplut sălile, a ovaționat creatorii și a precipitat pulsul. A doua premieră — **Un loc rămas liber**, de I. Hristea — se pare că a fost la fel de bine primită. Dincolo de cele notate s-ar impune o discuție cu privire la repertoriul unui teatru cu un asemenea contur. Pornind de aici, credem că montarea **Haiducilor** e meritorie, în timp ce lucrării lui Hristea nu-i găsim locul într-un început de repertoriu. Depășind cu puțin ca intensitate un simplu pretext dramatic, textul se pierde în false amănunte psihologice. O temă banalizată de o anumită literatură nu poate fi salvată decît de noutatea unui unghi trasat de un meșter de mare clasă. Acest lucru nu se întîmplă. Doi oameni cu mari disponibilități afective se întîlnesc într-un tren și încearcă o migrare, o transfuzie a sentimentului, „locul rămas liber“ cerîndu-se ocupat. Dar acest transfer se dovedește irealizabil. Nu negăm existența replicilor de fină analiză, dar în fluidul incolor al celor fără adresă ele se pierd, creîndu-se impresia că textul a fost lungit (în special partea a doua) pentru a consuma timpul necesar unui spectacol. Luată separat, prima parte constituie o piesă în sine, care ar fi primit cu ușurință și intențiile diluate ale textului. Am fi avut o „piesă scurtă“ interesantă, în care cel de-al treilea personaj nici nu ar avea ce căuta. (De fapt, și așa este aproape inutil, autorul putînd renunța la el fără a afecta esența). În triplă postură (regizor, actor, scenograf), Constantin Codrescu se pierde în funcții realizînd trei lucruri bune, dar insuficiente pentru posibilitățile sale și cerințele spectatorului. Cînd se consumă ca regizor, și în acest caz și scenograf, actorului îi mai rămîn puține resurse. Ar fi trebuit să opteze. Liliana Țicău este singura care, printr-o risipă de energie demnă de o cauză mai bună, reușește să se depășească pe sine, atrăgînd atenția asupra unui actor valoros cam uitat de... distribuțiile bucureștene. Servită uneori de o replică nervoasă, actrița se desfășoară cu convingere, creînd petalele de lumină atît de necesare rămînerii în picioare a spectacolului. Cu toate acestea, talentul a doi actori nu poate acoperi, din păcate, tarele unui text cu o respirație scurtă. De fapt, am cere prea mult. Din discuția cu dramaturgul Enache, secretarul literar al teatrului, am notat cîteva din viitoarele premiere, în speranța că nu vor rămîne simple promisiuni, așa cum s-au obișnuit alte teatre : „Fîntîna“ de Gh. Astaloș ; „Viceversa“ de Șt. Haralamb ; „Manevrele“ de Deak Tomas ; „Don Quijote“ de Ives Yamyaque și altele...

Gabriel IUGA

P.S. Consemnăm evenimentul pentru a sublinia atmosfera creată în noul „Teatru de Nord“ din Satu-Mare, unde va fi repartizată în curînd întreaga promoție de absolvenți ai anului 1968-69 din Institutul de teatru „I. L. Caragiale“.

OBIECTELE, ALTFEL...

EXPOZIȚIA REPUBLICANĂ DE ARTE DECORATIVE — DALLES, FEBRUARIE 1969

Orice cronică a acestei manifestări, oricît de cuprinzătoare, de atentă la idei și individualități, n-ar fi, totuși, decît reflexul comun al unui eveniment excepțional în artele plastice românești. Trebuie să avem curajul să descoperim cu mare bucurie și acele mituri care se nasc acum, să ne obișnuim să trăim istoria — istoria artei și istoria în general — în prezentul acesta grăbit și la îndemînă.

Nu e, propriu-zis, o expoziție, ci o reorientare a creației. E lumea de obiecte între care existăm, aproape indiferenți la ele, ALTFEL. O ofensivă a materiei, spiritualizată pînă la extaz, contra a tot ce purtăm, banal și străin, în noi.

Foarte multe exponate sînt cutezător de simple, de frumoase. Pare să nu existe o graniță a dificultăților tehnice, a meseriei, între cel care le face și cel care le primește. Și, probabil, așa și este pînă la un punct. Dificultatea reală e a viziunii. Artistul trăiește lumea permanent astfel, cutezător de simplă, de frumoasă, privitorul numai ocazional. Cred că niciodată, într-o expoziție, la noi, invitația la creație, la un cotidian mirific, nu a fost adresată publicului de către artiștii plastici atît de agresiv convingător, de ferm programatic. Sala Dalles trăiește cu o vitalitate pe care nu i-o poate împrumuta decît prezența operei sigure. *Calitate pe care salonul de pictură românească, în același loc, nu a avut-o.*

Apar artiști din toate generațiile. Creatori convinși de destinele viitoare ale artelor decorative și mulți pictori și sculptori cu convingeri cîștigate în ultima vreme.

Mărturisim că prea des am fost, acum, în situația de a judeca obiectele ca sculpturi și, în final, mare parte din exponate, cu deprinderile esteticii picturii și sculpturii, mai bine zis cu libertatea de după 1 900 a acestor estetici. Prea des, pentru a nu ne întreba dacă nu e oare această expoziție expresia veritabilă a vocației multora din cei prezenți și momentul plastic fundamental al anului 1969, an de răscruce.

Ne bucură participarea îndrăzneață a tinerilor absolvenți ai institutelor de artă plastică — autorii acelui extraordinar Salon studențesc al artelor decorative în anul 1968.

Ne întristează faptul că unica șansă de a vedea lumea obiectelor altfel e această expoziție. Fabricile și atelierele de industrie ușoară, magazinele de artizanat (stingheritoare invenție !) scot pe piață, pentru zilele noastre de după închiderea Salonului, produse pe care le cunoaștem și le recunoaștem fără emoție și recunoștință.

Tudor OCTAVIAN

confidențe

SE REÎNTOARCE TOTUȘI IUBIREA ?

Revista noastră a publicat, în numărul din 19 februarie a.c., o confidență semnată de studentul ieșean D. S. Ștefan, sub un titlu pe care îl reluăm în numărul acesta. Afluența scrisorilor în care cititorii dezbat problemele intime dezvăluite de corespondentul din Dealul Copoului, sinceritatea lor, dorința tuturor de a-l ajuta cu un sfat, cu un exemplu, pe colegul aflat la răscrucea unor incertitudini sentimentale, ne determină să publicăm citeva din ele. Avem speranțe că brațul întins de colegii din diferite centre universitare îl vor simți atît D. S. Ștefan, cit și alți studenți (fete și băieți) care trăiesc, într-un fel sau altul, cazul studentului medicinist...

Să ne intoarcem la primele ?

Eu zic, categoric, NU !

Am citit cu interes scrisoarea ta intitulată „Se reîntoarce totuși iubirea ?", publicată la rubrica „Confidențe" din unul din ultimele numere ale revistei noastre.

Prima mea iubire se aseamănă, și ea, cu a ta. Sînt mulți ani de atunci. Am cunoscut o fată de care m-am îndrăgostit. Urma să ne căsătorim. Eu eram funcționar, ea învățătoare. Aveam o meserie frumoasă, dar părinții ei voiau un om cu titlu. După citva timp mi-am dat seama că dorea cu ardoare un soț cu titlu universitar. Eu eram ținut pe linia de rezervă, în așteptarea acelui Făt-Frumos, inginer sau doctor. N-am putut suporta. Am avut mai multe explicații cu fata. Degeaba. Fiind considerat „manta de vreme rea", am plecat în altă parte a țării. Timpul a vindecat „rana". Îi scriam, totuși. Niciodată nu mi-a răspuns. Am revăzut-o în anii ce-au urmat ; parcă se schimbase mult. Nu i-am mai cerșit iubirea. Am înțeles că și-a însușit punctele de vedere ale familiei ei. Veștile de acasă mă întristau ; se „agăța" de fiecare inginer sau doctor sosit intîmplător în sat ; dorea neapărat să-și „înnobileze" familia. Dar planurile ei au rămas simple planuri. A rămas nemăritată și acum. Am uitat-o, mi-am croit un alt drum în viață. Acum sînt student, voi ajunge medic. În această vacanță m-am reîntors în satul meu natal. Am revăzut locurile de altădată și m-am întristat. Am reîntîlnit-o. Acum nici măcar nu ne salutăm. Acasă la ea, probabil, discutînd cu părinții ei, și-au reamintit de mine. În concluzie, vă rog să nu vă mirați : am fost „pețit", adică mi-au oferit-o pe aceea pe care altădată o iubeam, dar care m-a respins grosolan cînd am vrut să ne căsătorim. Inițial n-am vrut să stau de vorbă cu „ambasadorii" ei, dar apoi le-am explicat situația : am dreptul, fiind student, la o prietenă studentă. Desigur, am vrut prin aceasta să plătesc o poliță. De fapt, pe fata aceea o mai iubesc mult, dar nu mă mai pot întoarce la ea. N-aș putea uita niciodată ce mi-au făcut...

În urmă cu puțin timp am cunoscut o colegă ; părinții ei nu m-au întrebat cine sînt, ce avere am (ca precedenții). Voi cultiva prietenia acestei fete și probabil cu alt rezultat.

Dragul meu coleg, ce părere ai tu, merită să ne întoarcem la primele ? Eu zic, categoric, NU !

Valentin POPESCU
Timișoara

Fericirea nu poate ocoli pe nimeni

Dar trebuie s-o cauți lucid

Vreau să-ți dau un sfat pentru a ieși din dilema care te frămîntă, deoarece și eu am fost într-o situație asemănătoare, aproape identică cu a ta. Pînă la urmă viața însăși a rezolvat această spinoasă problemă. Nu mai sînt student, am terminat anul trecut acest frumos capitol al vieții mele, dar mai citesc din cînd în cînd revista „Viața studențească" și-mi amintesc de multe clipe minunate petrecute cîndva.

Dar să trec la subiect. Pînă la un anumit punct, „dragostea" mea cu EA e identică cu aceea relatată de tine. Prietena reușise la facultate, eu nu. Din acel moment, am devenit „paria" pentru ea. Apoi am reușit și eu la facultate...

Într-o seară de noiembrie stăteam în cameră la cămin, cînd iată că vine un coleg și-mi spune să cobor, fiindcă mă așteaptă la poartă „o duduie foarte bine". Curios să văd despre cine e vorba, cobor și... ce crezi ? Era chiar ea. Foarte zîmbitoare, mă întreabă senin : „Ce mai faci ?" și mă invită la o plimbare, dacă sînt liber. Îți mărturisesc sincer că nu știam ce să fac ; la orice mă așteptam, numai la vizita ei nu. Pînă atunci n-o mai întîlnisem prin Iași, deși eram aici de aproape două luni. De altfel, parcă uitasem cu totul de existența ei.

I-am făcut hatîrul și m-am plimbat cu ea. N-a scăpat ocazia și mi-a amintit de frumoasele clipe petrecute cîndva împreună, trecînd peste cele ce s-au întîmplat după nereușita mea la admitere. Cînd am întrebat-o cum explică purtarea ei de atunci, n-a mai zis nimic. Într-un tîrziu, mi-a spus : „Dacă vrei, crede-mă, dacă nu, nu, dar să știi că eu tot te mai iubesc. Te rog iartă-mă pentru tot ce-a fost". Pînă la urmă a făcut ea ce a făcut și m-a scos din nou din minți, așa că din acea seară a început un alt capitol al iubirii noastre, pînă cînd, într-o zi, după vreo 5 luni de la împăcare, primesc o anonimă în care un prieten „care-mi voia binele" îmi scria despre o întîlnire misterioasă a „ei" cu altcineva decît mine. Cînd m-am dus acolo, m-am convins cu ochii mei de fățărnicia celei pe care o iubeam atît de mult. Pe ea o interesa mai mult titlul de inginer pe care-l aveam în perspectivă și nu persoana mea.

Atunci a avut loc ruptura definitivă și de atunci nu mai știu nimic despre ea.

Și acum mă gîndesc cine o fi fost acel prieten necunoscut care, într-adevăr, mi-a făcut atîta bine și mi-a deschis ochii. Nu știu cum să-i mulțumesc pentru tot ce a făcut pentru mine.

În anul IV de facultate am cunoscut-o pe actuala mea soție, care mi-a dovedit că ține la mine și nu la titlul pe care l-am obținut. După cum vezi, scrisoarea mea s-a transformat pînă la urmă tot într-o confidență.

Dar ți-am descris povestea mea de dragoste pentru a trage învățămintele necesare. În concluzie, părerea mea este că nu trebuie să dai crezare cuvintelor mincinoase din scrisoarea ei, deoarece este clar că și aici vorbește interesul. Dovedește că ești bărbat ! Uit-o și te asigur că vei fi fericit.

Cîndva îți vei găsi și tu pe cea hărăzită ție. Fericirea nu-l poate ocoli pe nimeni. Dar trebuie s-o cauți lucid.

Cu salutări prietenești,

Ing. COSTIN V.
Suceava

DE CE E CHEALĂ C

— Ei, nu se poate, ați fost informați greșit, au căutat, la început, să ne liniștească tovarășii din Comitetul U.T.C. al Institutului pedagogic din Pitești. Activitate avem berechet, chiar și în timpul liber al studentului. Nimeni nu se poate plînge că timpul său liber e gol ; într-un fel ori altul, tot și-l umple, fiecare...

Trecem, apoi, exact în orele lor libere, printre studenți. Vremea capricioasă a începutului de primăvară i-a zăvorit pe majoritatea în cămin. Reazemă caloriferele, strînși unul în altul, de regulă „unul și una" (pentru că în căminul din Pitești, la etajele de jos stau fetele, iar la etajele de sus băieții, locul de întîlnire a perechilor nefiind, ca-n alte părți, „la ceas", „lîngă tei", ori la „poarta căminului", ci „lîngă tabloul cutare de la etajul X", ori chiar „în fața ușii tale") ; fumează plictisiți la fereastră, mai citesc o carte, mai schimbă o vorbă, mai se plimbă de la un etaj la altul. Studenta Maria Nedelcu, șefa comisiei culturale a C.U.A.S., mă însoțește cu un zîmbet enigmatic în colțul gurii. „Să vedem dacă le observă pe toate, tovarășul ...", traduc eu. Aflu, între timp, că în fiecare zi atmosfera e cam aceeași. Studentul e lăsat să facă ce vrea în orele libere, că „doar de-aia-s libere". De această „liberă alegere" a acțiunilor se bucură și cei din comitetul U.T.C. pe institut și cei de la asociație. Fiecare cu problemele lui ; unul una, altul alta, așa, pînă la vacanță. Apoi vine tabăra, unde, fără îndoială, va exista cineva responsabil cu organizarea activităților plăcute.

— Dar ce anume faceți, la urma-urmei, în timpul liber ? Măcar așa, ca să treacă vremea ...

— A, ca să treacă vremea ? Nimic. Anul trecut mai jucam în echipa de dansuri. Acum sînt în ultimul an ; gata, îi las pe boboci. În rest, nu prea am ce face. Aș vrea, totuși, să ni se redeschidă și nouă clubul în semestrul ăsta. (Victor Bălăceanu, anul III, Matematică).

— Eu ? **Cocardel** pe marginea drumului (n. a. — expresie autentică). În rest, am mai fost o dată, de două ori, în sala de sport, unde este o masă veche de ping-pong. Dar se pătrunde greu acolo. Dacă „șerifii" nu te recunosc ca sportiv, nu intri în... „rai". Tare bine-ar fi să se mute masa la club sau să se mai cumpere una (Pompiliu Bădescu, III, Științe naturale).

— Timpul liber mi-l petrec pe baza buzunarului : mai o cafea, mai altceva ... Seara vine televizorul. Atît. N-am spus bine ? (Ion Adămoiu, III, Matematică).

— Fac lectură, merg la filme sau mă culc. Ce-aș dori ? Păi ... reuniuni mai dese ... (Daniela Iosifescu, I, Filologie).

— Dacă ar fi vreme favorabilă, aș juca fotbal pe tăpșan. Altceva, nu văd ce-aș mai putea face. A, da, filme, cărți ... (Mihai Drăgușin, II, Matematică).

— Citesc romane ! (Tamara Braga, I, Filologie).

— Și ... eu ibidem ... (Dorina Popescu, I, Filologie).

— Păi, ce să facem, în fond, în timpul liber ? Mai vorbim și noi. Despre ce, ziceți ? Despre foarte multe. (Maria Stoica, anul I, Filologie).

Așadar, cam atît. Adică nimic sau aproape nimic. Rarele acțiuni inițiate de comitetul U.T.C. și de consiliul Uniunii asociației studenților, cu toate că există un club și un ateneu studențesc (de fapt, nimeni nu știe care sînt atribuțiile specifice fiecăruia), sînt palide și nu izbutesc să creeze studenților acel reflex mult dorit, care să umple sălile unde se țin simpozioane, clubul, sălile de conferință. „De fapt, clubul se ocupă, la noi, doar de acțiuni multiple în formațiile artistice — ne spune Constantin Mateescu, directorul clubului, după ce ne informează că „multiplele" formații sînt, în realitate, „corul și dansurile", a căror activitate tînjește nu datorită asteniei de primăvară, ci unei „afecțiuni" devenită cronică.

— Cred că timpul liber al studentului ar putea fi umplut „cu cap" printr-o activitate culturală judicioasă, bănuiește, imediat, studentul Nicolae Budescu, secretarul comitetului U.T.C. pe institut. În realitate, mai inițiem și noi cîte ceva, dar niciodată nu ne sprijină masa de studenți. E foarte greu. Reușim numai cu ... reuniunile.

SĂ CÎNTE MUZICA !

E adevărat, visul de două săptămîni al studentului piteștean rămîne tot reuniunea, singura activitate distractivă care îi este pusă cu oarecare regularitate la dispoziție. Reuniunile decurg, cu mici variații, cam așa : 1) Cineva din comitet își aduce aminte că, totuși, cei 500 de studenți ai institutului mai trebuie să se și destindă ; 2) Se dă sfoară în țară (adică în institut și prin oraș !) că în ziua cutare, la ora II, are loc o reuniune ; 3) Fiecare vine, **plătește intrarea**, își găsește un colț sau un prieten și așteaptă ... ; 4) Să cînte muzica !

Muzica, plătită din banii studenților, cîntă cîteva ore, apoi gata, rupeți rîndurile ! Sesizați de studenți, îl întrebăm pe directorul clubului cum se face că nu există în institut nici o orchestră studențească, ale cărei talente să fie întotdeauna la dispoziția colegilor. „Instrumente avem, dar nu avem instrumentiști" — sosește, nu prea bucuros, răspunsul. N-avem nici „ușoară", nici „populară". Sîntem nevoiți să plătim orchestre din oraș, cu care ne tocmim ca la tîrg. De pildă, pentru a ne cînta la un spectacol al formației de dansuri cineva ne-a cerut 400 lei. N-am avut încotro, i-am dat. E drept că pentru asta am trecut în hîrtii că respectivul cîntăreț a ținut o prelegere doctă la începutul spectacolului, plătită, și că apoi, tot el, ne-ar fi fost corepetitor, ceea ce nu-i adevărat. Dar asta-i cu totul altceva. Principalul e că studenții noștri n-au talente muzicale".

Aflu, între timp, că Sabina Moldoveanu, din anul II al Facultății de matematică, studiază cu pasiune chitara la Școala populară de artă. Cîndva s-a oferit să organizeze în institut o formație de chitare. A și încercat, însă cei care au în păstrare instrumentele se tem să le lase pe mîna studenților : „le strică". Așa că „n-avem talente", dar nici nu ne străduim să le oferim condiții de ... ieșire la lumină.

„Ar mai fi nevoie la club și de alte instru
pentru a putea fi date studenților" — ne spun
rășul Mateescu. E drept, clubul a avut în
ceva fonduri, 20 000 lei. Dar ce să facem da
erau destinate achiziționării de costume po
neexistînd posibilitatea de a fi trecute de la un
la altul, de pildă în achiziționarea de instru
ori la plata unui instructor-actor, fără de ca
putem înjgheba echipa de teatru ? ... Costume
șene aveam și înainte, în valoare de circa
lei ..."

La rectorat se susține că nu există fondu
aici pentru baza materială a clubului. Există
promisiuni : „fonduri vor fi, dar așteptați să
geți la concurs cu dansurile ..." Deci, e cl
dansurile ...

De aceeași atenție „se bucură" și audițiile
cale, pe care organizatorii de demult le-au al
nat cu desăvîrșire, „datorită lipsei de inter
partea ascultătorilor". Din cele aflate în urma
țiilor cu acești foști ascultători am aflat că
erau total lipsite de interes, expozanții insign
(ca să nu spunem, direct, „necunoscători"), iar
plificările — alese fără gust. Aceasta este
scoaterii de pe răboj a încă unei activități s
țești destinată timpului liber, fapt în urma
vinovați sînt găsiți tot studenții. Discutînd, în
mai mulți dintre aceștia, am constatat că i-ar
resa asemenea activități, organizate cu trage
inimă și talent. În schimb, nimeni din co
U.T.C. sau din consiliul U.A.S. cu care am d
n-a putut să relateze, concret, cu ce anume a
buit la însuflețirea vieții culturale a institutu
mai grav, care sînt sarcinile precise în acest se
forului în care a fost ales.

SĂ MERGEM ȘI LA CASELE NOASTRE!

Cineva venise cu ideea ca atribuțiile mult că
lui instructor-actor să fie luate, vremelnic,
cadru didactic tînăr de la Facultatea de filolo
în sfîrșit, să poată fi înființată formația de
Da, dacă ar exista bunăvoință. Pentru că, în
lor majoritate, cadrele didactice tinere sînt ru
viața extrașcolară a institutului. În schimb, a
vîrsta le permite, dovedesc interes pentru a
cadrele didactice mai vechi. Primele, după cu
informează asist. univ. Luiza Petre, preș
C.U.A.S., susțin fie că au de lucru la Univer
populară, fie că „interesele" familiei nu le p
fie că fac naveta București—Pitești și vicevers
că, pur și simplu, nu vor. Emulație, așadar, nu
deocamdată la Pitești. Poate și din această cau

...ĂREAŢA ?

e gazetar mi-l descria pe studentul piteştean un tînăr timid, retras, închis în sine, nede- u o „brumă“ de activitate cultural-educativă, rul căreia ar trebui să se afle în orele sale Şi acest fapt e cu atît mai grav cu cît, absol- ıstitutul pedagogic, orice student de azi, indi- de facultate, va trebui să fie, acolo în satul a lucra, unul din iniţiatorii activităţii cultu- teşti.

altfel, la nivelul programei de învăţămînt din ele pedagogice există un anacronism — ni se asist. univ. Luiza Petre. În anul III al Facul- filologie, studenţii aveau pînă anul trecut de activitate culturală de masă. Era un curs ă teorie, fără nici o oră practică. De anul a devenit facultativ. Se ştie, însă, că nu numai de la institutele pedagogice vor fi, în pro- activiştii culturali ai satelor, ci toţi absolvenţii a că, în loc să fie extins cursul la toate facul- el a fost restrîns fără o analiză aprofundată ţiei. În fond, referitor şi la celelalte constatări mneavoastră, legate de lipsa de activităţi în liber, n-avem ce spune mai mult decît că joacă fotbal, iar fetele îşi fac... trusouri. Probabil acesta e adevărul în toate institutele pedagogice...“ (Gravă eroare, întrebaţi-i pe colegii dv. de la Oradea sau Baia Mare !).

Întîmplător, l-am cunoscut la Piteşti şi pe studentul Nestor G., din anul II al Facultăţii de matematică. Anul I al facultăţii l-a terminat la Institutul pedagogic din Bacău. Deseori are nostalgia oraşului de pe Bistriţa şi, mai ales, a institutului al cărui student a fost... „Acolo era altă viaţă — ne relatează el. Aveai ce face în timpul liber : jocurile de club, numeroase programe atractive, audiţii, spectacole artistice interne, pe cînd aici — doar televizorul şi atît. Tovarăşul prodecan ne-a îndemnat într-o zi : „Participaţi la activităţi !“ Dar la care, mă rog frumos ?“

În ciuda oricărei timidităţi aparente, studenţii piteşteni simt, ca orice tineri, nevoia să-şi folosească timpul liber (de regulă cel de sîmbătă şi de duminică) într-un mod inteligent, tineresc. Şi, cum în institut condiţiile se pare că au secat, se constată un adevărat exod către sursele de distracţii din oraş. În special fetele frecventează săptămînă de săptămînă Casa tineretului şi Casa armatei (după cum ne relatează una din obişnuitele acestor case, Stana Dimiţă, din anul III, Ştiinţe naturale), în ciuda celor afirmate de factorii răspunzători de „apatia“ studenţilor piteşteni, precum că grija acestora e, din moşi-strămoşi, doar... fotbalul şi trusoul !

O preocupare mai atentă, adecvată, din partea celor în drept poate face şi din „casa noastră“, institutul, un real punct de atracţie. Deci, să mergem şi la casele noastre ! Cîntăreaţa activităţii cultural-educative nu poate fi, pînă la infinit, chealã...

Dragomir HOROMNEA

INSOMNIE

ı citeva nopţi m-am întîlnit cu un coleg în e pare că amîndoi aveam insomnie, amîndoi să fumăm o ţigară acompaniaţi de murmurul obinet stricat, o muzică monotonă şi ritmică, ıl zgomot al nopţii în căminul de mult adormit. l meu face parte din acea categorie de oameni nt obsedaţi de o groază de idei, unele bizare, interesante şi care se grăbesc să-l năpădească bi înainte de a se culca, motiv pentru care e it printre căminişti ca fiind cel mai persecutat omnie, un astenic iremediabil. În acea noapte ut o îndelungată discuţie, care nici mai mult ai puţin m-a impresionat — dar în aşa măsură pentru a scăpa de obsesia ei sînt nevoit să aceste rînduri. Vreau să redau discuţia noastră ıă, dar, pentru a nu obosi cititorul, evit să fiu list, fiindcă, la urma urmei, n-am nici cea mai vanitate de a face literatură, de aceea am să esc ideea care ulterior a început să mă obsechiar cu riscul de a obţine ceva nefiresc unei i în cea mai obişnuită baie de cămin :

l... Mă preocupă ceva. M-am gîndit mai de mult la treaba asta, dar uite, acum pur şi simplu nu-mi dă pace.

cumspect) : Iar o idee...

l : Zi-i cum vrei ; dar să-ţi spun despre ce e vorba. Ajută-mă, spulberă-mi-o, convinge-mă că-i absurdă şi am să-ţi fiu recunoscător. De acord ?

ndcă tot n-aveam ce face) : De acord.

l : Pentru a mă înţelege, să o iau de la premise. Biblioteca institutului a făcut anul trecut anchetă vastă pe tema studiului individual. Rezultatul — mai mult de o mie de chestionare cu serie de întrebări. De sinceritatea cu care s-a răspuns nu ne putem îndoi. Chestionarele sînt anonime. Orice bravare sau reţinere fiind nejustificată. Dacă parcurgi aceste răspunsuri şi faci o statistică ajungi, printre altele, la următoarele concluzii : cel mult 15 la sută din studenţi stăpînesc materia în proporţie de 50 la sută înainte de sesiune. Abia 25 la sută sînt mulţumiţi de modul în care învaţă. A nu fi mulţumit de tine e lăudabil, dar sîntem în baie şi n-are rost să ne spunem amabilităţi. Ai putea spune că la momentul respectiv aşa au stat lucrurile. Dar fenomenul se repetă, e constant. Pentru a ne înţelege, trebuie să acceptăm de la început următoarea ipoteză : presupunem, fie chiar prin absurd, că toţi studenţii care urmează institutul nostru sînt de bună credinţă, vor să devină ingineri sută la sută. Excludem excepţiile care practic sînt infime. De aici nemulţumirea de propria lor inconsecvenţă. Simt că au un randament în pregătire mult mai slab decît ar putea să aibă, decît vor, decît au obligaţia morală faţă de condiţiile excepţionale de studiu care li se oferă. Să vedem ce se întîmplă mai departe. Să luăm un student oarecare. Stăpîneşte materia, să zicem, în proporţie de 25 la sută. Asta înseamnă că ştie atît cît să se prezinte onorabil la seminarii. A înghiţit în fugă cîteva formule, cîteva teoreme strict necesare şi atît. Vine sesiunea — moment de teroare cerebrală pentru toţi din această categorie.

ine, dar de ce ajung în această situaţie ?

l : Poţi observa singur. Aproape toţi încep semestrul hotărîţi să facă minuni. Să luăm aceeaşi zi din prima săptămînă şi dintr-o săptămînă de la mijlocul semestrului. În prima săptămînă. Înainte de masă, la cele trei cursuri, studentul a luat conştiincios notiţe. După masă aprofundează ceea ce a studiat, deoarece a doua zi are seminarii. Profesorul în timpul cursului a făcut o serie de trimiteri la bibliografie, a invitat la o meditaţie profundă a femomenelor studiate. A cerut ca fenomenul să nu fie redus la o interpretare pur matematică, ci evoluţia lui fizică să fie înţeleasă în mod organic. Şi iată-l pe studentul nostru aprofundînd conştiincios în timpul după-mesei cursul predat. Dar meditaţia cere timp. Aşadar, după-masa a trecut. Unul din cele trei cursuri a fost bine studiat, iar celelalte două — în fugă, pentru a se putea prezenta a doua zi la seminarii, urmînd ca ulterior să le aprofundeze. Şi într-adevăr în primele săptămîni aşa se întîmplă : în anumite perioade mai lejere cursurile restante sînt reluate — adevărat, se dovedesc puţin mai greoaie, dar merg. Numai că acest exces are loc doar în primele săptămîni.

Eu : Pe unii îi ţine un semestru întreg.

Colegul : Da, pe unii. Şi acum să luăm săptămîna de la mijloc. Luăm cazul cel mai fericit al studentului obişnuit. A luat notiţe la cele trei cursuri, în timpul după-mesei le-a parcurs în fugă în mod imparţial şi atît. A doua zi s-a descurcat la seminar, a treia zi a uitat tot. De ce ? Logica imediată şi comună e simplă : „pînă dau examen la acest curs mai e ; am eu timp să recuperez“. Şi apoi, îl oboseşte vehicularea creierului de la un curs la altul, această schimbare veşnică de macaz în momentul cînd abia a început să se cristalizeze materia abia studiată.

Să-l urmărim mai departe. În timpul sesiunii, în intervalul afectat primului examen, învaţă 10—14 ore pe zi, parcurge materia — o repetă chiar — şi a luat examenul, dar imediat ce se întîmplă acest eveniment se grăbeşte să uite tot, să elimine tot ce a învăţat, pentru a face loc altei materii cu care se întîmplă acelaşi lucru şi aşa mai departe pînă în anul cinci, cînd, în faţa examenului de stat, studentul care a avut note rezonabile întotdeauna constată că nu mai cunoaşte rezistenţa materialelor sau mecanisme. Dar hai să zicem că trece şi examenul de stat. Devine inginer, dar spre surprinderea lui constată că nu i se acordă încredere. Chiar el constată că trebuie să restudieze o serie de lucruri.

Eu : Dar e firesc.

Colegul : Nu e firesc. Nu văd logica acestei mentalităţi. După cinci ani să mai ai nevoie de o altă îndelungată perioadă de iniţiere ? În primul rînd e în pierdere societatea.

Eu (epuizat) : Şi ce s-ar putea face ?

Colegul : După mine ar fi suficientă o simplă transferare calendaristică.

Eu (perplex) : În ce sens ?

Colegul : Începînd cu anii de studiu în care începe specializarea, în speţă anul trei, materiile să se predea în mod continuu şi exclusiv. Adică materia x să se predea în lunile a şi b. În acest interval să fie cuprinse toate formele de studiu la materia respectivă : cursuri, seminarii, lucrări de laborator, proiecte etc., iar la sfîrşitul intervalului, după o anumită perioadă afectată normal în timpul sesiunilor fiecărei materii, să aibă loc examenul. După care să urmeze o altă materie, şi aşa pînă la sfîrşitul anului.

Eu : Dar de ce vezi acest sistem aplicabil numai din anii cînd începe specializarea ?

Colegul : E firesc. În primii 2 ani sînt materii de cultură generală care se completează, sînt indispensabile una alteia, se ajută, însă, începînd cu specializarea, fiecare materie folosindu-se de cunoştinţele superioare de cultură generală, e de sine stătătoare, e un tot unitar.

Eu : Bine, dar după acest sistem ar însemna să nu te mai relaxezi. Totul s-ar reduce la studiu, examene, studiu...

Colegul : Ce tot vorbeşti ? Ai studiat atît cît şi se predă, avînd continuitate, ai fi mereu în temă, ai avea un randament ridicat, prin urmare ai învăţa mai uşor, mai repede, ca apoi să fii apt oricărei alte activităţi, avînd pe deasupra satisfacţia că ţi-ai făcut datoria.

A urmat o tăcere îndelungată, întreruptă doar de picăturile din robinet... pic... pic... pic...

Valentin GRANCEA

NEVROZA ASTENICĂ SAU TUPEUL RECE

Faptul, pe care îl rememorez acum, mi s-a părut, în timpul lui, destul de comun, mai bine zis m-am sfiit să-i văd dimensiunea reală, pe de o parte pentru că omul despre care scriu îmi era coleg, îmi vorbea, îmi acorda uneori o atenţie măgulitoare, pe de altă parte fiindcă învîrtelile lui şcolare nu mă atingeau direct, nu reuşeam, vreau să spun, să văd în om principiul răului.

Iată omul :

E student la Facultatea de filologie a Universităţii din Bucureşti. (Prin cine ştie ce întîmplări îşi schimbă meseria, la o vîrstă cînd asemenea schimbări nu mai sînt tulburări avîntate de adolescent ; şi devine student).

Culege nărăvaş, an după an, nota maximă la materii la care în mod normal nu o poate obţine decît incidental. Nota zece trebuie dată pentru calităţi speciale, pentru fineţea judecăţii, pentru adîncimea ei. El nu e nici profund, nici sclipitor. Se aruncă în cărţi — acesta e termenul — cu o graţie de catîr, cu credinţa că face, în sfîrşit, ordine, cu gravitatea definitivă a celui ce are numai credinţe şi nici o îndoială. Vorbeşte despre poezii în sintagme împrumutate, ca un proprietar temător în aşteptarea concurenţei, în tîrg, prea tare pentru a fi ascultat, prea hotărît pentru a fi crezut.

Posedă un certificat medical veşnic care dovedeşte că suferă de o boală de nervi. Se prezintă cu el la examene aşa cum milogii, în trenuri, obligă sensibilitatea la vină şi umilinţă.

Vorbeşte numai în picioare, hotărît, indiferent la posibilitatea unui dialog, la colegialitatea binevoitoare a examinatorului, cu ochii aşezaţi ferm pe dovada „oficială“ a infirmităţii sale.

Profesorul hotărăşte, în prima clipă, corect : opt sau nouă. Atunci, el, astenicul, se precipită, lucrează expresiv cu „actu“ (explică tot ce mai poate fi explicat după ce profesorul a dat, în fapt, nota), devine agresiv, o agresivitate insinuantă, neobişnuită la masa de examen. Profesorul, bătrîn sau tînăr, cedează şi scrie zece. De necrezut, dar o face. (Nici mai tîrziu domnia-sa nu-şi poate explica cum a fost posibil, dar iată că a fost posibil. Este, în esenţă, victoria unui anume fel de tupeu rece).

Cazul e de mai multe ori paradoxal.

Dacă e atît de bolnav de nervi, cu siguranţă că nu va putea profesa, fiindcă nu e uman şi, sper, nu e legal, să treci cîteva generaţii de copii în educaţia unui infirm. Asta în ceea ce priveşte medicul care semnează de ani de zile motivări pentru un lung şir de absenţe, la marginea fragilă a pragului admis de regulamentele universitare.

Dacă are într-adevăr un sistem nervos atît de delicat, de ce atîta furie pentru nota cea mare care, la urma urmei, este unul din argumentele cheie pentru o repartiţie bună, repartiţie ce presupune pe mai departe o competiţie — cu tine însuţi şi nu numai — suficient de... obositoare ?

Dacă are o constituţie nervoasă atît de moale, de unde atîta tărie ca să continue cinci ani această cursă de putere şi fraudă în sesiuni ?

Nu pot să cred că e grav bolnav. Dar am, în schimb, toate motivele să-l socotesc exemplarul selectat pentru ideea îngustă că în viaţă trebuie să faci orice ca să reuşeşti.

Există procentul, mai mult sau mai puţin nefiresc, de coţcari, cei care deprind mica artă de a-şi fura singuri căciula, care ciupesc cu simptome învăţate o motivare, două pe an, pentru zilele de lene şi pocher, trîntorii prinşi cu uşa la scadenţa trimestrială a absenţelor, cei care, în general, „o scaldă“, comedianţii, deci, şi el, tipul de forţă, care nu ne lasă nici măcar scuza de a-l considera un cabotin, pentru că e prea crispat şi prea consecvent.

Cîţi de felul lui sînt printre noi ?

Acceptăm situaţia meditînd, ca în faţa paginii de proză, sau acţionăm, sancţionînd faptul şi, mai ales, principiul ?

EVRIKA!

Corespondență specială de la Universitatea din Michigan (S.U.A.)

de la colaboratorul nostru, dr. C. Maximilian

Viitorul biologic al omului

Nu știu cine a spus că omenirea își „inventează viitorul", dar această succintă afirmație sintetizează mai bine decît oricare alta posibilitățile științei contemporane. Acum este un truism că impactul științei asupra societății este din ce în ce mai important și că știința va hotărî destinul micii noastre nave cosmice — Pămîntul. Dar a hotărî înseamnă în egală măsură și fericire și dezastru. Vor fi oamenii suficient de înțelepți pentru a folosi tehnologia numai pentru a asigura o viață mai bună tuturor, sau, dimpotrivă, o vor utiliza întîmplător — urmărind numai beneficiile ei imediate și rezultatul îndepărtat poate însemna un dezastru ? !

Iată de ce analiza viitorului — **futurologia** — a devenit o preocupare de o deosebită actualitate.

Părerile asupra viitorului sînt împărțite. Din punctul nostru de vedere, ne interesează numai gîndurile biologilor. De la început trebuie să acceptăm ideea că **niciodată biologia umană nu a fost pusă în fața unor probleme atît de numeroase și de grave ca acum. Dar de soluțiile ei va depinde, poate, propria noastră evoluție. Situația în care ne găsim este însă oarecum neobișnuită. Știm mai mult despre problemele omului de mîine decît despre el însuși și va trebui, operînd cu multe necunoscute, să găsim soluții pentru probleme mai mult sau mai puțin urgente.** Dubos afirma cîndva că, indiferent de amplitudinea realizărilor noastre tehnice, noi nu trăim într-o perioadă științifică, deoarece nu înțelegem relațiile dintre dezvoltarea științei și natura umană. Și nu știu dacă nu are dreptate. Deseori noi uităm că evoluția umană a fost un fenomen cu totul particular și că numai înțelegînd evoluția vom putea aprecia mai clar perspectivele.

Acum un milion sau poate acum două milioane de ani a apărut prima specie, Homo. Apoi populațiile „umane" au trăit și au evoluat într-un mediu tehnic care a rămas aproape neschimbat. Firește, oamenii au descoperit focul, au domesticit animale, au construit orașe și sisteme de irigații, dar totul a însemnat relativ puțin față de realizările revoluției industriale. În urmă cu trei secole, omul „s-a trezit" într-un mediu cu totul nou și nu știm în ce măsură s-a adaptat și a fost obligat să accepte altul — tehnetronic — caracterizat prin folosirea intensă a computerelor, a unor noi sisteme de comunicație și prin automatizarea industriei. „Omul natural", creatorul unei științe rudimentare, a dispărut și locul lui a fost luat de „omul tehnologic". Societatea „tehnetronică" a devenit o realitate.

În mod necesar, oamenii vor trebui să accepte să se adapteze unor circumstanțe cu totul noi, și mezologice și sociale. Ruesch — într-o sinteză consacrată civilizației tehnologice și problemelor umane — observa că centrul lumii vechi era individul. El adapta natura necesităților sale : spațiul era organizat pentru a satisface sensul uman de teritorialitate, iar tehnologia răspundea necesităților imediate. În societatea tehnetronică, individul se va integra social în asemenea măsură încît toate hotărîrile majore vor fi luate de grupuri de lucru, mai exact de echipe constituite din oameni și mașini. Locul experienței personale — atît de relativă — va fi ocupat de informația acumulată de societate și stocată în computere. Mediul se va adapta nevoilor colective, iar tehnologia va fi utilizată așa cum vor cere mașinile.

Nu încape nici o îndoială că viața va deveni mult mai ușoară mîine. Dar și adaptarea va fi mult mai complexă. S-ar putea — spune tot Ruesch — ca în locul supraviețuirii celor mai bine înzestrați biologic, în sens darwinian, să supraviețuiască cei mai bine adaptați la mediul tehnic. Dacă Ruesch are dreptate, atunci selecția tehnică va deveni unul dintre factorii majori ai evoluției. Dar — se întreba el — au toți oamenii posibilități egale de adaptare la imperativele noii societăți ? Răspunsul este negativ. Numai o treime dintre toți oamenii au aptitudinile necesare pentru a înțelege cum pot fi create și conduse mașinile de mîine. Restul — majoritatea — ar trebui să se mulțumească cu poziția de consumator. Este puțin probabil că o vor face, și reacția ei poate fi violentă. Singura soluție — sugerează Ruesch — va fi dezvoltarea științelor umanistice.

Această perspectivă este totuși unilaterală. De fapt, nu știm dacă adaptarea va și ușoară sau deosebit de grea. Există indicații că prețul pe care îl vom plăti pentru a beneficia de marile cuceriri ale științei să fie destul de mare. Și iată cîteva argumente :

În S.U.A., cel puțin 9% dintre toți oamenii prezintă, sau vor prezenta cîndva în cursul vieții, o tulburare psihică care reclamă asistență medicală. Numărul celor care manifestă variate tulburări emoționale ajunge în orașul New York la aproape 75%. De ce numai un sfert de populație este perfect normală ? Aceste concluzii au fost criticate de nenumărate ori și foarte posibil numărul celor bine echilibrați psihic este semnificativ mai mare, dar în același timp este o certitudine că în multe regiuni ale lumii noastre tulburările psihice sînt o problemă de maximă actualitate.

Noul mediu poate avea însă și alte consecințe asupra naturii umane. Se știe de mult că mutațiile sînt determinate de numeroși factori mezologici. Fără mutații, evoluția nu ar fi fost niciodată posibilă. Dar cele mai multe mutații au efecte nefavorabile și cea mai bună dovadă o constituie patologia genetică. Pînă acum cîteva decenii, radiațiile ionizante naturale reprezentau cea mai puternică sursă mutogenă. Acum însă radiațiile ionizante artificiale fac parte din viata noastră cotidiană. Fiecare dintre noi este iradiat cu doze care depășesc cu mult pe cele pe care le-au primit generațiile precedente. S-a demonstrat experimental că există o relație directă între doza administrată și numărul de mutații. Dacă această concluzie este valabilă și pentru om — și teoretic nici n-ar putea fi altfel — atunci frecvența mutațiilor va crește continuu Există suficient de multe date în sprijinul afirmației că în ultimele decade, în multe părți ale lumii, numărul malformațiilor congenitale s-a dublat sau, oricum, a atins frecvențe îngrijorătoare. De aceea, pentru Muller, viitorul este tragic. După părerea lui, omenirea va dispare într-un „apocalips genetic". Și Muller nu este singurul luptător pe baricadele pesimismului !

Tehnologia poate avea consecințe nefavorabile și asupra mediului înconjurător. Foarte mult timp acest aspect a fost aproape neglijat, deoarece părea evident că avantajele aduse de știință și tehnologia modernă compensează din plin eventualele dezavantaje. Dar acum avertismente mereu mai bine documentate subliniază iminența unor pericole foarte inevitabile, cu consecințe poate ireparabile. Din multitudinea exemplelor aduse, cîteva sînt, neîndoielnic, convingătoare. Numai în S.U.A., în fiecare an sînt aruncate în aer 130 de milioane de tone de substanțe poluante. Alte cantități uriașe sînt aruncate în mări și oceane. Ele au devenit de pe acum uriașe rezervoare de substanțe toxice care vor distruge planctonul. O consecință nebănuită a avut-o D.D.T.-ul folosit în agricultură. Din pămînt a fost extras de viermi, iar viermii au fost ingerați de păsări. Rezultatul a dus la scăderea masivă a unor specii de păsări.

Căderile radioactive consecutive exploziilor nucleare atmosferice au constituit un pericol, neprevăzut inițial, pentru micile grupuri de eschimoși. Substanțele radioactive au fost concentrate de lichenii arctici — hrana obișnuită a renilor. La rîndul lor, renii au devenit hrana populațiilor arctice. Și astfel eschimoșii sînt supuși unei surse mutogene cu totul inedită. Cele mai grave consecințe le are însă atmosfera poluată a marilor metropole. S-a apreciat că 10% din numărul morților din New York sînt, sub o formă sau alta, rezultatul poluării atmosferei.

Mult mai importantă este pentru lumea pesimiștilor problema suprapopulării pămîntului. Datorită progreselor medicinei și ameliorării condițiilor social-economice, mortalitatea infantilă a scăzut considerabil, în unele locuri pînă aproape de limitele posibilităților noastre, iar media de viață a crescut. În ritmul actual de înmulțire a populației generale — pămîntul va avea la sfîrșitul secolului cel puțin 6 miliarde de locuitori. Dintre cei 3 500 000 000 de oameni, cîți trăiesc acum, jumătate s-au născut în ultimul sfert de secol. În țările subdezvoltate aproape 50% din totalul populației este sub 15 ani. În Europa și America procentul celor de aceeași vîrstă este mult mai mic — 25–30%.

Pentru mulți biologi, foametea va fi problema cea mai importantă a deceniului următor. Mai mult decît atît, pe aceeași linie de gîndire, nici nu se poate face nimic. Situația — se spune — este extrem de critică. Perspectivele umane sînt incerte. De pretutindeni vin strigăte de alarmă. „A salva ființa umană este sarcina timpului nostru" — spune Ruesch.

Și totuși, perspectivele umanității sînt mult mai puțin sumbre. Firește, există și vor exista multe greutăți, dar mai curînd sau mai tîrziu toate vor fi depășite. Instinctul uman de supraviețuire este mult prea puternic și cu certitudine vom găsi cele mai eficiente mijloace de a echilibra dezavantajele civilizației noastre.

Adaptarea la mediul tehnetronic este dificilă, dar nici pe departe atît de dificilă cît cred pesimiștii. Mai întîi pentru că, în cursul evoluției, omul și-a cîștigat o normă de adaptare extrem de mare la cele mai variate condiții de mediu natural. Această normă îi va permite să se adapteze mai mult sau mai repede și în viitor la un mediu diferit — este adevărat — dar mai puțin advers decît mediul în care a evoluat. Apoi va învăța să-și cunoască mediul. Omul secolului XXI va fi rezultatul unei îndelungate educații, care va începe la 5 ani și se va termina la 30 de ani sau mai mult. În acest timp, marea majoritate a oamenilor vor învăța să creeze și să conducă mașinile. Ideea că oamenii au aptitudini diferite este adevărată, dar la fel de adevărat este că educația va permite celor mai mulți să trăiască într-o lume dominată de știință și tehnologie, apoi nu trebuie uitat că tulburările psihice sînt condiționate în mare măsură și de factorii social-economici. Mai exact, există o relație directă între frecvența acestor tulburări și gradul de siguranță economic și social. Oricum, în ultima analiză, ele sînt consecința unei anomalii biochimice, care mai curînd sau mai tîrziu va fi cunoscută și controlată.

Este interesant însă un alt aspect. În timp ce mulți demografi anunțau că în 1985 unele dintre țările în curs de dezvoltare — ca India sau Pakistan — vor fi amenințate de foamete acută dacă nu vor reuși să-și dubleze producția agricolă, geneticienii din institutele internaționale pentru studiul plantelor din Mexic și Filipine trimiteau acelorași țări noi soiuri de grîu și orez cu o productivitate de 10 ori mai mare decît a celor cultivate acum. Noile soiuri au mărit considerabil rezervele de cereale ale Asiei. În viitorul apropiat, multe dintre țările lumii își vor acoperi din propria lor producție toate nevoile interne de cereale. S-a spus că descoperirea acestor noi soiuri marchează începutul unei noi etape în dezvoltarea lumii.

Paralel au început să se obțină și alimente sintetice și, după toate probabilitățile, acestea vor constitui una dintre cele mai importante surse de hrană pentru lumea de mîine. Controlul medicului, destul de simplu de realizat aparent, va pune de fapt multe probleme, a căror rezolvare va cere multă competență și energie. Pentru eliminarea surselor de poluare va trebui restructurată industria și esențial reconstituite marile și mereu mai aglomerabilele metropole ale lumii. Tehnic, totul este posibil și acesta este aspectul cel mai important.

Un rol important, poate mult mai important decît sîntem înclinați să credem, îl va avea genetica umană. Este o certitudine că nu este prea departe momentul cînd vom putea controla mecanismele atît de complexe ale eredității umane și implicit sensul evoluției. Aceasta înseamnă că vom putea analiza și modifica, dacă va fi necesar, genotipul (structura genetică a viitorului individ). Nu știm încă cum ; poate chirurgia genetică va deveni o metodă de rutină sau poate vom folosi o metodă mai simplă — și anume transformarea structurilor genetice cu ajutorul unor virusuri care poartă o informație genetică nouă A.D.N. sintetizată în laborator. Vor exista, bineînțeles, și alte căi de a realiza controlul genetic. Se știe că procesul de sinteză al proteinelor implică existența mai multor feluri de gene și că uneori importante tulburări clinice pot fi expresia unei simple dereglări ale genelor de control. S-ar putea ca prin mecanisme surprinzător de simple să restabilim controlul normal.

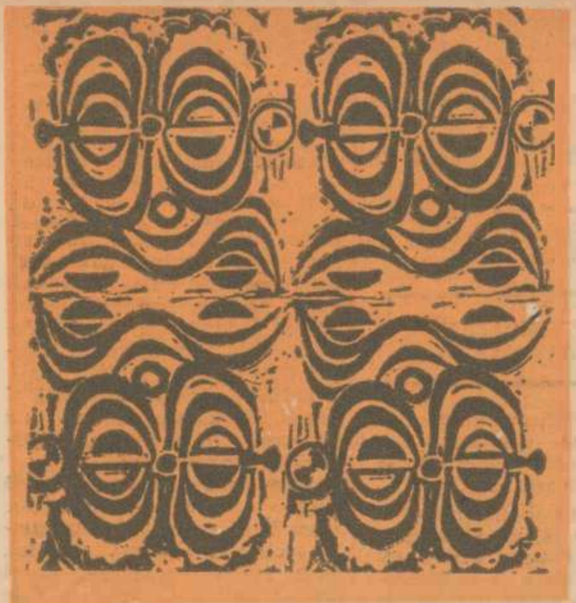
Dacă datorită unei mutații o proteină nu mai este sintetizată în cantități suficiente, atunci se va încerca „deșteptarea" altor gene care „dorm" și care ar produce proteine asemănătoare.

Alegerea sexului viitorului copil nu va constitui o problemă prea dificilă pentru medicina de la începutul secolului următor. De fapt, singura problemă este selecționarea celulelor germinale paterne — cu cromozomi X sau Y, deoarece celulele materne au un singur fel de cromozomi de sex X. Dacă părinții vor dori un băiat, va fi selecționată o celulă Y, iar dacă vor dori o fată — o celulă X.

S-ar putea însă ca optimismul biologilor să fie temperat de realități. Este greu de crezut că toți oamenii de pretutindeni vor putea beneficia de toate realizările medicinei ori geneticii. Numărul defectelor genetice este mult prea mare și costul investigațiilor deseori impresionant — pentru a crede că visele noastre vor deveni realități prea curînd. Vor exista, firește, și alte probleme. De pildă, nu cumva părinții vor vrea să aibă mai mulți băieți decît fete, sau invers ? În acest caz va avea loc o dezechilibrare a raportului între numărul de bărbați și de femei. Dar acest fenomen este cu totul scuzabil — spun psihologii care au analizat preferințele părinților de acum.

Nimic nu-i împiedică pe biologi să viseze — mîine vom realiza serii de gene identice, vom schimba complet structura genetică a populațiilor... și scepticii să se întrebe : vom avea nevoie oare de serii de genii identice ? Cine și cu ce drept va hotărî care este cea mai bună structură genetică a unei populații ? Dar întotdeauna va fi așa.

Dacă ar trebui să aleg, aș vrea să fiu un biolog !

„Sînt prietenul lui Platon, dar mai mare prieten îmi este adevărul"

ARISTOTEL

ADEVĂRUL DESPRE ADEVĂRUL CUNOAŞTERII

Cuvintele lui Aristotel au rămas simbolice pentru însăşi condiţia filozofului, care îşi închină eforturile, viaţa şi cugetul luminii nobile a adevărului.

Prometeu năzuia spre focul sacru pentru a-l aduce oamenilor ; marii filozofi au fost, la rîndul lor, Prometei, care au încercat să dea omului umanităţii alt foc, veşnic viu, mereu nou — adevărul, principiul, fundamentul. Alături de marii filozofi, de clasicii marxism-leninismului, de-a lungul veacurilor, corifeii ştiinţei, de la Arhimede la Bruno şi Galilei, de la Pitagora şi Euclid la laureaţii premiului Nobel au adăugat conceptului de adevăr noi şi noi semnificaţii concrete, plămădite în eprubetă, descoperite la telescop sau microscop, ori făurite în lumea aparent aridă a cifrelor.

Viaţa omului este un „Evrika" la infinit, o continuă întrebare şi, totodată, un continuu răspuns la dialogul om-lume.

Dacă ştiinţele, prin metodele lor specifice, au menirea de a descoperi adevărul, mai precis **adevăruri,** filozofiei îi revine sarcina deloc uşoară de a elucida pe un plan superior, pe de o parte problema **întîilor principii ale lumii,** ale existenţei (sensul tradiţional aristotelic dat metafizicii ca disciplină fundamentală, adică filozofie a fundamentelor), iar pe de altă parte, probleme de genul : Ce este adevărul ? Care este relaţia între adevăr şi procesul de cunoaştere al acestuia ? Unde se află unitatea şi distincţia între adevărat şi util ? ş.a.m.d.

La toate aceste întrebări, si încă la multe altele, gnoseologia marxistă s-a străduit să dea răspunsuri, fireşte, nu definitive, ci deschise unei dezvoltări ulterioare a cunoaşterii şi ştiinţei. Cînd Fr. Engels analiza, de pildă, revoluţiile înfăptuite în ştiinţa veacului al XIX-lea (structura celulei vii, darwinismul, echivalentul mecanic al caloriei etc.) le considera ca **revoluţii în cunoaştere, dar nu ca ultime revoluţii cognitive în domeniul dat.**

Discuţiile despre adevăr obiectiv şi subiectiv, despre raportul între adevărul absolut şi relativ aveau să fie ulterior continuate în lucrările filozofice ale lui V.I. Lenin, în contextul disputei între concepţia materialistă şi alte curente (empiriocriticism, pozitivism, pragmatism).

Sfîrşitul secolului XIX era la acea dată interpretat ca un sfîrşit, ca o criză în ştiinţă, anume ca o criză în fizică. In lucrarea „Materialism şi empiriocriticism" Lenin face distincţia esenţială între **criza ştiinţei şi criza filozofiei,** subliniind că noile descoperiri ale fizicii au determinat nu o criză a fizicii, ci o criză filozofică, ce ţine de interpretarea fizicii. Tezei **„a dispărut materia",** susţinută de empiriocritici, Lenin îi opune alta : au dispărut vechile imagini, orientări asupra materiei. Găsim aici o idee profundă, legată de procesul cunoaşterii umane, care este permanent, viu. Ştiinţa este în continuă dezvoltare, pune probleme mereu noi filozofiei, între care cea a adevărului ca scop gnoseologic fundamental este direct implicată.

În aceeaşi lucrare, Lenin distinge în continuare între **relativitatea adevărului** şi **relativism,** acest al doilea aspect fiind o absolutizare nejustă a adevărului relativ şi prin aceasta o subiectivizare totală a sa. Caracterul obiectiv al adevărului, corelarea dialectică între absolut şi relativ — iată cîteva probleme cărora literatura filozofică marxistă le-a dat tratări substanţiale.

În conspectul pe care Lenin îl face „Ştiinţei logicii" a lui Hegel („Caiete filozofice") întîlnim observaţia urmatoare : **„Adevărul este un proces. De la ideea subiectivă, omul merge spre adevărul obiectiv prin practică"** (şi tehnică) — lucr. cit. pag. 167. Practica este introdusă în discuţia despre adevăr ca **criteriu** al acestuia, care stabileşte valoarea adevărului ca concordanţă între subiectiv şi obiectiv, care verifică enunţul adevărat etc.

Cele cîteva aspecte menţionate mai sus îşi găsesc o rezolvare în detalii şi pe baza noilor date ale ştiinţelor particulare.

Materialismul dialectic se afirmă tot mai puternic în calitatea sa de organon, de criteriu metodologic în elucidarea problemelor de gnoseologie, dezvăluind nuanţe şi sensuri noi pentru conceptele care descriu în esenţă procesul cunoaşterii : adevăr, metodă, corectitudine, obiect şi subiect al cunoaşterii etc.

Noul drum pe care merg cu încredere astăzi ştiinţele, tendinţa de abstractizare şi idealizare, chiar de axiomalizare în ştiinţe ce pot asimila fără efecte negative procedeul matematic solicită noi tratări filozofice ale conceptului însuşi de adevăr, fiind un nou teren pentru aplicare eficientă a metodelor filozofiei marxiste.

Este imediată constatarea că în elucidarea acestei chestiuni complexe îşi aduc contribuţia, alături de filozofii marxişti, şi reprezentanţi ai altor curente nemarxiste, cu profil predominant gnoseologic.

Adevărul constituie o **proprietate** sau **un raport ?** Primul răspuns la această primă întrebare esenţială îl oferă doctrina lui Aristotel, pentru care „a fi adevărat" înseamnă „a fi în concordanţă cu pragmata", cu realitatea ; prin urmare, adevărul însuşi este o raportare, o concordanţă între două elemente, unul ţinînd de nivelul subiectului, iar celălalt de nivelul obiectului. Discuţiile însă nu s-au oprit aici şi s-au purtat pe o nouă albie : în strînsă legătură cu nivelul lingvistic, logic, al exprimării în genere s-a subliniat caracterul de **însuşire** al adevărului : adevărul e o proprietate a enunţului, a propoziţiei logice (ex. : propoziţia X este adevărată), spre deosebire de lucrurile reale, elemente ale realităţii obiective, cărora caracterizarea în termeni de adevăr nu le este proprie.

Un nou punct de vedere, care se afirmă tot mai mult în literatura de specialitate este distincţia între **conceptul gnoseologic de adevăr, şi conceptul semantic de adevăr.** În prima accepţie, adevărul apare în sensul tradiţional de raport între două niveluri ; în cea de-a doua, se discută calitatea de **propoziţie adevărată** (deci adevărul ca proprietate a propoziţiei), aşa cum face Alfred Tarski, care elaborează concepţia semantică asupra definiţiei adevărului ca replică la sintaxa logică în limbaj a lui Rudolf Carnap. In ultimă instanţă, distincţia de care am vorbit mai înainte este între adevăr ca proces (ca raport şi raportare) şi adevăr ca rezultat al procesului (ca propoziţie adevărată, ca adevăr constatat şi prins în termenii exprimării, ai limbajului).

dialectica ideilor

Aceeaşi atitudine a distincţiilor precizează corect locul conceptului de adevăr în raport cu procesul de obţinere a adevărului. Logica modernă amplifică ceea ce la părintele „Organonului" apărea în germene : deosebirea între **„a fi adevărat"** şi **„a şti că este adevărat",** care suspendă confuziile de genul celeia pe care o fac pragmatiştii prin William James, care consideră că adevărul **se creează** (subl. ns.) în însuşi procesul de verificare a ideii. În realitate sînt două situaţii în mod esenţial diferite : **adevăr şi cunoştinţa (sau conştiinţa) adevărului.** Verificarea, care apropie pe omul-cercetător de adevăr, se realizează cu mijloace concrete, diferite, relative la subiect, deci subiective în ultimă instanţă. O confuzie între adevăr şi cunoaşterea acestuia ar însemna transferul nejustificat al criteriilor subiective de la verificare, mai corect de la conştiinţa adevărului (operă a subiectului) la adevărul însuşi. Consecinţa ar fi decretarea caracterului relativist şi subiectiv al adevărului.

James greşeşte cînd consideră că adevărul se creează în procesul de verificare a ideii ; de fapt, ceea ce se creează în acest proces este nu adevărul însuşi, ci **conştiinţa** adevărului (verificarea fiind aflarea adevărului, dobîndirea acestuia pentru noi).

Tot în contextul pragmatismului se discută raportul între **adevăr** şi **utilitate.** În lucrarea sa **„Pragmatismul",** prefaţată de nu mai puţin renumitul Henri Bergson, W. James vedea în adevăr ceva care ne foloseşte, precum „sănătatea, bogăţia sau forţa".

Bergson preciza în prefaţă că în spirit pragmatist adevărul este inventat, pentru a utiliza realitatea, aşa cum omul a inventat maşini, mecanisme. Disocierea adevărului de utilitate are nişte raţiuni esenţiale, în baza cărora se evită relativismul la care pragmatismul, în mod inevitabil, ajunge.

Proprietatea **„adevărat"** aparţine în genere subiectivului, dar are un criteriu obiectiv : e adevărată cunoştinţa X, propoziţia Y, dar este **adevărată despre** (obiectul X, Y etc.). Proprietatea **„util"** aparţine în genere obiectivului, dar are un criteriu subiectiv : e util obiectul X, situaţia Y, dar este **util pentru** (subiectul dat etc.).

La prima vedere o confuzie între „adevărat" şi „util" se exclude de la sine. Totuşi — aşa cum arată într-o lucrare relativ recentă Georg Klauss — există elemente reale, care, **absolutizate,** duc la pragmatism (care nu trebuie să se confunde cu pragmatica — disciplină fundamentală a semioticii). Aceste elemente ar putea fi rezumate în următoarele : „adevărat" e o proprietate a subiectivului, cu criteriu obiectiv, dar obiectul nu se rezumă la obiectul real (ci obiect abstract, ideal etc.), „utilul" e o proprietate a obiectului (care obiect, de asemenea, are diferite accepţii, care depăşesc pe cea de obiect real). Distincţia între „adevăr" şi „utilitate" nu este pură, ci complexă şi destul de aproape de confuzia pe care o fac pragmatiştii. În ultimă instanţă poziţia lor prezintă absolutizarea **caracterului relativ** al adevărului ; dacă adevăr = utilitate, atunci criteriul subiectiv al utilităţii trece drept criteriu al adevărului, negînd adevărul obiectiv, subiectivizîndu-l şi relativizîndu-l.

După cum subliniază Georg Klauss în lucrarea sa **„Die Macht des Wortes"** (Puterea cuvîntului) critica pragmatismului nu trebuie să abată atenţia cercetării marxiste de la problema **pragmatică** (raportul între semn şi omul care îl utilizează) : în această ordine de idei, lucrarea lui Klauss — după părerea noastră — reprezintă una din primele încercări marxiste contemporane de analiză complexă a aspectelor pragmatice ale limbii, ale adevărului redat în limbaj.

Întotdeauna distincţiile au menirea să confere identitatea elementului în chestiune : precizăm ce este adevărul, arătînd că el nu se confundă cu utilitatea, cu conştiinţa adevărului, cu orice proprietate, cu raportul în genere ş.a.m.d. Aceste consideraţii trebuie completate cu caracterizări pozitive ale conceptului de adevăr, care, fără a fi exhaustive, sînt totuşi edificatoare. Între acestea se înscrie conceperea **adevărului ca valoare.** Gnoseologia a primit o nouă linie metodologică odată cu constituirea teoriei valorilor legată de nume ilustre ca Windelband şi Rickert, reprezentanţi ai doctrinei neokantiene.

Pentru ei, filozofia în ansamblu reprezintă o **ştiinţă critică a valorilor universal-valabile.** Adevărul apare ca valoare logică-gnoseologică fundamentală corelată cu alte valori spirituale : frumosul, binele, utilul etc. — Windelband apreciază că, în logica modernă, „doctrina adevărului va trece drept o parte a teoriei valorii sau a imperativului".

În definirea valorii, neokantienii aduc un punct de vedere nou, avansat, pe care cercetarea noastră poate să-l semnaleze cu îndreptăţire. Valoarea, privind raportul între Subiect şi Obiect, nu se confundă nici cu **obiectul, care are valoare,** dar nici cu **subiectul care apreciază valoarea, valorifică.** Aceste considerente aplicate la adevăr ca valoare logică-gnoseologică, reţinem pe de o parte necesitatea distingerii între adevăr şi propoziţia ce are adevăr, iar pe de altă parte, între adevăr şi conştiinţa adevărului (o valorificare sui generis, cum am arătat în prima parte).

Alţi neokantieni încadrează adevărul în contextul general al valorilor. De pildă, Bruno Banck, în lucrarea **„Adevăr, valoare şi realitate",** precizează că „deşi adevărul este ireal (în sensul că nu se confundă cu existenţa obiectelor reale — subl. ns.), el nu este un neant , ci se bazează pe domeniul valabilităţii şi al valorii". În această accepţie, adevărul îşi află locul în sistemul valorilor teoretice. Problemele implicate în concepţia neokantienilor despre adevăr — şi menţionate mai sus — sînt analizate în lucrarea recentă a lui Alexandru Boboc **„Kant şi neokantianismul",** Editura ştiinţifică, Bucureşti, 1968). În rest se cunosc prea puţine preocupări marxiste pentru acest aspect, deşi după părerea noastră el este definitoriu pentru conceptul modern de adevăr.

E drept, cercetările continuă, munca este complexă, iar rezultatele nu atît de imediate. Ideea înglobării în cercetare a noilor date ale ştiinţelor contemporane este rodnică şi cu perspectivă, evidenţiind dificultăţi, dar şi eficienţe, semne de întrebare, dar şi răspunsuri substanţiale.

A spune tot adevărul despre adevăr e, cu alte cuvinte, a nu spune nimic despre adevăr, căci ar însemna închiderea perspectivei, anihilarea caracterului continuu al adevărului ca laitmotiv al cunoaşterii umane. Omul este om tocmai prin **năzuinţa sa de cunoaştere,** este om nu pentru că ar cunoaşte infinitul, ci pentru că **cunoaşte la infinit.**

Adevărul este, în cea mai directă accepţie, actul de identitate al eficienţei unei teorii, al legăturii acesteia cu practica. Nici o teorie nu se elaborează în şi pentru sine, ci cu o finalitate **mediată sau imediată.** Omul cunoaşte treptat adevărul despre natură, pentru a o putea astfel transforma, omul cunoaşte treptat adevărul despre societate, în vederea transformării ei în lumina unor idealuri.

Adevărul, aşadar, nu este o simplă valoare teoretică, ci este şi o valoare socială, căci caracterizează un proces uman social — cunoaşterea — şi e destinat realizării idealurilor social-umane, **adeveririi** lor.

Planul filozofic, planul teoretic în genere nu-i oferă şi nu va oferi niciodată omului toate soluţiile sau soluţii definitive, lăsînd permanent deschisă perspectiva problematizării şi rezolvării.

„Desigur, marxism-leninismul — spunea tovarăşul Nicolae Ceauşescu la Adunarea generală a scriitorilor — nu este o culegere de reţete infailibile, elaborată o dată pentru totdeauna, nu este „un ghid practic" pe baza căruia se poate acţiona automat, sau un talisman care poate feri de orice fel de greşală. El este o filozofie vie, care te obligă să gîndeşti intens, cu propriul cap, în orice împrejurare, să interpretezi în mod creator realitatea aflată în continuă schimbare, să-ţi lărgeşti neîncetat orizontul cunoaşterii".

Dan Mihai BÎRLIBA

Un turneu de lucru prin „ringul european"

Cînd, la 23 februarie, după o lună de la instalarea sa în fotoliul prezidențial, Nixon s-a îmbarcat pe „Air Force One" cu destinația Bruxelles, în istoria relațiilor americano-europene poate nu a început o eră nouă, dar este cert că s-a executat cu mult mai mult decît un act rapid de curtoazie față de niște parteneri prea îndelung conservați de administrația Johnson într-o orbită a periferiei, care, prin distanță, părea să estompeze asperitățile și să întrețină, între America și Europa, iluzia unor raporturi convenabile.

Ca președinte al Statelor Unite, Nixon, secondat de un amplu cortegiu de consilieri și specialiști, și-a anunțat un turneu fulger, de 8 zile, care avea să scurt-circuiteze 5 scene diplomatice occidentale de prim rang: Bruxelles, Londra, Bonn, Roma, Paris. Turneul era văzut de Washington ca un pasaj european „de lucru", deci fără somptuozități, cu un protocol comprimat la maximum și cu serii de discuții între „patru ochi" sau mai concentrate, dar toate în maniera decisă a prospectării, elucidării și sintetizării, la o temperatură „tehnică", a coordonatelor politice și economice vest-europene. Proaspătul președinte american, care mai avusese ocazia să viziteze Europa și să-și creeze legături personale în tihna rezervată de perioada retragerii sale politice, revenea pe continent cu atribuțiile oficiale ale conducătorului celui mai puternic stat capitalist, hotărît să studieze, la fața locului, o Europă mai departe ca oricînd de posibilitatea reducerii la numitorul comun al unității și cooperării calme.

Accentuînd dispoziția sa de a se „orienta" în complexa contextură politică occidentală și nu de a oferi soluții imediate, președintele Nixon a evitat în discuții separate ceea ce partenerii de discuție avansau în comun drept „criză" și „raporturi critice". Așadar, Nixon a întreținut, în toate capitalele vizitate, dialoguri fără o schemă precizată în prealabil, dar în toate a atins, în esență, următoarea problematică: relațiile bilaterale (S.U.A. — Belgia; S.U.A. — Anglia; S.U.A. — R.F.G.; S.U.A. — Italia; S.U.A. — Franța), revitalizarea alianței atlantice, problemele economice și monetare interoccidentale, tratatul de neproliferare, relații Est-Vest, problema Orientului Mijlociu. Extragem, din această orientare a dialogului, nu numai amplitudinea subiectelor, care, într-o asemenea rundă extrem de scurtă, nu puteau fi adîncite, dar și convergența lor la tema depășirii în fapt a sumei de „bilateralități", și anume relațiile între Statele Unite și statele europene occidentale. Cu alte cuvinte, intenția de reașezare a acestei unice relații pe un fundament clădit cu băgare de seamă și rezistent la toate intemperiile. De o parte Washingtonul se angajează să fabrice o poziție americană „rezonabilă și acceptabilă" în plan european, pe de altă parte solicită o Europă „eficientă" pentru o colaborare între cele două maluri ale Atlanticului, deci mai disciplinată și mai aliniată, fapt care implică, în afara dispoziției eventuale vest-europene de a se angaja sub acest deziderat, calm și colaborare între statele Europei occidentale.

Cum arată însă Europa occidentală de astăzi sau, altfel spus cum l-a primit pe Nixon? Statele vest-europene vizitate l-au întîmpinat, prin diplomațiile respective, cu cordialitate și deferență, dar în toate capitalele de „escală" zîmbetele s-au desenat pe fețe crispate. Uvertura aterizării lui Nixon fusese deja executată în culisele diplomatice ale bătrînului continent, în notele grave ale crizei „de presă" Londra-Paris, criză dacă nu fundamentală, în orice caz de natură să stîrnească toate pasiunile atît de dificil „domesticite", în condițiile în care Franța înțelege să nu faciliteze Angliei, prin intermediul U.E.O., infiltrarea în Piața comună. „Afacerea Soames" părea să propună înaltului oaspete două direcții posibile: sau relații „privilegiate" cu Anglia sau cu Franța. Dar și diplomația vest-germană era tentată să se interpună între aceste „fire directe", anunțîndu-și „rezerva" dacă opțiunile președintelui american ar fi devenit prea marcate. Situația se prezenta cu atît mai complicată cu cît, dacă la Bruxelles Nixon conferise cu Manlio Brozio, secretarul general al Pactului Nord-Atlantic, la Paris și în aproape toate capitalele „cooptate", aniversarea celor 20 de ani de la înființarea acestui bloc militar nu părea deloc optimistă, ci substanțial alimentată de disensiuni și separații. Cît privește dezangajarea sensibilă a Franței din orice politică de grup, poziția ei vehement critică față de intervenția din Vietnam și practicarea unei politici economice independente față de orice închistare într-un sistem monetar, care mai păstra în memorie „hemoragia" lirei sterline, reprezenta un element demn de a fi reținut.

Astfel, Nixon s-a văzut obligat să-și amîne, în capitalele contorsionate de ambiții, o serie de subiecte preparate de acasă, să paseze experților „amănuntele" și să ducă dialoguri în care accentul fundamental să fie menajarea tuturor veleităților, evitarea oricăror situații convertibile la argumentul că este mesagerul unei politici „preconcepute".

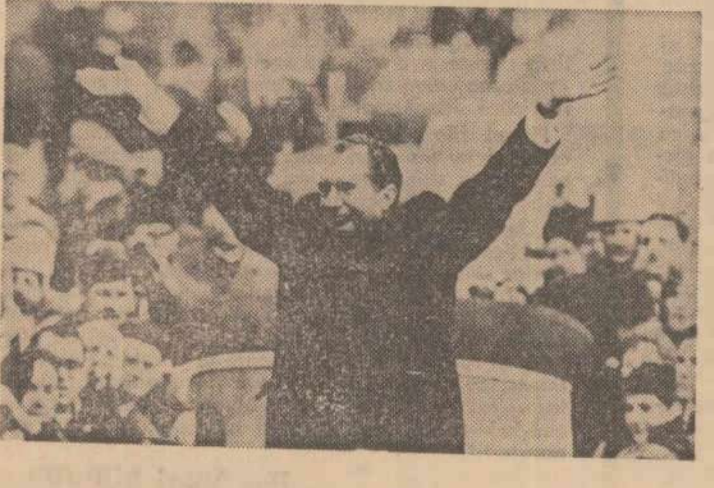
În acest sens „Le Monde" putea conchide: „Nixon a traversat Atlanticul cu intenția să-i vadă pe vest-europeni așa cum sînt ei și nu așa cum ar dori el să fie". Iar din punctul de vedere al randamentului vizitei, același ziar consemna: „Este cert că criza unei Europe apusene, care a devenit terenul de luptă a două mari țări ca Franța și Anglia, complică în mod deosebit călătoria președintelui Nixon... Există riscul ca vizita să fie mult mai puțin rodnică decît se spera în general la Washington".

Laitmotivul american a devenit pe harta tuturor acestor divergențe apelul la „unitate și calm", iar metoda — „vom vorbi, dar vom și asculta". Eficiența turneului s-a plasat, prin forța împrejurărilor, de la început, într-o perspectivă elastică, impusă de situația că, în actualul context, negocierile sînt imposibile, dar prospectările necesare, în vederea colectării de date europene apte de a reprezenta în viitor un posibil concert occidental de proporții mai vaste.

Esența turneului de lucru al președintelui Nixon în „ringul" european poate fi închisă într-o formulă: Statele Unite înțeleg să-și realinieze partenerii, partenerii sînt impulsionați în toate direcțiile, Washingtonul „dorește" nu o dictatură, ci o unitate prin consultări, vest-europenii se consultă de mult, dar nu ajung la nici o concluzie.

Se pare că actualul „contact inter-continental" fulger a demarat fabricarea răspunsului la întrebarea: „Cînd anume, în ce condiții și mai ales CINE va trage concluzia?"

Radu BUDEANU

NOUL VAL SAU OPȚIUNILE TINERETULUI FRANCEZ (II)

Continuăm în acest număr prezentarea anchetei sociologice inițiate de săptămînalul parizian „L'Express" în rîndurile tineretului francez. De astă-dată ancheta își propune să analizeze cu ajutorul datelor obținute răspunsurile tineretului la întrebările ridicate de problemele vieții politice și naționale. Reamintim datele generale ale acestei ample „convorbiri".

ECONOMIA — ÎN CENTRUL PREOCUPĂRILOR

Care este cea mai importantă problemă pentru Franța la ora actuală? a fost prima întrebare a celei de a doua părți a anchetei. Răspunsurile au oferit în majoritatea cazurilor certitudinea unei radicale schimbări a centrului de interes față de 1957. Dacă acum 12 ani războiul din Algeria și stabilitatea guvernamentală ocupau 52 la sută din răspunsuri, astăzi problemele economice, agricole și financiare ocupă 58 de procente. Seismele finanțelor europene au obligat 29% din participanți să indice drept cea mai importantă problemă a Franței devalorizarea monetară. Pe de altă parte, paralel cu interesul față de economie a crescut și gradul de angajare conștientă în colectivitate, fapt mărturisit de o serie de răspunsuri. Eliminarea șomajului prin dezvoltarea economiei — *răspunde o studentă.* Asigurarea cît mai rapidă și armonioasă a trecerii de la o țară agricolă la o țară industrială. *(student la Drept).* Dezvoltarea unei economii dinamice, competitive. *(învățătoare). Unele răspunsuri au dovedit un spiritual pesimism.* Franța dorește să parcurgă „suta" ca Bob Hayes. *(electrician industrial)* etc. *Învățămîntul, descentralizarea și crearea unei noi forțe politice sînt de asemenea abordate de „noul val" cu seriozitate și răspundere.* Un contabil militează pentru adaptarea învățămîntului și formației profesionale la o viață activă ulterioară. *Se cere combaterea gigantismului parizian și ridicarea forțelor în provincie. (student la Matematică). Crearea unei noi forțe politice este în majoritatea cazurilor văzută ca o forță coerentă de stînga ale cărei atribute necesare sînt eficacitatea și realismul.*

RESPONSABILITATEA CONȘTIINȚEI SOCIALE

Față de 1957, optimismul și încrederea se manifestă cu mai multă vigoare în rîndurile tineretului de astăzi.

Oameni ca dumneavoastră pot avea o influență asupra destinelor Franței sau aveți sentimentul de a fi la cheremul evenimentelor? Față de 20% răspunsuri afirmative la prima parte a întrebării în 1957, noul val *este în proporție de 32 la sută capabil să influențeze destinele țării. Totuși, optimismul nu este general și fetele rămîn mai pesimiste decît băieții. Conștiința influenței proprii este marcată cu tărie.* Influența este la scara mea minusculă, dar îmi aparține. Influență asupra cui? Asupra spiritului oamenilor din jur: pe șantier, la școală, în cartier, în familie. *(student la Arhitectură).*

Sentimentul de pasivitate față de evenimente este exprimat sub diverse forme. Datorită situației și pregătirii profesionale mă simt la cheremul evenimentelor. Cum ați dori să am o influență? *(comerciant electrician). La această întrebare complementară au răspuns cei 32 la sută capabili să exercite o influență astfel: prin vot — 7 la sută, angajare politică — 5 la sută, prin grupări — 3 la sută, grație tineretului — 3 la sută, prin sindicate — 2 la sută, prin manifestații și revendicări — 2 la sută, prin educație și muncă — 2 la sută. Pentru un student la Sociologie, singurul mijloc de influență este* refuzul radical al lumii burgheze, critica permanentă, dar nu gratuită. *În concluzie, o sporită încredere în propriile forțe, dublată de o căutare a mijloacelor de influență.*

COMPETIȚIA — FACTOR AL PROGRESULUI UMAN

Și o întrebare care nu a fost enunțată în 1957: Sînteți de acord sau nu cu următoarea părere: competiția stimulează calitățile omenești și reprezintă un factor de progres? *Însă vechiul „nou val" interogat astăzi (30-40 de ani) este într-un procent mai mare favorabil spiritului competitiv (73%) față de tineretul de acum (68%).*

Totuși, printre studenți și femei, ideea competiției este respinsă în favoarea cooperării și solidarității.

Adeziunea este de multe ori fără rezerve. Subscriu din plin. Fără competiție nu există societate. *(licean).* Absolut, fără spirit competitiv, omul devine amorf. Competiția este înscrisă în natura sa și în întregul univers în general. *(inginer geolog).* Competiția este indispensabilă. Dacă nu, te pierzi în micile satisfacții personale. *(secretară). Uneori adeziunea este nuanțată de rezerve:* Da, dar competiția nu trebuie că aibă caracterul aspru și crud pe care-l relevă acum. *(student la Drept).* Da, dacă această competiție nu are la bază goana după bani. *(elevă).* Fără îndoială, cu condiția ca în punctul inițial competiția să ofere fiecăruia șanse egale de reușită. *(bibliotecară).* Competiția poate stimula anumite calități umane, dar poate distruge altele. *(laborant). Un profesor arată interdependența dintre factorul uman și cel economic:* Competiția este un element indispensabil al progresului economic și nici un progres uman nu poate fi conceput fără progres economic. Sînt cîteodată speriat de ignoranța multor oameni față de acest adevăr major. *Pentru cei ce se declară ostili competiției, argumentele sînt următoarele:* competiția stimulează egoismul și individualismul. *(profesor).* Este un alibi social pentru voința de putere. *(psiholog).* În societatea capitalistă este un flagel social. În regimul socialist este o bucurie de a trăi, fiindcă nu se lasă așteptate consecințele. *(tehnician electronist).*

În ansamblu se recunosc spiritului de întrecere calitățile mobilizatoare, efectele asupra psihicului uman, caracterul de stimulent. Ceea ce plutește încă în necunoscut este stabilirea acestui aspect al vieții contemporane pe baze echitabile, sănătoase, care să nu lezeze personalitatea umană.

Prin noua serie de întrebări „L'Express" arată caracterul mobil, nerăbdător, exigent cu viitorul, al tineretului francez. De asemenea, este remarcabilă o mărită conștiință a propriei responsabilități în ansamblul problemelor contemporane. Realismul și maturitatea opiniilor indică pe plan general seriozitatea unui tineret complex, preocupat profund de existența și idealurile sale. Tineretul raționează în termenii solidarității umane, internaționale. Gustul vieții, al fericirii, al libertății, va permite oare tineretului francez să-și conducă bine țara?, se întreabă în încheiere Françoise Giroud, comentatoarea prezentei anchete.

În ciuda absenței răspunsului, ancheta a oferit interesante repere cu privire la evoluția spirituală a tinerei generații dintr-o țară capitalistă, cu toate aspectele multiple, cu contradicțiile și problemele sale specifice. Măsura în care ancheta reprezintă printr-o optică științifică, sociologică, profilul generației sondate rămîne încă de demonstrat. Timpul, evenimentele vor valida concret opțiunile acestei generații în raport cu dinamica realității, cunoscut fiind că vîrstele atenuează sau, dimpotrivă, subliniază anumite convingeri.

SESIUNEA C. E. AL U. I. S.

„Nisipurile de aur", perla coastei bulgare la Marea Neagră, 17 km. de Varna... 21—28 februarie. Deci, iarna la mare. Din balconul camerei hotelului „Ambasador" poți privi mișcarea zbuciumată a valurilor mării. Dar nu ai timp prea mult pentru vilegiatură. În sala de ședințe a aceluiași hotel se desfășoară lucrările sesiunii Comitetului Executiv al U.I.S. În sală, circa 110 participanți, reprezentanți a 37 de organizații naționale studențești, venind din diferite colțuri ale lumii, și-au dat întîlnire pentru a discuta problemele înscrise de către Secretariatul U.I.S. pe ordinea de zi a sesiunii. Se aflau pe ordinea de zi probleme de interes pentru mișcarea studențească internațională. Primul punct era dedicat luptei poporului eroic din Vietnam și contribuției studențimii internaționale la această cauză. La acest punct, delegația organizației studențești a Frontului Național de Eliberare din Vietnamul de Sud a prezentat un raport. Rezoluția adoptată în cursul sesiunii în această problemă, planul de acțiuni de solidaritate cu lupta poporului și studenților din Vietnam, scrisoarea deschisă adresată studenților din Saigon au arătat solidaritatea unanimă, angajamentul entuziast al participanților de a sprijini cu toată tăria — moral, politic, material — cauza sfîntă a acestui popor eroic, care a devenit simbolul luptei împotriva agresiunii fățișe a imperialismului american. Poporul vietnamez, călit în luptă, care are sprijinul unor forțe din ce în ce mai numeroase din întreaga lume, nu poate fi îngenunchiat.

Președintele U.I.S. Zbyněk Vokrouhlicky, din Cehoslovacia, a prezentat, în numele Secretariatului, raportul la punctul II al ordinii de zi intitulat: „Activitățile U.I.S. și dezvoltarea recentă a mișcării studențești internaționale în lupta împotriva imperialismului — în frunte cu S.U.A. — colonialismului, neocolonialismului și capitalului monopolist, pentru eliberare națională, reforma universității, democrație, progres social și pace mondială". În cadrul dezbaterilor, la care au participat aproape toate delegațiile prezente, a rostit o cuprinzătoare expunere și Mihail Stoica, vicepreședinte al U.A.S.R., în numele delegației noastre. După ce a transmis salutul studenților din România participanților la întrunire și gazdelor întîlnirii, vecinii și prietenii noștri bulgari, el a expus părerea U.A.S.R. față de principalele probleme cu care este confruntată mișcarea studențească internațională. Reprezentantul nostru a transmis mesajul de solidaritate al studenților români bravilor luptători vietnamezi, studenților și popoarelor care luptă pentru eliberare și independență națională, celor care în țările capitalului monopolist luptă pentru o reformă democratică a învățămîntului și care, alături de clasa muncitoare, participă la lupta pentru progres, pentru democrație. Intervenția noastră a dat expresie poziției U.A.S.R. față de problemele ce frămîntă bătrînul nostru continent, lupta forțelor progresului pentru securitate și pace în Europa, față de problemele Orientului Apropiat, pronunțîndu-se pentru măsuri eficace și realiste de restabilire a păcii și înțelegerii între popoarele acelei zone geografice. Delegația noastră a înfățișat, de asemenea, viața studențimii române în condițiile aplicării cu succes a Directivelor C.C. al P.C.R. cu privire la învățămînt și a noii legi a învățămîntului, a măsurilor reieșite din acestea privind modernizarea și aducerea învățămîntului din țara noastră în pas cu dezvoltarea mondială a științei și tehnicii și cu nevoile și cerințele societății noastre socialiste în etapa actuală. În același timp, delegația noastră a formulat unele observații critice la adresa raportului și a activității Secretariatului U.I.S., subliniind necesitatea creării în organele executive ale U.I.S. a unei atmosfere de colaborare prietenească, bazată pe respectul reciproc față de condițiile diferite în care își desfășoară activitatea organizațiile studențești, astfel încît hotărîrile luate să fie rodul unor dezbateri colective sincere, bazate pe respectarea egalității suverane a organizațiilor membre, fără impunerea vreunui punct de vedere.

U.I.S. este o organizație internațională importantă care cuprinde azi 69 organizații naționale studențești. În condițiile actuale, ale unei situații internaționale deosebit de complexe, U.I.S. trebuie să adapteze în permanență, să-și precizeze mai clar obiectivele activității sale, să-și îmbunătățească mereu formele și metodele de muncă, să lărgească posibilitatea participării unui număr cît mai mare, în fapt a tuturor organizațiilor membre, la formularea platformei sale politice, a sarcinilor și activităților sale.

U.A.S.R. a militat întotdeauna și va milita în continuare pentru întărirea U.I.S., pentru statornicirea în cadrul organismelor sale executive a unei atmosfere sincere, prietenești, de colaborare rodnică între toate organizațiile membre — organizații de sine stătătoare, cu preocupări și poziții dintre cele mai diverse, dar care pot să aducă o contribuție sporită la lupta forțelor progresiste, în lupta împotriva imperialismului și reacțiunii, a exploatării, războiului, nedreptății, pentru democrație, progres social, pace, dezvoltarea științei, tehnicii, culturii.

Aurel GHIBUȚIU

„Springer" și calomnia

La 15 noiembrie a început la Frankfurt procesul intentat unor studenți, membri ai S.D.S., de despăgubire a pagubelor tipografice în urma demonstrațiilor de anul trecut împotriva concernului Springer. La proces a fost citit un memoriu alcătuit de un cadru didactic, asistentul economist din Frankfurt, prof. dr. Rudolf Wietholter, în care se spune:

Articolul 146 din Codul Penal normează o datorie juridică generală și directă pentru preîntîmpinarea unei rezistențe împotriva plagierii dreptului de autor. Prin „plagiere" se înțeleg infracțiuni împotriva obligațiilor juridice de autor sau împotriva sensului și conținutului oficial al textului. Editura Springer a folosit nepermis în mai multe privințe diferitele interpretări ale textelor de lege și Axel Springer falsifică sensul lor oficial.

Multilateralitatea părerilor politice ca și accesibilitatea unor noi propuneri de alternative politice și sociale au fost înlăturate prin presa lui Springer... Încă de pe acum concernul Springer posedă, după cercetările Oficiului federal al cartelelor, o influență aproape sufocantă asupra pieței ziaristice... Springer influențează nefavorabil libertatea presei. Realitatea este denaturată. Împotriva obligației elementare de adevăr, presa lui Springer contravine continuu. (Tribunalul federal din Esslingen a stabilit următoarele, la 25 octombrie 1968, despre presa lui Springer: nimic nu se relatează obiectiv și, pentru a obține un articol senzațional, se deformează realitatea). Evenimentele politice importante sînt trecute sub tăcere, iar crimele și accidentele sînt prezentate întotdeauna sub formă senzațională. Sînt evitate probleme deosebit de importante pentru societate — de exemplu: procesul de concentrare economică, luptele și revendicările muncitorești etc. Apoi, să amintim reportajele mincinoase ale presei Springer despre mișcarea studențească, discriminarea continuată și relevată în invective de tipul „ploșnițe", „vagabonzi" etc. Springer se folosește de un aparat tehnic și de un personal al unui concern uriaș pentru a-și difuza părerile lui antidemocratice. Iar elevii, studenții, muncitorii angajați politic, care nu au astăzi capacitatea de a-și spune punctul de vedere, nu dispun de un asemenea aparat și sînt frustrați de exprimarea propriilor opinii.

MAPAMOND STUDENȚESC

Invazie de stupefiante în universitățile americane

Donald B. Louria, președintele Consiliului împotriva stupefiantelor din New York, dezvăluia, într-o declarație recentă, faptul că folosirea marijuanei în mediul studențesc american „a atins proporții de epidemie". În cartea sa „Scena drogului" se apreciază că aproape 15 la sută din studenții americani fumează sau mestecă marijuana cel puțin o dată pe lună. De asemenea, o anchetă a revistei „Newsweek" arată că folosirea acestui drog, limitată pînă acum la mediul „hippie", s-a extins îngrijorător, în special în universitățile californiene, unde traficul de stupefiante e „stimulat" de apropierea graniței cu Mexicul.

Universitățile Stanford, Palo Alto, Houston (în Texas), Columbia, Michigan sînt cele mai atinse de noua „modă". Dr. John Pollard, medic psihiatru al Universității din Michigan, estima la 40 la sută numărul studenților care cel puțin au „încercat" marijuana.

Studenții împotriva rasismului

În universitățile din S.U.A. s-a înregistrat în ultima vreme un nou val de demonstrații studențești. Presa de peste Ocean le califică drept „un protest împotriva rasismului". Într-adevăr, atît la Universitatea din Madison (statul Wisconsin), la universitățile din Chicago, Newark, Durnham, Berkeley, manifestațiile au avut scopul de a exprima protestul față de barierele ridicate în calea studenților de culoare, față de discriminările rasiale. La chemarea organizației „Studenții pentru o societate democratică", studenții de la Universitatea din Newark au ridicat baricade. La Madison autoritățile au decretat „starea de urgență". Dar, în ciuda represiunilor și amenințărilor, lupta tineretului studios american pentru democratizarea sistemului de învățămînt continuă.

Universitate muncitorească în Cuba

O nouă universitate muncitorească, cu peste 3 000 de cursanți, își desfășoară activitatea la Rancho Boyeros în Cuba. Această universitate este destinată pregătirii de cadre calificate pentru industrie, la nivel de subingineri. Pentru buna funcționare a cursurilor, universitatea muncitorească este pusă sub îndrumarea Institutului tehnologic „Julio Antonio Mella", cadrele didactice de la acest institut de învățămînt superior urmînd să participe direct sau să ajute la îndeplinirea programei de studii.

Situația din universitățile italiene examinată de direcțiunea P.C.I.

În cadrul unei ședințe a Direcțiunii Partidului Comunist Italian a fost examinată situația din universitățile italiene și actuala tensiune provocată de ocuparea de către poliție a Universității din Roma. Într-o rezoluție a Direcțiunii, dată publicității la 8 martie, se spune: Universitatea este astăzi terenul unei înfruntări politice care nu privește doar probleme de organizare internă, ci pune în cauză probleme de politică generală.

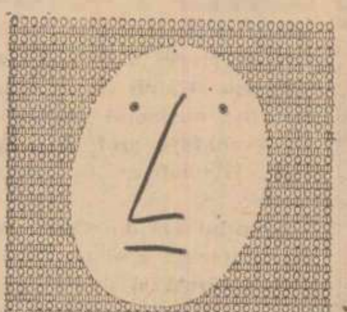
Acestea sînt problemele înlăturării selecției de clasă, a puterii discreționare a corpului profesoral, dezvoltarea inițiativei democratice a studenților legată de temele transformării sociale ce se află astăzi în centrul luptei care străbate Italia. Sînt problemele unei orientări noi și diferite în conținut, privind pregătirea profesională, studiul, cercetarea — pentru a se asigura o deplină valorificare a resurselor umane și materiale în folosul colectivității. Lupta pentru reforma universitară, se spune în rezoluție, este astăzi una dintre cerințele cele mai urgente, reprezintă un moment esențial al bătăliei pentru o cotitură politică generală.

Pentru o reformă efectivă a școlii și universității, Direcțiunea P.C.I. indică ca obiective imediate: realizarea deplină a dreptului la învățămînt, dreptul ca după terminarea liceului tînărul să se poată înscrie la orice facultate dorește și organizarea de cursuri și seminarii serale pentru studenții ocupați în producție, inițierea unui proces de transformare democratică a universității, care să asigure studenților o participare nemijlocită la reglementarea problemelor ce îi privesc direct.

Direcțiunea P.C.I. supune aceste teme dezbaterii mișcării studențești, tuturor forțelor sociale și politice italiene.

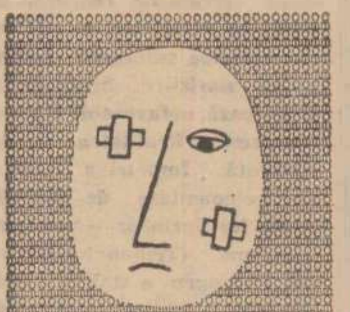
etc

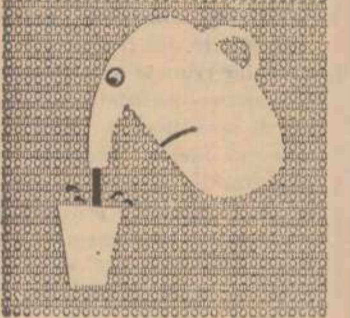
Cinci caricaturi de I. DOGAR MARINESCU

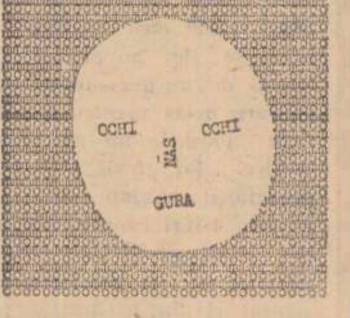

Puncte de vedere

O FANTASTICĂ PARTIDĂ DE... BILIARD COSMIC

Programul „Apollo“ a deschis drumul omului spre Lună. Însă cercetătorii Cosmosului se pregătesc pentru obiective mult mai îndepărtate (ca distanță). De altfel, rachetele sovietice și americane, ce s-au îndreptat și încă își continuă zborul spre Venus sau Marte, sînt primii mesageri ai omului spre planetele sistemului solar. Acum se proiectează o călătorie spațială care ar trebui să dureze 10 ani. Febra pregătirilor este motivată de faptul că această experiență nu poate fi realizată decît o dată la 179 de ani și prima conjunctură favorabilă va avea loc în 1977. Este vorba de trimiterea unei capsule nelocuite care se va îndrepta spre Jupiter, Saturn, Uranus și apoi spre Neptun. Motivele acestei fantastice partide de biliard cosmic sînt multiple. În primul rînd e mai ușor să lansezi o singură rachetă decît 4. Capsula cosmică, echipată cu cele mai sensibile aparate pentru culegerea și transmiterea datelor, va utiliza forțele gravitaționale ale aștrilor pentru a „ricoșa“ de la unul la altul. Cu o energie minimă la punctul inițial, această rachetă va putea ajunge lîngă Neptun după aproximativ 11 ani de zbor. Jupiter va fi survolat în 1980, Saturn în 1982, Uranus în 1986. Cîteva corecții vor trebui aduse traiectoriei în timpul zborului, pentru ca racheta să ricoșeze corect de la o „stație“ la alta. Momentul cel mai dificil va fi atins în vecinătatea lui Saturn, înconjurat, după cum se știe, de un inel format din microparticule cosmice. Pentru a avea o viteză suficientă de pătrundere, racheta cu capsula cosmică va trebui lansată astfel încît să treacă printre Saturn și inel, printr-un coridor larg de 1 500 kilometri. După ce va trece de Neptun, vehiculul spațial își va păstra o viteză suficientă pentru a ieși din sistemul solar și pentru a continua să transmită prețioase informații pe Pămînt, cît mai mult timp posibil.

CEAȚA ÎN PERICOL

Sarea va cunoaște probabil o nouă utilizare, ca urmare a cercetărilor ce se desfășoară în prezent pentru distrugerea ceții de pe aeroporturi cu ajutorul acestui produs ușor accesibil. Din experiențele efectuate în S.U.A. a rezultat că prin pulverizarea din avion deasupra unei zone acoperite cu ceață a unor cristale de sare, datorită higroscopicității, ele formează în jurul lor picături de apă mari și ca atare, mai grele, care cad pe Pămînt, făcînd astfel posibilă desfășurarea în bune condiții a activității aeroportului. Experiențele în curs de desfășurare sînt axate pe stabilirea mărimii optime a cristalelor de sare, datorită faptului că, în cazul folosirii unor cristale prea mari, acestea cad prea repede pe Pămînt, fără să distrugă ceața, în timp ce folosirea unor cristale prea mici nu permite crearea unor picături, a căror masă să fie suficient de mare pentru a se depune pe sol.

OAMENI CARE NU DORM...

...există, susțin medicii englezi. Mulți dorm din cînd în cînd cîte 10-20 minute, totalizînd două-trei ore de somn din 24. Medicii mărturisesc că încă nu cunosc în detaliu cauzele redusei trebuințe de somn manifestate de către anumiți indivizi ; ele pot varia de la ... sforăitul unei alte persoane pînă la supralicitarea sistemului nervos central. Pentru un somn bun, omul are nevoie de un pat călduros și confortabil, o bună izolație împotriva luminii și zgomotului, nici un stimulent înainte de culcare și chiar un aparat de radio care să emită o muzică plăcută și cu volum redus. Noapte bună !

CURENTUL „POP“ LA BUCĂTĂRIE

Daniel Spoerri, fost porcar și zarzavagiu, a izbutit, pînă la cei 38 de ani ai săi, să mai învețe ... baletul și teatrul, încumetîndu-se să pună în scenă, într-o manieră proprie, piesa lui Ionescu „Cîntăreața cheală“ și cea a lui Picasso, intitulată „Cum apuci dorința de coadă“. De asemenea, Spoerri s-a apucat să facă pop-art, „lucrările“ fiindu-i expuse la Paris, Milano, New York, Köln și Düsseldorf. Asta n-ar fi nimic dacă ingeniosul om n-ar fi introdus pop-ul și în arta culinară. Nu de mult, Spoerri, asociat cu un gastronom elvețian, a deschis la Düsseldorf pop-restaurantul „Spoerri“, unde poți servi : elefant la tavă (firește, nu întreg), tigru cotlet, șarpe piton în aspic sau fript, viermi de mătase și viermi-cactus mexicani, omletă de lăcuste, carne artificială, creste de cocoș în gelatină etc. În fiecare luni, prietenii lui Spoerri au prilejul să-și demonstreze talentele culinare și, mai mult încă, ingeniozitatea, cu condiția să nu ofere un meniu oarecare. Vom ajunge, astfel, într-o bună zi să citim în listele de bucate ale restaurantului „Spoerri“ : „mucava rasol cu garnitură mixtă de ață albă și stele verzi, la care se adaugă delicioasa salată din paie uscate de secară“.

INIMA ? MERGE CA CEASUL !

Cetățeanului american Zeppo Morse i s-a acordat brevet de invenție. El a realizat un mecanism care este alcătuit dintr-un ceas electric potrivit astfel, să țină pasul cu ritmul pulsului celui care-l poartă. Ceasul electric este cuplat cu un ceas obișnuit, în scopul comparării : dacă cele două seturi de minutare și orare se desincronizează, se aude o sonerie de alarmă : inima nu merge... ca ceasul !

ZIUA ÎN CARE VINE... TEMU

„Sportul kenyan înregistrează cele mai imprevizibile succese“ — afirma zilele trecute o publicație de specialitate care apare în Italia. Într-adevăr, la Olimpiada din Mexic, kenyoții s-au întrecut pe ei înșiși : din 15 participanți la întreceri, 8 s-au întors medaliați. Printre cei dublu medaliați se numără și Temu (aur la 10.000 m și argint la 5.000 m). E interesant că nimeni din localitatea unde domiciliază acesta n-a știut nimic multă vreme despre marile lui succese. Așa se face că în cătunul de pe colina Kisii, complet izolat de restul lumii, unde nu există nici telefon și nici telegraf, toți au aflat despre comportarea sportivilor kenyoți abia... în ziua în care a venit Temu. Foarte iubit de concetățeni și mai ales de copii și tineret, alături de care s-a antrenat luni de-a rîndul, Naftali Temu a ținut să se fotografieze, la sosire, cu soția sa Josephine și cu copiii Bernard și Josephine, ultima fiind născută chiar în ziua în care, la Mexico, tatăl său cîștiga una din curse.

MINIJUPA ÎMPOTRIVA KIMONOULUI

În Japonia, tineretul, mai cu seamă în ultimii ani, a zdruncinat din temelii tradițiile, care păreau atît de solide. Chiar și cele vestimentare. Frumoasele din Tokio au abandonat complet kimonoul, înlocuindu-l cu pantaloni dangarezi sau cu minijupe dintre

cele mai pronunțate. „Molima“ s-a întins și la sate. De altfel, mirajul capitalei constituie în Japonia o puternică atracție, generînd un exod neîntrerupt dinspre sate către Tokio. Numai în punctul de trecere Ueno poliția reține, în fiecare zi, mii de tinere fugite de acasă, atrase de strălucirea capitalei străvechiului Imperiu al Soarelui. „Nu știu dacă mă mai întorc la ai mei — a declarat tînăra din fotografie, una dintre celelalte mii care au izbutit să scape de sub ochii cerberilor cu epoleți de la intrarea Ueno.

GÎNDURI... LA UN SEMINAR

● Din istoria antică, chiulangiului nu-i plac... amfiteatrele.

● Vara, frecvența studenților la cursuri este foarte mare. Bineînțeles la cursurile de... apă.

● Lectorul : cititor prin excelență ! !

● Eforturile intelectuale sînt singurele acțiuni rentabile la ...bursă (! ?).

● Opereta care se joacă cel mai des în timpul sesiunii și care are ca spectatori pe examinatori e „Studentul cerșetor“ de Millocker.

● Între un student de la Fizică și unul de la Educație fizică, prefer pe ultimul, pentru că are în plus... educație.

● Studentul silitor repetă cursurile, cel leneș, anul.

● O universitate ● o casă de cultură. Nu și invers. Deocamdată.

● A crede că la Industria ușoară e ușor e la fel de absurd ca și cum ai crede că la studii economice trebuie să înveți cu... economie, iar la mecanică să înveți... mecanic !.

Constantin ARDELEANU
student — Iași

AVION PENTRU CÎIN

„Clima a început să-mi fa rău“, a declarat Margar Huntek, văduva unui deput englez, și a decis să plece Portugalia cu prietenii săi : cîini și 10 pisici. I-a urcat toți într-un „Viscount“ adapt pentru astfel de oaspeți ne bișnuiți (erau cu toții 29). C lătoria a costat, în dolari, milion și jumătate. Deci, 50 0 de dolari de „persoană“ ! Fă a mai socoti și oamenii...

JAZ LA CIMITIR

Neavînd un loc în care asculte jaz fără să tulbu vecinii, cîțiva tineri france au început să se strîngă sea în cimitir. Atunci poliția a i terzis aceste reuniuni înt morminte.

SPITALUL CARE VIN DUPĂ BOLNAVI...

Recent a fost realizat S.U.A. un spital de urgen mobil care, transportat lăzi, se poate instala în apr pierea locului eventualel catastrofe. Această unita medicală este dotată cu 200 d paturi, are trei săli de opera ție, farmacie, laboratoare, apa rate radiologice, bloc alimen tar, grupuri electrogene și u rezervor de apă. Iată că toarea arabă — cu muntele Mahomed — și-a găsit o apli cație inversă. Muntele vine Mahomed.

VERBA VOLANT, SCRIPTA MANENT

ORIZONTAL : 1) Plin d aere ! (pl.) — Făcută cu greu tate. 2) Neam de viță vech (pl.) — Colac cu unt ! 3) Cu lu de amănunte (pl.) 4) Parte-ș face... — ...ca de exemplu. 5 Sfîșiată... în spate ! 6) Coman dă pe loc — Cap de mort ! 7) de partea fugiților (fem.) — Moș o dată la un an (dim.) 8 Spumă imaterială (pl.) — Făcută de oaie. 9) Azi pentr mîine — Cu părul în diferit culori. 10) Tare de cap — face muncă de teren.

VERTICAL : 1) Neam d traistă. — Nu e de credință. 2 Căi de inspirație — Ipocri dir naștere. 3) Vin oțețit ! — s- dus vestea culturii Luminăției sale. 4) Apel avicol — Dușman pe viață. 5) Nu e pe direcți normală. 6) Radio activat (! — La capătul puterilor ! 7) Din capul locului (pl.) 8) Cîntăreața lui Barbu — S-a făcut o apă și-un pămînt. 9) Înălțimea măriei sale — Lucru de mînă. 10) Într-o ureche (pl.) — Se-nscrie la cuvînt.

Cornel M. DUMITRESCU

SOLUȚIA JOCULUI DIN NUMĂRUL TRECUT
FĂRĂ SESIUNI

Orizontal 1. Negura — Ar. 2 Ere — Araci 3. Tari — Trop 4. E — M — Vac — A. 5. Pat — Ac 6. Senina — Ol 7. Tr — Parate. 8. Ani — Talon. 9. Ta — Batere. —

PREUNIVERSITARIA

EXIGENȚELE UNEI PROFESIUNI PASIONANTE

Masă rotundă la Facultatea de geologie tehnică

Au participat: ACAD. PROF. NICOLAE PETRULIAN; PROF. DR. DOCENT LAZĂR PAVELESCU; CONF. DR. PETRE BOMBOE; CONF. DR. DUMITRU ENESCU; CONF. DR. VASILE LĂZĂRESCU.

O ȘCOALĂ ȘTIINȚIFICĂ DE PRESTIGIU MONDIAL

L. PAVELESCU — Școala de geologie din țara noastră are vechi tradiții, care și-au păstrat vigoarea pînă în zilele noastre. Fără a mă referi la primele manifestări românești mai prestigioase în acest domeniu, voi preciza că preocupările anterioare au fost cultivate cu succes de către Institutul geologic al României și catedrele de geologie ale Universității și Politehnicii. Un rol deosebit a jucat nucleul geologic constituit, în deceniile trecute, în jurul profesorului Gh. Murgoci, a cărui activitate în cadrul Institutului politehnic a pus bazele catedrelor de mineralogie, geologie, zăcăminte de minerale utile și a fost continuată de personalități științifice recunoscute ca prof. Gh. Macovei, prof. Al. Codarcea, prof. Gh. Murgeanu, prof. Sabba Ștefănescu.

Prin reforma învățămîntului din 1948, potrivit necesităților dezvoltării industriei extractive în țara noastră, a fost organizat un institut independent de geologie și tehnică minieră cu o facultate de Geologie profilată în prospectarea și explorarea minereurilor. În același timp, în cadrul Institutului de petrol din București a fost organizată o facultate de Geologie petrolieră. Ulterior, prin contopirea celor două facultăți cu profil geologic s-a constituit actuala Facultate de geologie tehnică, din cadrul Institutului de petrol, gaze și geologie, cu o secție de Geologie tehnică și o secție de Geofizică.

P. BOMBOE — Tradițiile existente au fost astfel dezvoltate, s-au diversificat domeniile de specializare a inginerilor, astfel încît, în prezent, absolvenții acestei facultăți sînt angajați în activitatea de prospectare și explorare a zăcămintelor metalifere și nemetalifere, a zăcămintelor de petrol, de sare, de materiale de construcții.

N. PETRULIAN — În cei 20 de ani de existență, Facultatea de geologie tehnică a pregătit numeroși ingineri geologi și geofizicieni pentru industria extractivă, precum și pentru dezvoltarea cercetărilor geologice și geofizice pe teritoriul patriei noastre. Absolvenții secției de geologie tehnică urmează să lucreze nu numai în cercetare, în explorarea și exploatarea substanțelor minerale utile, ci și în celelalte domenii de aplicare a geologiei, în proiectarea și executarea marilor construcții urbanistice și industriale.

L. PAVELESCU — După felul cum este organizat învățămîntul geologiei tehnice, studenții noștri devin specialiști cu un orizont foarte larg, putînd acționa în oricare domeniu al geologiei teoretice și practice, de la geologia prospecțiunilor și explorărilor petroliere pînă la geologia barajelor.

P. BOMBOE — Programa de învățămînt se adaptează cerințelor actuale față de viitorii geologi și geofizicieni. **Avem în geologie o școală cu tradiție recunoscută.** Tradițiile în acest domeniu sînt azi împletite cu eforturile de modernizare a învățămîntului: se predau cursuri de informatică și programare, calcul statistic de geocronologie, geologie regională; studenții fac aplicați pe teren începînd chiar cu anul I, au la dispoziție laboratoare modern utilate de radiometrie și electrometrie, de analize spectrografice, de optică mineralogică; există un nou laborator de geofizică de sondă, expunerile sînt însoțite de proiecții; s-a asamblat recent harta geologică a țării la scara 1:200 000. Proiectele de an și mai ales proiectul de diplomă se alcătuiesc pe baza unor date concrete, vizînd obiective cu semnificație economică din regiuni unde există lucrări miniere și de foraj. Aceste condiții facilitează participarea efectivă a studenților la activitatea cercurilor științifice studențești, remarcată în diferite sesiuni științifice.

Absolvenții Facultății de geologie tehnică sînt deosebit de solicitați în mari unități de explorări miniere, la schelele de petrol din Muntenia, Moldova, Oltenia, în bazinele carbonifere de pe Motru, Valea Jiului, la Rovinari pentru lucrări speciale de îmbunătățire a condițiilor hidrologice ale zăcămintelor, în întreprinderile de prospecțiuni și explorări de pe lîngă Comitetul de Stat al Geologiei, și Ministerul Minelor, de asemenea în institutele de proiectări ale Ministerului Petrolului, la direcțiile de studii, arhitectură și proiectare a construcțiilor aflate în principalele orașe, la Comitetul de Stat al Apelor etc.

RED. — Se pare că diploma acestei facultăți reprezintă un adevărat act de acreditare științifică peste hotare.

L. PAVELESCU — Într-adevăr, în ultima vreme, mulți specialiști absolvenți ai facultății noastre au primit, prin departamentele de resort, angajamente în țări din Asia, Africa și alte continente.

N. PETRULIAN — Prin specialitățile sale de largă

actualitate științifică și economică, facultatea este solicitată în fiecare an să primească numeroși studenți străini care doresc să obțină titlul de inginer geolog sau geofizician.

Prin absolvenții săi, precum și prin numeroșii ingineri pregătiți pentru diferite țări din Africa, Asia, America Latină și chiar pentru unele țări europene, învățămîntul superior geologic și geotehnic din țara noastră s-a făcut cunoscut și a cîștigat un frumos prestigiu internațional.

SECRETUL SUCCESULUI ÎN MESERIE

RED. — Nu se știe cînd au preluat geologii vechiul dicton al latinilor **mens sana in corpore sano** pentru o deviză a profesiei, dar se pare că n-au greșit transformînd-o în „mente et maleo".

L. PAVELESCU. — Într-adevăr, geologul trebuie să fie un om inteligent, bine pregătit profesional și pentru a putea face față eforturilor cerute de meserie — să posede o serie de calități fizice și morale, rezistență, o sănătate necompromisă, curaj, prezență de spirit.

V. LĂZĂRESCU — Geologii muncesc în aer liber, în condiții deseori incomode, ei sînt oamenii pe care meseria îi solicită în același timp intelectual și fizic și deseori exercitarea profesiei reprezintă un act declarat de estetică. Geologul are un statut aparte printre ingineri, spre deosebire de care el însuși face producția geologică, în toate etapele ei, deși colaborează cu un grup de tehnicieni. Participarea aceasta directă și neîntreruptă face din munca geologului, prin natura sa o muncă de investigație, mai mult decît mijlocul de realizare a unor scopuri profesionale — o activitate științifică. Fiecare porțiune de teren străbătută pune probleme noi, care trebuie rezolvate pe loc, operativ și neîntîrziat. El trebuie însă să fie atît de bine pregătit încît să poată înțelege pe loc natura fenomenului întîlnit. E de înțeles că rucsacul său nu poate duce cărțile necesare pentru o eventuală documentare și nici nu este rentabil să refacă un drum de zeci de kilometri. În momentul plecării de pe teren geologul își va fi rezolvat tematica și diferite probleme ridicate în timpul deplasării — închegate din punct de vedere strategic, tectonic etc. Urmează ca lucrările de laborator să detalieze aceste concluzii. Perioada relativ scurtă a prelucrării și sintetizării datelor de teren, a susținerii lor, este propice informării și documentării geologului din literatura de specialitate, foarte stufoasă de altfel.

D. ENESCU — Spre deosebire de geolog, un specialist de obicei solitar, geofizicianul lucrează în echipă, este dotat cu aparate, are mai multă răspundere tehnică, pentru că trebuie să confirme prezumpțiile geologului.

RED. — S-ar părea că geologul, pe lîngă o pregătire foarte temeinică, trebuie să aibă și fantezie științifică: trebuie să formuleze cu toată răspunderea ipoteze, să le argumenteze și să le ofere geofizicianului. De aici munca devine mai tehnică.

D. ENESCU — Într-un anume fel da, însă fantezia științifică îi e necesară și acestuia din urmă, pentru că „ochiul minții" conlucrează cu aparatele. Inginerul geofizician cercetează structura scoarței, proprietățile fizice ale rocilor, trage concluzii în legătură cu tectonica, acumulările de substanțe utile. Se fac cercetări ale variației cîmpului magnetic, geomagnetic. Prospecțiunile sînt precedate de unde seismice artificiale, care se reflectă și se refractă pe straturi, aducînd la suprafață informații asupra structurii interne a pămîntului. Această operă dă o satisfacție deosebită geofizicianului, care reușește să obțină adevărate radiografii pînă în centrul pămîntului. Investigațiile vizează azi structuri mai adînci, pentru că se știe că aci pot apărea concentrații de materii utile. În consecință, metodologia clasică este treptat părăsită și sînt tot mai utilizate măsurătorile gravimetrice, magnetometrice, seismice, electrice, radiometrice. De aceea azi la suprafață sînt vizate zăcăminte disperse, cu geneză mai subtilă de wolfram, germaniu, molibden, necesare economiei și mai puțin investigate pînă acum. Geofizica și-a lărgit profilul prin aplicările ei diverse pe uscat, pe mare și ocean, în aer; în geotehnică, geofizică de laborator, în studiul seismologiei pentru construcții.

G. R.

Intîlnire la Filologie

Facultatea de limbă și literatură română a Universității din București, în colaborare cu revista „Viața studențească", organizează o întîlnire cu elevi ai claselor a XII-a, candidați la examenul de admitere, duminică 16 martie a.c., orele 10, în amfiteatrul „Odobescu".

Vor participa prof. univ. D. Păcurariu, decanul facultății, acad. prof. Al. Graur, prof. dr. docent Al. Dima, membru corespondent al Academiei, prof. dr. docent Ș. Cioculescu, membru corespondent al Academiei, prof. univ. I. Coteanu, membru corespondent al Academiei.

Vor fi prezenți, de asemenea, studenți și absolvenți ai facultății.

POȘTA ADMITERII

MĂRĂȘESCU FINETA — TÎRGU JIU: În cadrul Universității din Timișoara există, la Facultatea de filologie, o secție de Limba și literatura rusă, secundar limba și literatura română. Adresa facultății este: B-dul Vasile Pîrvan nr. 4. Durata cursurilor este de 4 ani la zi și 5 ani la fără frecvență. Examenul de admitere se dă la: Limba rusă (scris și oral) și Limba și literatura română (scris). Temerile pe care le exprimați în scrisoare sînt nejustificate. În schimb sînt justificate rezervele noastre cu privire la gramatica pe care o cunoașteți (și nu numai dv!). Pentru că, dacă vreți să urmați filologia, ar trebui să știți măcar să scrieți corect. În orice caz e bine să știți că „ați primit-o" se scrie așa cum am scris noi și nu „a-ți primito", așa cum ne scrieți dv.

GRĂDINARU MARIANA — DOROHOI: Vă puteți specializa în Botanică urmînd una din facultățile de biologie din cadrul universităților din București (secția Biologie-botanică sau Biologie-protecția plantelor), Cluj (secția Biologie-botanică a Facultății de biologie-geografie) sau Iași (secția de Biologie-botanică a Facultății de biologie-geografie). Durata cursurilor — numai cursuri de zi — este de 4 ani.

Deci nu se poate urma la fără frecvență. Absolvenții acestor facultăți pot ocupa posturi didactice în învățămîntul mediu sau superior, pot deveni cercetători în specialitate etc. Probele de admitere sînt: Botanica sau Zoologia (la alegere) — scris și oral, Anatomia și fiziologia omului (scris).

MIHAELA VADIM — SIBIU: Nu există în Facultatea de matematică a Universității bucureștene (și nici în vreo altă facultate de matematică) o secție de lingvistică matematică. Există în schimb mai multe cadre didactice care se ocupă cu această ramură relativ nouă a matematicii, studiată îndeosebi în cadrul Institutului de cercetări matematice al Academiei Republicii Socialiste România. Pentru alte amănunte în domeniul care vă interesează vă sfătuim să vă adresați prof. univ. Marcus Solomon, pe adresa: Facultatea de matematică, str. Academiei nr. 14, sector 1, București.

În orice caz, însă, pentru a vă putea specializa în acest domeniu trebuie să dați examen de admitere la Facultatea de matematică. Așa că... succes!

CRONICA MICROBISTULUI

„N-aveţi un antinevralgic?

Aşadar, convorbirile noastre de miercuri se vor învîrti din nou mai cu seamă în jurul fotbalului. Pentru că vacanţa idol lor a luat sfîrşit, pentru că am păşit într-un retur pus pe fapte mari, pentru că primăvara a irumpt, totuşi, iar tot mai multă lume va lua duminică drumul stadionului. Din păcate, însă, după prima etapă nu mă pot adresa — dragi microbişti din Craiova, Iaşi, Cluj, Galaţi, Timişoara sau Bucureşti — decît cu o singură întrebare : N-aveţi un antinevralgic ? Îmi trebuie un calmant ca să-mi ia cu mîna, dacă se poate, durerile de cap pricinuite mai degrabă de comportarea contradictorie a favoriţilor, decît de venirea primăverii.

Nimic de zis, clujenii şi gălăţenii n-au uitat că joacă acasă şi, prevalîndu-se de avantajul terenului şi publicului, şi-au pus adversarii la respect, administrîndu-le cîte o [illegible] de două goluri (băcăoanilor) şi, respectiv, trei (giurgiuvenilor). Aş zice bravo lor, dar cînd mă gîndesc că Oprea şi Bretan vor veni duminică în Capitală să lupte cu Dan şi cu Cicu... presimt c-o să-mi trebuiască din nou un antinevralgic. Şi iar mi-aduc aminte de craioveni...

Cu toate că aveau o şansă unică, oltenii, cred eu, nu aveau pretenţia să-i stopeze pe arădani în chiar fieful acestora. Dar, după cum se pare — şi este firesc să fie astfel — înfrîngerea categorică este pe cît de neonorabilă pe atît de dureroasă. E limpede, şi nu pentru prima dată spunem acest adevăr, că Universitatea Craiova nu reprezintă — încă ! — ceea ce se cheamă o echipă de valoare. Faptul că are căderi sancţionate cu scoruri severe demonstrează că succesele se datoresc în bună măsură entuziasmului, unei strategii de moment sau şansei şi nu atît unui potenţial ridicat. Jocul de la Arad caracterizează destul de fidel formaţia lui Coidum şi a lui Frînculescu : a deprins ceva din fotbalul modern, are o linie de mijlocaşi excelentă (apropo : notele comunicate de redactorul de specialitate sînt 9 lui Ivan şi 8 lui Strîmbeanu — nu cum greşit au apărut luni), se entuziasmează uşor cînd îi merge jocul, dar... este deficitară în apărare, nu leagă încă fazele de atac şi se demoralizează prea uşor cînd este condusă şi nu mai are şanse de victorie. Cred că noi, suporterii, am crezut prea mult în aceşti băieţi, supraestimîndu-le posibilităţile. Mai realist mi se pare antrenorul, care spunea, cu vreo două săptămîni în urmă, că, neavînd emoţii nici pentru titlu nici pentru retrogradare, va folosi acest retur spre a alcătui şi a suda, pentru la anul, ceea ce se cheamă o ECHIPĂ. Dar în acest sens încă mai are nevoie de ajutor. Bunăoară, pentru a convinge pe antrenorul Gheorghe Scăişteanu, de la centrul de copii, să-i dea legitimaţiile celor trei băieţi talentaţi — Rădulescu, Popescu şi Donose — care, deşi au drept de joc la „U", duminică au făcut parte din formaţia de tineret pe baza... buletinului de identitate.

De îmbolnăvit, la drept vorbind, m-au îmbolnăvit ieşenii. Îngheţase sîngele în mine aşteptînd în tribuna rece a Giuleştiului să-şi spele ruşinea primului minut (cînd primiseră un gol surprinzător), dar ei rămîneau tot molcomi, trimiţînd mingea de la unul la altul, cu pase scurte şi cu jonglerii, pe un teren bun mai curînd pentru catch decît pentru fotbal. Ce folos că au dominat, ce folos că au arătat mai multă artă şi ce folos dacă au avut cîţiva remarcaţi peste nivelul celor mai buni adversari (Deleanu, Lupulescu ş.a.) dacă progresiştii, deşi mai slab pregătiţi, au fost mai realişti şi mai şmecheri în faţa porţii. Poate peste patru zile, în Dealul Copoului, să-şi arate ieşenii adevărata valoare şi... să surclaseze pe Dobrin. Dac-ar fi, ce bine ar fi !

„B"-ul, ce să mai spunem, tot cu dureri de cap ne-a primit. Una caldă — victoria categorică a gălăţenilor — şi două reci. Timişorenii ne-au scris mai de mult, anunţîndu-ne că au un nou antrenor — stabil ! — în persoana lui Gheorghe Drăghiescu, că au întinerit echipa şi că vor să pună acum, cu seriozitate, bazele unei promovări sigure la anul — dar, deocamdată, 0—2 la Mediaş ! Ştim, a fost joc în deplasare, un spirit nou prinde greu, totul e ca în acest sezon să nu retrogradeze ş.a.m.d. Să vedem.

Răsfăţaţii de la Politehnica Bucureşti au capotat, bineînţeles, şi ei. De altfel, la Paşcani nici nu puteau face altceva. De n-ar mai pierde puncte pe teren propriu şi tot ar fi ceva ! Dacă antrenorii n-au schimbat — cum era necesar şi firesc — formaţia îmbătrînită a Politehnicii, înseamnă că veteranii au măcar această obligaţie — şi posibilitate — să salveze echipa de la retrogradare. Aşa se explică, probabil, prezenţa a 6—7 absolvenţi printre primii unsprezece, şi aşa trebuie să „onoreze" aceştia locurile studenţeşti pe care le ocupă în acest team... studenţesc.

Cînd mă gîndesc însă ce greu va fi mă apucă groaza. Şi iar vin, dragii mei microbişti din Craiova, Iaşi, Cluj, Galaţi, Timişoara sau Bucureşti să vă întreb dacă n-aveţi un antinevralgic ? Dar ce vă cer eu vouă ?! Dacă aţi avea, tot nu mi l-aţi da mie, l-aţi ţine pentru duminicile voastre negre.

G. MITROI

Noua Zeelandă: SIR EDMUND HILLARY — REGELE MUNŢILOR

ne răspunde la trei întrebări...

În urmă cu cîteva luni, dorind să răspundem unor preocupări tot mai accentuate ale studenţilor noştri pentru sporturile alpine, am trimis către Noua Zeelandă o scrisoare prin care adresam cîteva întrebări lui sir Edmund Hillary, primul om din lume care, împreună cu şerpaşul indian Tensing Norchey, a învins „mountain Everest", primul om care a pus piciorul pe creştetul de gheaţă al Chomolungmei.

Nu cunoşteam adresa exactă a celebrului alpinist de la antipozi, aşa că am indicat pe plic doar atît : EDMUND HILLARY, NOUA ZEELANDĂ. Totuşi scrisoarea a ajuns la destinaţie, ca dovadă a celebrităţii de care se bucură sir Hillary.

Cu amabilitatea şi modestia care-l caracterizează, regele munţilor a răspuns întrebărilor noastre.

— Credeţi că alpinismul este un sport care poate fi practicat de intelectuali ?

— *Alpinismul este, în esenţă, sportul care îmbină în modul cel mai fericit solicitarea fizică şi cea intelectuală. De aceea el contribuie atît la dezvoltarea trupului cît şi la ascuţirea gîndirii. În plus, el dezvoltă curajul, agilitatea, rezistenţa la efort şi capacitatea de a te ridica deasupra dificultăţilor, de a privi în faţă greutăţile şi pericolul, de a asalta neabătut succesul. Din toate aceste puncte de vedere el reprezintă sportul ideal pentru intelectuali, şi, desigur, pentru studenţi.*

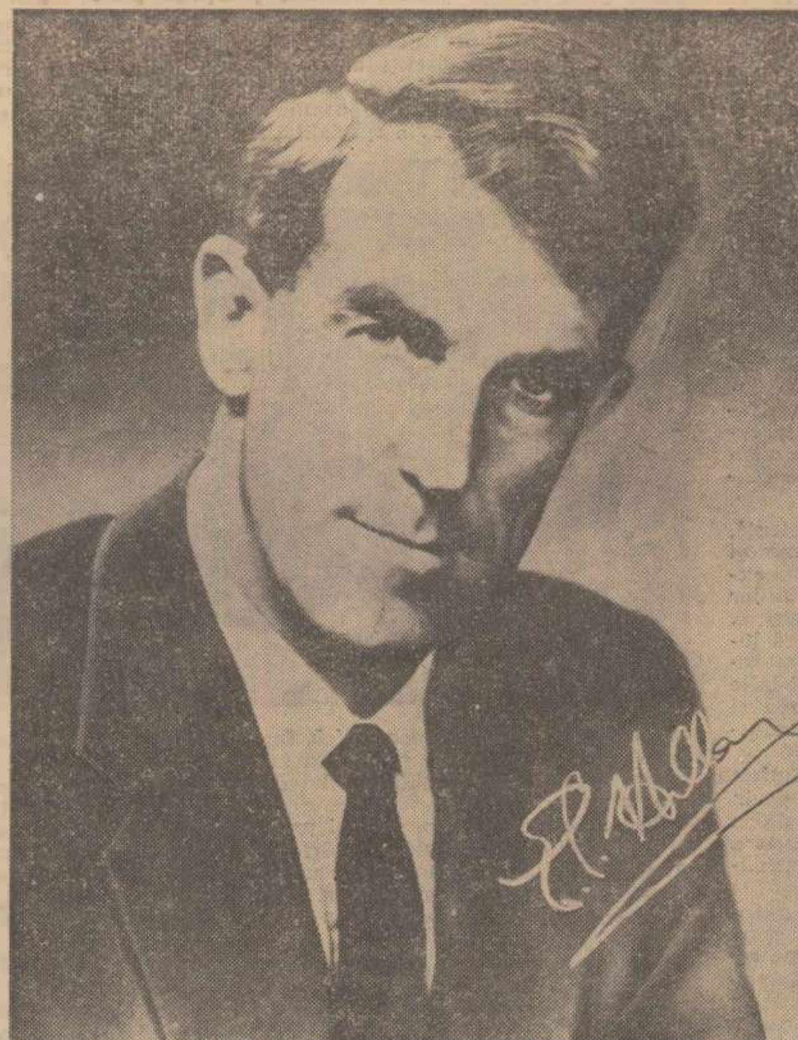
— Pentru dumneavoastră, care a fost cel mai puternic argument în lupta cu înălţimile ?

— *Cred că am făcut alpinism din raţiuni mai puţin savante şi mai mult pentru că am fost captivat de deliciile exerciţiului fizic în magnificul peisaj pe care-l oferă neîncetat muntele, de această excelentă şcoală a camaraderiei şi a luptei care e urcuşul pe pantele abrupte*

— Intenţionaţi să continuaţi activitatea sportivă ?

La această întrebare, sir Hillary ne-a răspuns indirect. Mai întîi, începîndu-şi scrisoarea prin a se scuza că nu ne-a răspuns imediat : nu era la Auckland, abia de curînd s-a întors dintr-o expediţie în Himalaya. Apoi trimiţîndu-ne în plic şi fotografia cu autograful său, fotografie în care pare mai tînăr şi dornic de ascensiuni ca niciodată. Ceea ce, ţinînd seama că în curînd va împlini 45 de ani, constituie un răspuns cît se poate de grăitor.

Ovidiu PĂUN

CAMPIONATELE UNIVERSITARE DE SCHI

Cupa „Viaţa studenţească"

Între 14 şi 16 martie, Poiana Braşov va găzdui ediţia din acest an a Campionatelor universitare de schi. La schi alpin se vor desfăşura probele clasice de slalom special, slalom uriaş şi coborîre. Fondiştii vor avea de parcurs 15 km., iar fondistele numai 5. Institutul ai cărui schiori vor obţine cele mai bune rezultate va primi din partea revistei noastre CUPA „VIAŢA STUDENŢEASCĂ". Cum la probele alpine băieţii de la Institutul politehnic Braşov şi fetele de la I.E.F.S. Bucureşti se pare că n-au contracandidaţi, urmează ca rezultatele obţinute de reprezentanţii lor la probele de fond să stabilească în posesia cui va intra trofeul. Bineînţeles, dacă nu vor fi şi... surprize.

CAMPIONATELE UNIVERSITARE DE ATLETISM ÎN SALĂ

Tot la sfîrşitul acestei săptămîni, dar de data aceasta la Bucureşti, se vor desfăşura Campionatele universitare de atletism în sală. Am dori ca în încheierea întrecerilor — ce vor avea loc în noua sală „23 August" — să putem semnala realizarea unor noi recorduri universitare, dar... în nici un caz de valoarea submediocră a celor stabilite în ediţia precedentă în sala „Steaua" !

BILANŢ SPORTIV NESATISFĂCĂTOR LA IAŞI

Am vizitat nu prea demult două din cele mai puternice cluburi universitare ieşene — Politehnica şi Universitatea — încercînd să fac un bilanţ al activităţii lor

Clubul POLITEHNICA reprezintă pe cei peste 6 300 de politehnişti ieşeni. La ce s-a rezumat activitatea sportivă în anul care a trecut ? Douăsprezece întîlniri de baschet, opt de volei şi şase de handbal, desfăşurate în cadrul Cupei anilor I. În total, doar 457 de studenţi au participat la întrecerile sportive organizate de catedra de educaţie fizică. Este un bilanţ care nu are darul să satisfacă pe nimeni.

Altfel se prezintă însă situaţia sportului de performanţă la Politehnica. Trei din cele cinci secţii nominalizate au obţinut performanţe cu care se mîndresc toţi ieşenii. În primul rînd, echipa de fotbal. Apoi scrimerii au constituit, prin rezultatele lor, revelaţia anului. Echipa de sabie a ocupat locul II la sfîrşitul campionatului diviziei A. Dan Popescu a cucerit la aceeaşi probă titlul naţional la juniori, iar Dan Irimiciuc locul secund. Acesta din urmă a mai obţinut locul III la finala Campionatului naţional de seniori. Şi spadasinii ieşeni, care evoluează în divizia secundă, se numără printre protagoniştii întrecerii (locul III). Toate acestea, dacă mai adăugăm faptul că scrimerii ieşeni fac parte din loturile naţionale — Irimiciuc, Popescu, Vornicu şi Băjenaru — demonstrează că scrima a prins rădăcini adînci în „dulce tîrgul Ieşului". Felicitări d'Artagnianilor ieşeni şi antrenorului lor, Gh. Pufnei.

Echipa de rugbi, care trece printr-o perioadă de transformări, de întinerire a lotului, rămîne totuşi una din cele mai bune formaţii din provincie. E bine că antrenorii N. Balcan şi Gh. Drobotă au pregătit cu migală schimbul de mîine. Homană, Iftimie, Simonea, Rujoiu, Ulea, N. Drobotă, Drăgănescu, Sajin sînt nume despre care cu siguranţă se va scrie mult.

Echipa care dă cel mai mult de furcă conducerii clubului este cea de baschet. Din păcate, ea are puţine şanse să mai evite retrogradarea. Cum de s-a ajuns în asemenea situaţie ? Chioreanu e suspendat de F.R.B. pînă la 1 mai 1969 pentru abateri grave de la conduita sportivă, Vişoianu, Voroneanu, Doru Scripcaru, toţi ingineri, refuză să se prezinte la antrenamente şi se ţin mai mult de chefuri. Chiar şi Mahailuc (de două ori repetent), Perşoiu ş.a. — deşi studenţi — nu se lasă mai prejos. Secţia de baschet are datoria să intervină cu energie pentru a pune capăt acestei situaţii care nu face cinste studenţilor ieşeni. Excluderea din lot a recalcitranţilor considerăm că este singura măsură ce se impune.

La UNIVERSITATEA lucrurile stau mult mai rău. Ca şi la Politehnica, de altfel, şi aici lipsa bazelor sportive îşi spune cuvîntul. În asemenea condiţii nu e de mirare de ce doar circa 1 200 de studenţi (marea majoritate din anul I, care au obligaţia să treacă norma de educaţie fizică) au făcut sport în anul care a trecut. Cît despre sportul de performanţă, mai bine să nu amintim. Trei echipe în divizia „B" (baschet fete şi băieţi şi volei fete) se zbat în mediocritate, iar şase în calificări. Atît în ce priveşte sporturile de echipă. Cu cine se pot lăuda universitarii ieşeni la sporturile individuale ? Cu I. Armeanu, 44,88 m la disc (campion naţional de juniori) şi Gabriela Rădulescu, 5,80 m la lungime (campioană universitară). E totuşi prea puţin. În rest, gimnastica (deşi există opt cadre didactice de specialitate!), halterele, schiul şi alpinismul bat pasul pe loc sau nici măcar atît. Şi nu trebuie să uităm că în cadrul Universităţii din Iaşi funcţionează şi o Facultate de educaţie fizică !

În afara numărului scăzut de baze sportive, care constituie totuşi o cauză obiectivă a slabelor performanţe obţinute de studenţii ieşeni, mai există şi o serie de cauze subiective, de care se fac vinovate catedrele de educaţie fizică şi cele două cluburi. Astfel, putem aminti lipsa unei preocupări pentru depistarea elementelor tinere, talentate, de perspectivă, lipsa unui control eficient asupra activităţii zilnice a antrenorilor şi sportivilor, numeroase greutăţi de ordin organizatoric care, cu puţină bunăvoinţă, ar putea fi înlăturate.

Numai lichidarea grabnică a acestor lipsuri şi o mai strînsă colaborare între catedrele de educaţie fizică, cluburi şi comitetele U.T.C. pot duce la îmbunătăţirea activităţii sportive în centrul universitar Iaşi. Sperăm că cei vizaţi vor înţelege acest lucru.

Dan VLAD

Redacţia : Str. Brezoianu 13, tel. 14.02.15. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „CASA SCÎNTEII" 40-466